"LIETUVA", SĄVAITINIS LAIKRASZTIS
ISZEINA KAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
Prenumerata metams:
Suv. Valstijose, Kanadoje ir Mexike . $2.00
Kitose viešpatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų prekių klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

Nr. 29 CHICAGO, ILL., PENKTDIENIS, 17 d. LIEPOS, (July), 1908 m. Metas XVII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

VIDURINĖ AMERIKA.

Po paskutiniam karui terp Nicaraguos ir Honduraso, Amerikai ir Meksikai pasisekė sutaikyti vidurinės Amerikos respublikas. Terp jų buvo padarytas sandaros traktatas. Bet sandara neilgai laikėsi; dabar tasai sandaros traktatas likosi sudraskytas. Rengiasi čia vėl kruvinas karas. Amerikos randas gavo nuo savo konsuliaus telegramą, jog Guatemalės prezidentas Cabrera ir išvytasis po karei Honduraso prezidentas Bonilla rengia revoliuciją Hondurase. Pradžia jau padaryta. Revoliucijonieriai, po vadovyste amerikoniško avanturisto Lee Christmas ištraukė jau ant miesto Puerto Cortez. Revoliucijonieriai užėmė miestus Gracis ir Chaluteca, bet paskui tuos miestus apleido. Guatemales prezidentas remia Honduraso revoliucijonierius, o prezidentas Nicaraguos remia Honduraso prezidentą. Laukia todėl vėl kruvino karo, į kurį gali but įtrauktos visos vidurinės Amerikos respublikos.

MASKOLIJA.

Ir trečioji duma juo toliau, juo labiau šiaušiasi prieš randą. Pirmiausiai ji smarkiai susikirto su iždo ministeriu Kokovcevu, kuris, priešais pamatines teises, pagarsino užtraukimą netoli 200 milijonų rublių paskolos. Kada jam duma užtai darė užmetinėjimus ir reikalavo, kad laikytusi pamatinių teisių, jis dumai atkirto, jog ačiu Dievui Maskolijoj nėra konstitucijos, nė tikro parlamento, kuris galėtų kontroliuoti ministerių darbus.

Kitas dumos susikirtimas buvo su apšvietimo ministeriu, reakcijonieriu Schwarzu, kuris pradėjo po senovei elgtiesi, šunkinti rengimą mokyklų, leido padavadijimus sunkinančius žmonių apšvietimą. Kada jam duma užtai darė užmetinėjimus, jis jai atkirto, kad mokyklų reikalai tai jo amatas, o ne dumos. Užtai jam visi dumos atstovai ir laikraščiai nepasigailėjo papeikimų.

Ne mažiau karčius dumos išmetinėjimus ir peikimus turėjo išklausyti karo ir laivyno ministeriai. Kas svarbiausia — randas skaudžiausius užmetinėjimus išgirdo nuo spalininkų, taigi nuo partijos iki šiol ėjusios su randu, jį rėmusios. Tuose nupeikimuose spalininkams pritarė kairiųjų partijų atstovai. Už randą stojo vien Puriškevičiaus reakcijonierių fanatikų partija, susidedanti vos iš poros dešimčių atstovų. Išmetinėjimai tie kartais buvo dar skaudesni negu pirmoje ir antroje dumoj. Išvaikytose dumose net socijalstai ne dryso statyti reikalavimo, kad iš kariumenės ir laivyno užveizdų butų prašalinti caro giminės kunigaikščiai, kadangi jie daro visą ne tvarką kariumenėj ir laivyne. Tą dabar išdryso daryti iki šiol su randu einanti spalininkai, kurių rankose dumoj yra persvara.

Perkratinėjant mokyklų reikalus skundėsi atstovai mahometonų, lenkų ir žydų, reikalavo apšvietimo prigimtoj žmonių kalboj ir jiems pritarė tie pats iki šiol su randu einanti spalininkai.

Taigi reiktų manyti, kad spalininkų pažiuros persikeitė, kad toliau ne rems spangai rando. Bet ar ištikro jų pažiuros persikeitė?

Ne reikia užmiršti, kad spalininkai dumos atstovai karščiau pradėjo ministerių darbus peikti ypač prieš atkeliavimą į Maskoliją Anglijos karafiaus, kam visi Anglijos pažangesniejie gaivalai ypač priešinosi. Pažangesniejie laikraščiai stengėsi pertikrinti, jog Anglija ne privalo siųsti savo valdoną į Maskoliją, kur žmonės prispausti biurokratų, kovoja už konstitucijonališką rėdą, bet caras to jiems ne duoda. Kad Maskolijoj laisva mislis persekiojama valdžios, kad net duma prieš ministerių sauvalią ne drysta išsižioti. Na, ir velk vienu kartu su tais Anglijos laikraščių balsais dumoj prasidėjo smarkus peikimai tulų ministerių darbų; peikimai tie, žinoma, pateko ir į Anglijos laikraščius. Peikti ministerius pradėjo einanti iš vien su randu spalininkai ir arti rando stovinti, turinti su ministeriais pasikalbėjimus įtekmingiejie tos partijos sanariai. Taigi išrodo, kad tie peikimai tyčia pakelti ir pakelti su randu susitarusių ypatų, joms, žinoma, jau noriai pritaria neturinčios didelės įtekmės, niekada su randu išvien neinančios, turinčios už ką randą papeikti kairiosios partijos ir, žinoma, valdžios visada spaudžiamų ne maskolių atstovai.

Net Maskolijoj yra laikraščiai mananti, kad dabartiniai tulų ministerių peikimai pakelti spalininkų dumoj susitarus su Stolypinu, parodymui anglijonams, kad Maskolija rėdoma konstitucijonališkai, kad duma netik gali, bet peikia dar aštriau negu tai daro Anglijoj ministerių darbus. Visi tie aštrus ant ministerių užsipuolimai dumos daromi sumažinimui Anglijoj įtekmės neprilankių Maskolijai gaivalų. Kaipo atleidimo auką gali juk prašalinti pagarsėjusius savo fanatizmu ministerius, kadangi peržiurėjus jų darbus ir labiausiai jiems pritarianti vis gali atrasti daug verto karšto papeikimo. Peikimai tie daromi tyčia sumažinimui Anglijoj neprilankumo didesniam susiartinimui Anglijos su Maskolija. Tasai susiartinimas, matyt, Maskolijai labai reikalingas: kadangi Anglijai priešintiesi butų neparanku, tai Maskolija stengiasi su ją susiartinti, o jau nuo draugų geruoju juk vis daugiau galima išderėti, negu rodant kumščią, jeigu ji silpna. Maskolijos gi kumščia dabar labai susilpnėjo, be paramos kitų kraštų terptautiškoj politikoj Maskolija labai mažai sveria, o be Prancuzijos svertų dar mažiau. Todėl tai Maskolija ir jieško galingesnių draugų.

Caras vėl išplaukė ant jurių pasivažinėti. Manoma buvo, kad jis, teip kaip ir pernai, susitiks su važinėjančiu teipgi ant jurių Vokietijos ciecoriu. Bet Vokietijos laikraščiai tarnaujanti randui pagarsino, jog apie susitikimą caro su Vokietijos ciecoriu dabar negal but nė kalbos. Taigi aišku, kad susiartinimas Maskolijos su Anglija nuo Maskolijos atitolino Vokietiją, kad ji užpykusi. ant Maskolijos už jos susidraugavimą su Anglija.

28 d. liepos į Revelį atkaks Prancuzijos prezidentas, kur jis susitiks su Maskolijos caru. Iš čia Prancuzijos prezidentas paskui keliaus į Švediją, Norvegiją ir Daniją. Kelionės Anglijos karaliaus ir Prancuzijos prezidento ypač nepatinka Vokietijai, kadangi ji bijosi jų pasekmių. Mat Anglija ir Prancuzija daugiausiai turi nesutikimų su Vokietija.

PERSIJA.

Revoliucijonieriai dar vis laikosi aplinkinėse Tabris. Mieste jie pasislėpė į priemiestį, kur šacho kariumenė juos kanuolių šuviais bombordavo. Revoliucijonieriai norėjo pasiduoti melzdami dovanoti bent gyvastį, bet jų meldimą šacho jenerolas atmetė. Teherane maskoliškiejie kazokai paėmė viršų ant revoliucijonierių.

Dėl įsikišimo maskolių į revoliuciją terp persų užgimė didelis nekentimas maskolių, kadangi tik kazokų įsikišimas sudrutino visų nekenčiamo šacho valdžią, pagimdė kraujo praliejimus. Dėl kazokų įsikišimo šachas išdryso panaikinti visas pirma žmonėms pripažintas laisves, išdryso kraujo praliejimais ir kartuvėmis malšinti prieš jo valdžią sukilusius žmonis.

Mieste Tabris ir jo aplinkinėse platinami atsišaukimai, kuriuose ypač gazdinami Maskolijos konsulis ir Maskolijos ukėsai. Žadama išskersti visus Persijoj apsigyvenusius maskolius, jeigu jie nesiliaus rėmę šacho valdžią.

TIBETAS.

Tibetas mažai prieinamas ir ištitas kraštas po Chinų protekcija. Valdė jį lamaistų tikėjimo viršininkas, kaipi jų popiežius, vadinamas Dalai-Lama su daugybe kunigų. Sostapile jo buvo mieste Lhassa, kur krikščionėms uždrausta buvo atkakti. Kada 1904 m. anglijonai, po vadovyste pulkininko Younghusband užėmė Lhassą, Dalai-Lama iš jo pabėgo ir iki šiol nesugrįžo į savo sostapilį. Važinėjo jis po visus kraštus, kur tik gyvena lamaistai. Jis apkeliavo šiaurinius Chinus ir Mongoliją, dabar gi su dideliu pulku kunigų artinasi prie Chinų sostapilio Pekino. Kadangi Dalai-Lama terp savo išpažintojų turi didesnę įtekmę negu Chinų ciecorius, tai Pekino valdžios ir bijosi jo pasirodymo. Pekine priims jį iškilmingai kaipo tikėjimo perdėtinį, bet neleis ilgesniam laikui apsistoti; jeigu nepaklausys, ketina jį net su prievarta išgabenti į Lhassą, kurią jis apleido. Maskolija norėjo jį pas savę partraukti, nes su jo pagelba galėjo išplatinti savo įtekmę ant visų kraštų, kur lamaistai gyvena, bet Dalai-Lama į Maskoliją nenorėjo keliauti.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Vilniaus "Liga obrazovanija" (apšvietimo draugija) šią vasarą žada atidengti liaudies mokytojams kursus. Tuose kursuose skaitomos bus šios lekcijos:

1) Rusų kalbos metodika.
2) Mokyklų higijenos kursas.
3) Apie rusų istoriją.
4) Biologijos lekcijos. Žada but (tikros žinios nėra) ir šios lekcijos.
5) Šiaurės-Vakarų (Lietuvos) krašto istorija.
6) Teiszinystės.
7) Psichologijos.

Jeigu kursai atsidengs, tai jie prasidės pabaigoje liepos mėn. ir veiks per ištisą mėnesį. Mokesnis už mokslą bus 5 arba 10 rub.

Kada viskas išsiaiškįs, bus vėl pranešta. Peterburge jau tokie kursai prasidėjo, bet važiuoti į ten musų mokytojams perbrangu. Vilniuje bus pigiau, todėl, kurie neištesi į Peterburgą nukakti, gali atvažiuoti į Vilnių.

Rudenyje praslinkusiųjų metų direktoriai ir inspektoriai liaudies mokyklų, suvažiavę Vilniuje, nutarė įkurti dar keletą mokytojų seminarijų Vilniaus žmonių švietimo apskrityje. Dabar to apskričio valdyba pareikalavo žinių nuo liaudies mokyklų direktorių, kuriose vietose galima butų tokias seminarijas įkurti ir kokius vietinius kapitalus tam tikslui galima butų sunaudoti.

Vilniaus gydytojų valdyba apturėjo paliepimą iš vidurinių reikalų ministerio gerai tėmyti į felčerių paliudijimus, nes susekta jau keletą netikrų.

Vilniuje veikia 19 profesijonalinių sąjungų, prie kurių priguli 5 tukstančiai 4 šimtai narių.

Vyriausioji kalėjimų valdyba paaiškino, kad kalinių badavimas esąs jų liuosas noras, todėl kalėjimo valdyba visai neturinti atsakyti už badavimo pasekmes, net ir už kalinio mirtį; jei kalinys apsirgtų bebadaudamas, tai tuomet reikia dėlto pakviesti daktaras.

Berželio 10 d. pirmoje valandoje prasidėjo Vilniaus reformatų sinodas, kuriame dalyvauja Šiaurvakarinio krašto atstovai. Svarstoma čia ev.-reformatų bažnyčių ir parapijų reikalai. Šįmet sinodas tuo ypatingas, kad atvyko kaikurių lietuvių parapijų atstovai, turintieji sprendžiamąjį balsą, kaip antai: Biržių parapija išrinko Martyną Icą; Papilės parap. — Jurgį Jokubonį ir Joną Dilį; Radviliškio parap. — Adomą Kutrą.

Sinodo pirmininku išrinktas Bronislavas Gruževskis iš Kelmės; sekretorium kun. Jakubėnes iš Biržių.

Berželio 6 d., dvyliktoje valandoje naktyje, darė kratą slaptosios policijos agentai drauge su miestsargiais Vilniuje gyvenančio mokytojo Julijono Matulevičiaus kambaryje. Nieko uždrausto nerado.

Lenkų dailės parodą užverė berželio 10 dieną. Paroda nedavė jokio pelno.

Šiomis dienomis Vilniaus karo apskričio teismas pasmerkė mirtim trįs Minsko gubernijos valstiečius: Ivaną Viažnovcą, Afanasą Dudką ir Adolfą Bodovskį, visus trįs už užpuolimą padarytą ant monopolių pinigų rinkėjo. Laike to užpuolimo plėšikai vieną sargybinį užmušė, kitą sužeidė.

Pasmerkimas įteiktas patvirtinimui Vilniaus apskričio kariumenės vadui. Pasmerktiejie padavė carui prašymą dovanoti jiems bausmę.

"Kurjer Litewski" rašo apie įsteigimą Vilniuje lietuvių kliubo vardu "Ruta". To kliubo nariais buk galėsią buti vien tik lietuviai. Svečiai visokių tautų bus įleidžiami.

Įkurėjais to kliubo busiąs: Dr. Domaševičia, advokatas Sliaževičia, girininkas - agronomas I. Masiulis. Kaip jau parašyta: žinios pasemtos iš "Kurjero Litewskio".

Vilniaus liaudies mokyklų mokytojai ir mokytojos nusiuntė telegramą dumos atstovui Tičinui, išreikšdami savo jam ir visiems jo šalininkams ačiu už tai, kad jis įnešęs dumon įstatymų sumanymą, kad butų pakeltos algos liaudies mokyklų mokytojams, kurių medžiagiškas padėjimas yra tiesiok baisus, bet kurie geidžia dirbti ant apšvietimo diryos tarp baltarusių, "kurie ligšiol po kitų tautų ir tikėjimų jungu buvę prislėgti".

Laikraštyje "Vil. Viestnik" rašo koks "Bieloruskij", kad baltarusiams Rusija yra tikra motina. Tvirtina, kad tik lenkai geidžia įkurti universitetą Vilniuje, kad lengviaus jiems butų lenkinti lietuvius ir baltarusius. Pagaliaus, kad į Vilniaus universitetą suplauks dauguma lenkų, lietuvių, žydų ir pareikalaus, kad ir jųjų kalbos butų universitete išguldomos.

Vistik reikia džiaugties, kad "Bieloruskij" supranta, jog vietiniai gyventojai turi teisę reikalauti, kad jų kalboms butų universitete vietelė paskirta.

Tikrųjų rusų sąjunga žadanti sutverti bendrovę Vilniuje, nariai įneš po 25 rub. Tikslas bendrovės: įkurti "Rusų pirklių ir pramoninninkų vartotojų draugiją" — buvio pagerinimui vietinių rusų tautos gyventojų, o ypatingai bendrovės narių. Prie bendrovės bus leista prigulėti ir Mahometo tikėjimo gyventojams, tik su tokia sąlyga, kad jų tikėjimo narių bendrovėje butų mažuma.

("V. Ž.")

Vilniaus vyrų komercijos mokyklą pabaigė šįmet 8 mokiniai.

Vilniaus realinę mokyklą pabaigė šįmet 29 mokiniai, iš jų tik vienas lietuvis — Stanislovas Dirmantas.

2-ją gimnaziją pabaigė 21 mokinys.

Chemiškai-techniską mokyklą pabaigė 10 mokinių.

(Iš 'V.')

IŠ VALKININKŲ,

Trakų pav.

Žmonės čia neturtingi, nes žemės turi labai mažai, o ir ta pati žemė prasta, daugiausiai smėlys. Uždarbių jokių ant vietos nėra, todėl žmonės, neturėdami kur ant vietos darbo gauti, pradėjo važiuoti už jurių-marių, daugiausiai Amerikon, laimės jieškoti. Iš pradžių važiavo tik vien jaunimas, stipri vyrai. Paskiaus jau pradėjo važiuoti seniai, moters, merginos ir dargi nesuaugę vaikinai. Tokiu budu, visai nežymiai, per paskutinius 20 metų iškeliavo iš Valkininkų parapijos Amerikon apie du tukstančiu žmonių.

Tiektai žmonių iš parapijos išvažiavus, likusiųjų ant vietos valstiečių buvis kiek pagerėjo. Paimkime, pavyzdin, kad ir sodžių Puškarną. Pirmiaus visame sodžiuje negalima buvo rasti nė vienos žmoniškos grįčios: visos triobos sulužę, sukrypę, stogai nuplyšę, langeliai grįčių mažučiai, kad net žmogaus galva negalėtų pro juos išlysti, grįčios be kaminų, be grindų.... Dabar gi jau nė pažinti negalima sodžiaus, tarsi butų visai ne tas: beveik visos grįčios jau su kaminais, langai dideli, ant kurių prikrauta daugybė žolynų....

Dabartiniu laiku, kaip jau skaitytojams gerai žinoma, Amerikoje didžiausia bedarbė. Daugelis musų išeivių, turėjusių ten gana gerą uždarbį, neteko dabar darbo ir pradėjo grįžti tėvynėn.

Daugeliui iš Amerikos sugrįžus, viskas čia, rodos, persimainė. Tarp pilksermėgių kaimiečių pradėjo maišytis ir atkeliavusiejie iš Amerikos amerikietiškai pasipuošę. Kaikurie jų, ilgesnį laiką Amerikoje išbuvę, atsinešė namažai pinigų, ir, atvykę tėvyškėn, susitaisė sulužusias savo triobas, kiti gi net ketina ir žemę pirkti. Miestelyje pasidarė didesnis judėjimas, prekyba pakįlo, na, pasididino, žinoma, ir monopoliaus ir aludžių lankytojų skaičius.

Neskaitant taip vadinamųjų "amerikonų", žmonės čia gan tamsųs, laikraščių neskaito, apšvietimo pekėlimu tarp jų nėra kam rupinties.

Pakeleivingas.

("V.").

IŠ KAUNO.

Kauno miesto mokyklos du mokiniu pabėgo nežinoma kur. Tėvai dideliai susirupinę.

Kauno miesto galva Brzozovski išvažiuoja užsienin vienam mėnesiui.

Viso labo Kauno gubernijoje (nerokuojant Zarasų ir Raseinių pavietų) žieminių javų yra užsėta 311,639 dešimtinės. Iš jų 280-365 deš. apigerų; 15,867 deš. blogų: suvis niekų 15,407 deš. Iš tų paskutiniųjų iš naujo atarta ir apsėta miežiais, avižoms 13,279 deš. Vasarojaus toje pat gubernijoje yra pasėta 468,902 dešimtinės; apigero vasarojaus 467,370 dešimt.; blogo — 1,199 deš.; visai pražuvusio 333 dešimtinės.

Šiaip laukai visur neprastai išrodo. Tik Kauno ir Panevėžio pavietuose ledai gana daug javų išmušė. Kituose pavietuose lietus blėdies nepadarė.

(Iš "V.Ž.")

Gegužės 19 d. Panevėžio ir Ukmergės pav. ledai išmušė rugius ir vasarojų. Labiausiai nukentėjo Panevėžio, Pumpėnų, ir Subačiaus parapijos.

(Iš "V.")

IŠ PANEVĖŽIO.

Gegužės 30 d. apie 9 val. ryto, policija padarė kratą pas dantų gydytoją, p-lę Brazdyčią. Jieškojo uždraustų daiktų; rasti nerado nieko.

Kratos priežasties, anot žodžių policijos, persekiojimas jos brolio. Mat, policijai vaidėnasi neištikimybė, — jeigu brolis kuo nors prasikalto, sesuo turi buti ir neištikima. Jeigu valdžia pradės saikuoti paliai gyminybę ypatos ištikimybę, — busime visi neištikimi, nes visi turim gimines. Ir, pagaliaus, policijos tarnai taipgi ne iš dangaus iškritę. O šioje gadynėje beveik nėra tos giminės, kad neturėtų prasikaltėlio.

Vėl naujas budas žmonėms, niekam nekaltiems, kankinti!

Akstinas.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ ŠAKYNOS,

Šiaulių pav.

Paskutiniu laiku atsirado Šakynos aplinkėje pagedusių šunų, kurie apriejo nemažą gyvulių ir žmonių. Aprietiejie skuba važiuoti į Gruždžius pas kleboną Rakštį (Reksc), kurs visame paviete yra garsus gydytojas nuo patrakimo. Duodamas vaistus (kokių virintų marmalų butelį) "pasirančija", kad "mačys", kad jis visus gyvulius ir žmones išgydąs. Klebonijos ponia taip pat giria visiems ligoniams savo kleboną; ji sako, tik vienas iš visų klebono gydytojų tesusirgęs ir temiręs, ir tai tik dėlto, kad neišpildė klebono įsakymo, ar pirtin nuvėjęs, ar ko užvalgęs. Už vaistus klebonas ir ima nepigiai. Taip, viena piemenėlė nuo Šakynos užmokėjo pirmą kartą rublį, antrą kartą 60 kapeikų, gavo užtai butelį marmalų ir "pasirančijimą". Tik viena atsirado išmintinga ypata, butent Mažeikienė, kuri tuojau aprieta nuvažiavo į Vilnių gydytis tam tikrais čiepais. Labai butų įdomu, ką darytų pats klebonas Reksc, jei jį koks šuo aprietų: ar gertų savo marmalus, už kuriuos kitiems "rančijasi", ar kitokios globos jieškotųs?

D-ras Avižonis.

("V.Ž.")

IŠ JUŽINTŲ,

Zarasų pavieto.

Valstiečiai, vietinio raštininko slėgiami, susitarė prašalinti jį iš savo valsčiaus ir reikalauti nuo viršininko blaivaus ir prielankaus jiems žmogaus. Užtat susirinkusiejie "viborni" valsčiaus sueigon balandžio 15 d. šių metų, apsvarstę pakeltus klausimus, kreipėsi į viršaitį ir patį raštininką reikalaudami paaiškinimo, kokias tiesas turi valsčiaus susirinkimas kas link savo "pisoriaus", ar jis gali buti renkamas, ar tiesiok jį "zemskas" skiria. Tuokart tapo parodytas general-gubernatoriaus cirkuliaras nuo 1905 m., atspaustas ir prisiųstas tik 1908 metais, kuriame pasakyta, jog valstiečiai gali išrinkti sau raštininką, tik viršininkas turi jį užtvirtinti. Tuomet susirinkusiejie paprašė užrašyti į knygas nutarimą, melzdami viršininko prašalinti dabartinį raštininką už jo nedorybes, kaip tai: girtuokliavimą, nepildymą savo pareigų, baisų plėšimą už kiekvieną mažmožį ir tt., o jo vieton paskirti raštininku St., kuris jiems bus patogesnis. Iš karto raštininkas spyrėsi, kratėsi ir buvo net išbėgęs iš kanceliarijos, bet paskui vėl sugrįžo ir sutiko patsai parašyti "prigovorą", kalbėdamas, kad jie patįs šiuom privirsią sau košės, kurios nebegalės suryti. Ant parašytojo "nutarimo" pasirašė tik keli "viborni", nes įšėlęs raštininkas ir kai kurie jo draugai, ėmė bauginti, jog bus už tai išsiųsti bemaž katorgon. Potam raštininkas, nuvažiavęs pas "zemską" pasiskųsti, kad kai kurie "viborni" yra maištininkai ir surašęs savo parodymą, padavė valdžiai skundą. Gubernatorius pareikalavo ištardymo tųjų "maištininkų" ir jie buvo šaukiami Rokiškin pas "pristovą". Už dviejų sanvaičių vėl buvo valsčiaus sueiga apie mokyklos reikalus ir čia suėję valstiečiai pakėlė "pisoriaus" klausimą, bet šį kartą raštininkas griežtai atsisakė užrašyti tai knygon, už tat "viborni" išsiskirstė namo, nepasirašę ir po nuspręstųjų klausimų. Potam raštininkas vėl skundėsi viršininkui ant "vibornų". Tuomet, gegužės 28 d., vėl tapo sušaukta sueiga, į kurią atvyko pats viršininkas, išklausinėjo kiekvieno "viborno", kodėl nepasirašęs po nutarimu ir paskui, išklausęs skundų ant raštininko, iškeliavo. Tarpu daugybės skundų ant raštininko buvo baisiai juokingų, kaipo viena valstietė našlė, neturtinga žmonelė, prašiusi raštininko savo reikale kaimo sueigą surinkti, bet raštininkas už tą dalyką pareikalavo 20 rublių. Vargdienė davusi pinigais 6 rublius, purą rugių, miežių, avižų ir tt. ir dar ant galo žąsiną. Buvo ir kiti panašųs skundai, ir pastatyti liudininkai, bet kas iš to išeis, ner dar žinios. Viršininkas, matomai, prie tardymo norėjo palaikyti raštininką ir pasakęs, kad jis dabar sergantis, negalįs pašalinti ir tiktai kaip jis atras sau vietą, bus paskirtas kitas raštininkas. Negalima užtylėti ir to, kad raštininkas neparodė vyriausybės prisakymo apie tai, kad dabartiniam laike uždrausta pakelti kitokius klausimus valsčiaus sueigose, kaip tik tuos, kurie daleisti viršininko ir apie tai nežinojo pirm nė viršaitis, nė "viborni" ir tik paskutiniame laike tai apreiškė.

J. Rudelis.

(Iš "V. Ž.")

IŠ JUŽINTŲ VALSČIAUS,

Ežerėnų pav.

"Liet. Uk." No. 8 buvo minėta apie valsčiaus nutarimus, kad protokolai ir valsčiaus raštai butų vedami ir lietuvių kalboje. Balandžio 15 d. per sueigą rinktiniai (vibarni) pareikalavo, kad raštininkas pildytųjų tuos nutarimus, nes iki šiolei jis jų nepildė — lietuviškai nerašė. 1907 m. rinktiniai buvo uždėję savižemiams "mirskus" mokesnius. Bet musų raštininkas Černievskis paėmė nuo kai kurių po rub. ir padarė taip, kad jiems nereikėjo "mirskų" mokėti. Už prigovorus musų raštininkas taipgi mėgsta imti ir abelnai neatsisako nuo kyšių. Dėlei to sueiga pareikalavo, kal raštininkas butų prašalintas.

Raštininkas Černievskis išbėgo iš raštinės ir kaszin kur dingo. Žmonės, nesulaukdami jo, ėmė skirstyties ir keli jau išėjo. Tada raštininkas, sugrįžęs, pasakė, kad sueiga nepilna, ir taip viskas nieku pasibaigė. Įnirsęs raštininkas visgi apskundė žemskiui vieną starostą, kaipo buntaučiką. Balandžio 23 d. pristovas areštavo tą starostą ir pristatė žemskiui. Tas, paklausinėjęs kiek, paleido. Areštavus starostą, staršina jo vietą pavedė starostos padėjėjui Petrui Skeidžiui. Skeidys, užėmęs starostos vietą, išmislijo naujus mokesnius — užsimanė rinkti sargybiniams maistą. Su dviem strażninkais jis nuėjo į Dvirečių sodžių ir pareikalavo nuo kiekvieno kiemo po 10 kiaušinių ir svarą lašinių. Bet žmonės griežtai atsisakė duoti. Šiuo kartu Skeidžio išmislas mažai jam tepagelbėjo. Gegužės 6 d. atsibuvo antra sueiga vėl tiems patiems reikalams svarstyti. Vėl žmonės pastatė raštininkui tuos pačius reikalavimus ir davė jam laiko kelias dienas. Tuo laiku raštininkas užsižymėjo tuos, kurie daugiausia norėjo jį prašalinti, ir įskundė juos policijai: Vogelį Juozą, Darkų Boleslovą, Gaižių Joną ir starostą Norbutį Mateušą. Juos pašaukė pristavas ir klausinėjo, kodėl jie kelia tokį triukšmą? Jie atsakė, kad jokio triukšmo nekelią, tiktai norį, kad butų kitas raštininkas.

Šutą gi Antaną raštininkas buvo net gubernatoriui įskundęs už tai, buk jis vaikščioja su prokliamacijomis ir esąs pirmas "buntaučikas". Gegužės 10 d. atvažiavo pristavas su sargybiniais ir norėjo Šutą suimt, bet nerado namie; tat iškrėtė visus kampus, net ant augšto buvo užlipę. Dabar nežinia kuo tas viskas pasibaigs. Kaip girdėti, gegužės 23 d. bus zemskis. Lauksime, kas bus.

Rinkikas.

(Iš "L.U.")

IŠ ŽAGARĖS,

Šiaulių pavieto.

Naujai atkeltasis klebonas Račkauckas, kelis kartus atkartodamas, barė parapijonus už giesmes, ne "macnas", ir butinai liepė "macnas" giesmėse giedoti, nes tik tokios esančios tikrai katalikiškos; visos gi kitos esančios cicilikų ir bedievių pramanytos. Pamokslams nieko nepadedant, vieną nedėlios dieną pasikviečia pas save giedorius ir pavaišinęs juos, klausia: "na, kaipgi dabar giedosite?" Tie atsakė: "posenovei". Klebonas jiems: "kad teip, tad eikite laukan iš klebonijos!" Giedoriai išėjo ir dabar bažnyčioje jie nebegieda. Suplikacijas gieda prie altoriaus zakristijonas, ant viškų vargonininkas; abudu gieda "macnai", nes klebonas grąsina juos atstatysiąs, jei neklausys. Ražančių gieda vieni špitolninkai ir vienas kitas senelis iš miesto. Vienu žodžių, bažnyčioje tylu ir gražu. Buvo kamendoriaus su vargonininku surengtas choras, ir tas, klebono pabugęs, nutilo.

Kamendorius buvo pradėjęs vaikus mokyti iš grynai lietuviškai parašyto ir vyskupo p. nežikatekizmo. Kartą klebonas čia vaikus ekzaminuoti ant šventoriaus. Tiems savotiškai, "nemacnai" atsakant, liepė parodyti katekizmus. Paėmęs, pavartęs, kad ims plusti, kad tokius katekizmus tik bedieviai rašą, norėdami katalikus suklaidinti. Pasibaręs ir sa-

ko vaikų motinoms: "jei norite, kad vaikai teisingo katekizmo išmoktų, veskite prie mano "pročkos". Ir ištikro kitos motinos ir nuvedė savo vaikus prie klebono skalbėjos; ši, pamokinusi, išdavė jiems kviteles ir su tomis kvitelėmis vaikai priėjo prie klebono išpažinties, o kurie mokės prie kamendoriaus ir turėjo nuo jo kviteles, tie buvo pavaryti. Taigi klebono Račkausko skalbėja tikybos dalykuose yra mokytesnė už kamendorių.

P. A.

(Iš "V. Ž.")

IŠ DABIKENĖS,
Šiaulių pav.

Naktį į berželio 21 d. praėjo nepaprastai didi audra. Keliose vietose perkunija sudegino mažas trobeles, daug medžių suskaldė, bet baisiausiai atsitiko Gr. Zubovo dvare Karsfelde, kur perkunija trenkė į muro kutes. 54 galvijų galvos gavo savo galą, dalis perkunijos nutrenktos — dalis ugnyje žuvo. Nežiurint į smarkų lietų, kutės degė, kolei viskas viduryje, be muro, nesudegė. Gaisro laike perkunija vis trenkė į ugnį.

G. L.

("V.Ž.")

IŠ KUPIŠKIO,
Ukmergės pav.

Kupiškio miestelyj yra liaudies pradinė mokykla, kurią valstiečiai jau seniai manė pakeisti didesnė, atsakančia, nes dabar daugumas vaikų lieka be mokslo. Prabėgo keletas metų, o tas labdaringas valstiečių sumanymas pasilikęs butų ir šįmet sumanymu, jeigu nestengimai mokytojo netik butinai pastatyti naują namą mokyklai, bet ir šitą mokyklą pakeisti dvikliasine ministerijos mokykla. Žinoma, dabar ne tik bus atsakantis namas, bet vaikai įgys augštesnį mokslą. Šių metų berželio 4 d. buvo valsčiaus įgaliotinių sueiga. Tos sueigos tikslas buvo, kad dalyvauti prie paėmimo iš licitacijos mokyklos pastatymo. Turgai prasidėjo nuo 5000 rub. Teipogi buvo pažadėta, kas apsiims pastatyti mokyklą, valsčius duos dą apie du šimtu aptašytų medžių. Norinčių už valsčiaus pinigus paimti statyti mokyklą atsirado 4 žmonės, bet su valsčiaus statomoms sąlygoms nesutiko, tvirtindami, kad tai mažai, kas, žinoma, duoda pamatą spręsti, kad ar nebus jie visi tarp savęs susitarę, kad tik didesnį užmokesnį išlupti. Dabar valsčius skiria turgus ant šio mėnesio 13 dienos. Turgai prasidės nuo 7000 rublių ir atsibus 11 valandą valsčiaus raštinėj, dalyvaujant žemiečių viršininko įgaliotiniui. Pertai norintiems paimti ant savęs mokyklos statymą vertėtų atvykti Kupiškin.

Pytskorė.

(Iš "V.")

IŠ RAGUVOS,
Ukm. ap.

Žmonių santikiai su sargybiniais vis labiau genda, ir ne dėl to, kad musų valstiečiai sargybinius persekiotų, neapkęzdami, bet dėl to, kad patįs sargybiniai perlabai perdeda. Tvarka daryti reikalinga, kad tik butų geras noras tikrai tvarkai patarnauti. Nerimti ir blaivus tvarkadariai veikiau betvarką padaro ir žmones nuskriaudžia. Keletas raguvių visai nekaltai kalėjime atsidurė. Juostininkų Maldaikis ir Žalnarinas, Raguvos Mėlinskas, Užunevėžių Nortas ir Titeikių Silickas, — vis tai labai geri ir ramųs žmonės, — gėrė alų. Įeina sargybinis Vaičiulis, subatėnas, žmogus visai blogo elgimosi ir alkoholikas; paima geriančiųjų alų ir nesiprašęs, išgeria. Gėrėjai neprieštarauja, bet paprašo, kad dabar ir jis pastatytų. Sargybinis nemandagiai atsisako. Susistumdo. Ateina daugiau sargybinių ir nori sodiečius vesti cipėn. Sodėčiai nepasiduoda. Prasideda muštynės; sargybinius apdrasko ir vienam kalaviją sulaužo. Štai netikėtai ir politikos nusidėjimas! Nukentėję sodiečiai skudėsi gubernatoriui ir general-gubernatoriui. Gal ką ir laimės. Bet tuo tarpu, kaipo "politiškieji alininkai", sėdi kalėjime.

Rusai sargybiniai kur-kas mandagiau apsieina su žmonėmis už lietuvį Vaičiulį. Va[illegible] jis taip mušė vieną [illegible]avo šautuvo apysodu, [illegible] net kiti jo draugai turėjo [illegible]abdyti. Traupiuose vienam iš [illegible]ušė dantį. Taip-pat atsitiko [illegible] Rauguvoje. Žydą Dvorskį, miškų pirklį, nusivedę į valsčiaus kalėjimą, kankino už tai, kad karaliaus dieną pasivėlinęs vėlavas išstatyti. Skundas paduota. Atsitinka pakurstymų, kad kas užkabintų turtingą ukininką, idant paskui galima butų jis suimti ir "atsiprašymo" gauti. Taip be priežasties Vrubliauskas tyčia buvo užkabinęs Maldaikį. Visam tam patvirtinti turėsime platesnes žinias. Vyriausybei reikėtų prašalinti tokie žmonės kurie neišpildo savo pašaukimo.

(Iš 'V.')

IŠ UTENOS,
Ukm. ap.

Bolcevičiaus nupirktąjį mišką vežė per Nemeikščių lauką visą pavasarį ir dabar tebeveža. Kad gi butų vežęs keliuku, bet išvažinėjo visomis pusėmis pudymą ir pievas. Geg. 30 d. vyrai užstojo malkų vežėjams kelią. Žydas puola prie anstolio, kurs drauge su sargybiniais ir pirkliu atvyko "prasikaltimo vieton". Sargybiniai taip narsiai gynė kelią nuo vyrų, jog nemaža prigązdino moteris ir vaikus. Antstolis pribaugino ir vyrus: galįs juos suimti už "savavaliavimą". Prisidrebėję vyrai, išgirdo antstolio nusprendimą, jog žydas galįs važiuoti keliu, tik ne šalymais, nei gero žodžio nesakydamas. O reikia žinoti, jogei to kelio per Nemeikščių lauką ant plianto visai nesą; iš miško gi galima išvažiuoti ir per paties Bolcevičiaus lauką, nors neteip patogiai.

(Iš "V.")

IŠ ŽARASŲ,
Telšių pav.

Berželio 4 d. Karštenių sodžiuje sudegė neturtinga moteriškė, Pocienė, gyvenusi ant 11 dešimtinių žemės su penketu vaikų. Buvo 3 val. po pietų. Ji miegojo po kaičio. Išgirdusi ore buvusių vaikų riksmą, puolė iš lovos ir pamatė, kad jau visa trioba apimta gaisro. Vos ne vos iššoko pro langą, bet gerokai apdegė. Sudegė viskas, ir gyvuliai, kurie, kaip tyčia, buvo per dienos kaitrą suvaryti tvartan. Ligonė atvežta pas felčerį.

F. E.

("V.").

IŠ DARBĖNŲ,
Telšių pav.

Gegužės 21 d. antrą valandą po pietų, iš špitolės tvarto kilusi ugnis per 3 valandas sunaikino kuone visą miestelį. Nukentėjo nemaža ukininkų ir dauguma žydų. Visi liko tokiame nėturte, jog ir pavalgyti tam sykiui nieko nebeturi. Katalikų bažnyčia buvo dideliame pavojuje, vis dėlto žmonės didžiu vargu ją išgelbėjo.

Tr.

("V.").

IŠ VILEIKOS.

Peržiurėdama išlaidų sąmatą ateinantiems trejiems metams, finansų komisija rado, kad Vileikos ligonbutis bepročiams gydyti užlaikomas trijų gubernijų: Vilniaus, Kauno ir Gardino lėšomis. Kauno gub. duoda ligonbučiui laikyti 19.234 rb. kasmetai ir turi jame 140 vietų; tuotarpu, pagal statistikos, šitame ligonbutyje iš Kauno gub. tesigydo 23 žmonės (kasmetai). Tokiu budu 113 kauniškių vietų užimamos kitų gubernijų gyventojų. Nežinodami, kad ligonbutyje yra vietos ir kauniškiams, musų valstiečiai dažnai visai negydo bepročių, juo labiau, kad Kauno gub. tam tikrų gydyklų ir gydytojų nėra. Kauno gub. daugelis bepročių vaikščioja po sodžius, per laukus.

Taigi, jei kauniškių šios vietos neužimtos, vietinė administracija neturi teisės kauniškio ligonio nepriimti. Jeigu nepriimtų, galima skųsties gubernijos komitetui arba gubernatoriui. Vežant gydyti, reikia turėt paliudijimas taip iš valsčiaus arba miesto valdybos, taip-pat ir iš vietinės policijos atstolio; kitaip ligonbučio administracija nepriima.

Pr. Kuzma.

IŠ SEIRIJŲ,
Seinų pav.

Musų apylinkėje darbininkų beveik visai nėra, dėlto pastaruoju laiku daugybė dvarų negali gyvuoti. Taip, Seirijų dvaras ir Straigiškė stovi nejudinami (virsta į dirvonus). Prapuntai, Graužai, Straigiai netik ką pelno neduoda, bet savininkus į skolas įvaro.

Amerikoj bedarbei (kriziui) užstojus, daugelis žmonių grįžta į savo šalį, vienok, prasidėjus darbams, vėl ketina grįžti, nes apsigyventi pas mus negalima — žemė brangi, o pinigų menkai kas parsineša.

Nunys.

(Iš "L. U".)

IŠ KRETINGOS.

Kretingoje įvykęs gaisras sunaikino 200 triobų. Kol kas žinoma, kad ugnyje žuvo septyni žmonės.

(Iš "V. Ž.")

IŠ LEIPALINGO,
Seinų pav.

Susipratimas čia visai žemai stovi. Joki lietuvių laikraščiai neprasiplatinę. Knygų niekas neskaito, ir gaut jų niekur ant vietos negalima. Jeigu pradėti įkalbinėti, kad išsirašytų laikraštį, tai žmonės skundžiasi, buk laikraščių kalbos jie nesupranta. Yra ir tokių lietuvių sodiečių, kurie skaito lenkiškus laikraščius. Į pradedamąją mokyklą retai kas vaikus leidžia, o į augštesniasias — niekas.

Užtai čia yra monopolis ir daug aludžių, kurie pelnija gerai.

Nunys.

(Iš "L. U".)

IŠ GULBINŲ IR SKARBOT : VALSČIŲ.

Gegužės 12 d. perėjo čia šturmas-lietus su ledais ir perkunija. Ledai išmušė daug rugių. Perkunija sudegino tarp kitko vieną namą Gudgalių kaime ir vieną namą Ičiunų kaime.

A. Vijurkas.

(Iš "L.U.")

IŠ ŠUNSKŲ,
Suvalkų gub.

Rinkimai buvo gegužės 7 dieną. Kaip visados, taip ir dabar, tos garbės trokštančių atsirado daug: kandidatų pastatyta 22! Kurienekurie taip norėjo vaitu buti, kad ištisu du mėnesiu prieš rinkimus girdė balsuotojus; išleido po kelias dešimtis rublių, kurių, kiek numanau, reikėjo pasiskolinti. Rinkimų dieną mažas burelis tų, kuriems tikrai rupi reikalas, suėjo raštinėn ir nusiminė: jau valanda 11, 12 ir 1, o rinktinių vis nėra. —Nesusirinks, kaip ir pereitą kartą.... Vėl bus gaišatis šitokiuo brangiu laiku! — aimanavo, nežinodami, kad rinkimai jau eina, tik ne raštinėje, bet už pusės viorsto, Senapilėje, pas Berčiką, Chaskelį, Sruolį, Iršą. Ten virte verda; visų kaktos išrasojo,kaip kaitrią šienapiučio dieną.

Galų gale pradėjo eiti raštinėn, kiti pėsti buriais, kitų kupini vežimai: labai pavargusius Berčikas savo juodke veža, kad "pundatoriui" balsų nepristigtų. Visi linksmi, įšutę, pusėtinai degtine dvokdami. Daugumas, kuriems neteko ragauti, valsčiuje taip pat veltui laiko neleido. Vieni raštinės kambaryje "stukulką" lošė, kiti ant pievelės sugulę, "zekciką" varė. Vos tik maža dalelė tesuko galvas, kas čia geriau ir naudingiau butų išrinkus, ypač gi, kaip čia išvengus tų, kurie už degtinę nori buti vaitu. Bet ką čia tu žmogus padarysi: ateis anie, gerklės alum bei digtine išsimazgoję, ims rėkti ir perrėks mažą burelį. Tačiaus nenustojo vilties. Išsiskirstę po vieną, darė naujus burelius ir kalbėjo:

— Vyručiai! nors gi sykį pradėkime męs patįs rinkti! Padarykime galą tai supelėjusiai "pundavojimų madai".

Daugumas klauso, burelis didinas. Atvažiuoja viršininkas, žmogus doras, su blaivais mėgsta kalbėties. Reikia balsuoti. Kaip pradėjo "kantoriai", gerkles išsiplovę, rėkti, tai blaiviejie ir vėl vilties neteko. Bet dirba, agituoja, viršininkas padeda. Ir.... kamuolėlius sumetus, pasirodė išrinkti tie, kuriems vaitavimas nė nesisapnavo: blaivųs, susipratę gerokai apsišvietę.

Tai pirmą syk Šunskų valsčiuje atsitinka išrinkimas ne už degtinę. Gal Dievas padės kitą kartą lengviau tai atlikti.

Matote, kokia galybė, kada nors nedaugelis žmonių gerai susitaria!

Nauji padaryta šitie nutarimai: 1) kad viršininkas įsakytų valtui nors už sanvaitės prieš kiekvieną sueigą apskelbti, kas bus svarstoma; 2) kad Šunskų valsčiuje šventadieniais butų aludės uždarytos; 3) žmonėms prašant, viršininkas leidžia paimti iš taupomosios kasos 300 rub. žemės dirbimo mokyklai.

Šį paskutinį nutarimą labai gerai butų, kad atkartotų ir kiti valsčiai, jei tik augštoji vyriausybė leis.

Pabalto Truputis.

(Iš "V.")

IŠ MINTAUJOS.

Galų gale antroji diena Sekminių. Traukiame į lietuvių vakarą, nors kartą pasijusi ir vėl tarp žmonių, nors vieną vakarą pabusi jų tarpe.

Aštunta valanda — mažutė rusų draugijos "Kružok" salė visai dar tuščia — oj prikimšime, vaitoja prie kasos valdybos nariai — bet gal dar susirinks, guodžia save, nes, matyt, pasišventimas ir čia kaip visur, priimtas pas lietuvius.

Apie devintą pasikelia uždanga, akįs nedaugelio žiurėtojų atydžiai įsismeigia į sceną, visi atydžiai seka artistus. Ant scenos Vaišganto "Nepadėjus, nėr ko kasti". Veikalas jau pats per save negali užganėdinti rimtesnių, labiaus išsilavinusių klausytojų. Nežiurint į tai, kad paveikslas perstatomos komedijos pagautas, sutvertas tiesiok iš gyvenimo musų liaudies netolimos praeities ir gali but net dabarties, vienok vienas kitas peraštriai ištartas žodis, sakinys, gal per žymiai pabriežia tą įsigyvenusią, palaikomą ir išnaudojamą neapykantą prie žydų apskritai. Žydas tai ne žmogus, netikėlis, bevėlis, kalba ir mano musų žmonės, ir ne dėl to kad matytų jame išnaudotoją jų tamsumo, bet dėlto, kad su tokia mintim jis užaugo, ją jame išauklėjo, tų žodžių išmokino podraug su poteriais. Ir tokie typai kaip "Leiba" ir daugelis kitų, be kurių vis dar negali apsieiti musų sceniški veikalai, nė kiek dalyko nepagerįs nė neišaiškįs. Tai viena lošiamojo veikalo yda — antroji tai ta, kad veikalas scenai neatsakąs, ką ir pats autorius savo prakalboje permato, užtat apie ydas tas nė nekalbėsiu.

Pats lošimas ir nepavyko — typai buvo nesuprasti ir neatiduoti, pražuvo visai puikiausiejie typai zakristijono Jurgio ir smuikininko Kazio. Vienas tiktai žydas savo nejaukioje rolėje buvo puikus — mokinys Milvidas, rodos, tai geriausis Mintaujos neskaitlingo artistų mylėtojų burelio, jiega. Paminėtinai dar Aleksio ir Gabrio rolę lošė artistai, rolę Gabrio atliko užtektinai gyvai pirmą kartą netik gal ant scenos, bet ir teatre pasirodęs, neapšviestas darbininkas.

Dar labiaus gadino patį veikalą ir įspudį, kurį jis palikti galėjo, pačioje pradžioje įvestas Kazio (Jakavičiaus) kuplėtas, negalimai antisemitiško turinio. Nežinau ką butų ant to pasakęs pats autorius, jei butų panašų priedą prie savo veikalo girdėjęs — manau, kad ačiu nebutų taręs, bet uždraudęs kokiais nors priedais puošti jo veikalus.

Tiek apie pirmą vakaro dalį. Antra dalis, tuščia begalo, naiviškiausio turinio farsa — vertimas "Knarkia paliepus" — atliekama bet taip gerai, kad negalima nepralinksmėti ir nesigerėti artistų lošimu. P. Jakavičia, rolėje Dratevskos kareivio, gal ir įdėjo kiek bereikalingo šaržo, tačiaus neužstojamas. Gražiai nudavė kapitonienę p. Krubiniunaitė, kuri rimtai šioje šakoje pasidarbavusi, papuošimu musų scenų buti galėtų, nes visomis artistei reikalingomis ypatybėmis gausiai gamtos apdovanota. Kapitonas lošė neblogai, bet šiek tiek nenaturališkai ir, bet čia jau dalykas režiseriaus, vieną kitą kartą vartoja judėjimą (sudrožda mas ranka per petį savo žmonos), kurie salionuose negalima niekuomet sutikti. Vistik farsa pilnai užganėdino klausytojus, garsių delnų plojimu net keletą kartų buvo šaukti artistai.

Iš medžiagiško atžvilgio vakaras vargiai ar pavyko, nes salė buvo pusiau tuščia.

Negaliu nepaminėti dar vieno, kas man ypatingai akį durė per visą vakarą. Visi lietuvių savitarpinės Pašalpos draugijos valdybos nariai dėvi ženklelį Rusijos valstijos varsų (kaspinėlis iš balto mėlyno ir raudono varsų) — dėlko nespėjau sužinoti, bet tik jau nėra, turbut, vietinės valdžios verčiami tokius dėvėti. Jei ne, tad ar negeriau butų dėvėti ženklelius iš savo tautiškų varsų — raudonas, mėlynas ir žalias....

Pl.

("V. Ž.")

PASARGA KELIAUJANTIEMS PER LIVERPOOLĮ (ANGLIJA).

Daugumui iš musų tautiečių prisieina pravažiuoti per Liverpoolį keliaujant į Ameriką arba į Afriką. Čia sėda keleiviai paprastai į garlaivį. Visi keleiviai yra gydytojų tuomet peržiurimi, ypač atkreipiama atydžia į akis. Ir, žinoma, katrie yra sveiki, važiuoja toliaus be sutrukdymo, bet atsiranda nemažai ir tokių, kurių nepraleidžia — "išbrokija". Tada nelaimingiems prisieina grįžti atgal, arba gydytis; gerai, kurie turpinigų, o kuriems stokuoja, paliekti dažnai tikrai nelaimingame padėjime, ir, negalėdami susišnekėti, papuola į visokių žydiškų agentų rankas, o kada nebtenka ir paskutinio skatiko, tada tie beširdžiai agentai nuveda pas dirbtuvę, o darbas (turiu pridurti) atėjunams netaip lengvai yra gaunamas Anglijoj. Tokiu budu musų tautietis keleivis liekta vienas ant gatvės, iki po ilgo vargo suranda savuosius, tankiai ir savo daiktus pražudo.

Toki nemalonųs apsireiškimai ir priverčia manę parašyti šį straipsnį, suteikiant bent antrašą, kur apsigyvenę yra lietuviai, juo labiaus, kad pradžioj šių metų čia susitvėrė progresyviškoji-tautiška draugystė "Aušra", kuri tur labdaringus ir progresyviškus tikslus, suteikia, kad ir nedidelę, pagelbą, bent patarimą paduoda musų keleiviams ir todėl, musų tautiečiai, atsitikus kokiai nelaimei kelionėje tenepasiduoda į globą įvairiems apgavikams ir neduoda jiems savo laivakortės (šifkortės), bet, parodžius išrašytą žemiaus padėtą antrašą, atvažiuoti pas mus, kaipo pas pažįstamus.

Juozas Sakalauskas (pirmsėdis "Aušros" draugystės) 118 Limekilu Lane-Liverpool. Kiekvienam keleiviui neprošalį bus turėt šitas antrašas.

Petras Lymontas.

(Iš "V.Ž.")

IŠ ARGENTINOS.

Mieste Cordova vagonų dirbtuvėjo, kurioje dirba apie tukstantis darbininkų, prieš Naujus metus darbo diena tęsėsi 9 val. Darbininkai pradėjo tarties ir sumanė streikuoti, kad fabrikantai sutrumpintų darbo dieną iki 8 val. Sužinojęs apie tai dirbtuvės savininkas, pasakė, kad, jeigu darbininkai streikuos, jis uždarys dirbtuvę, arba sumažins užmokesnį. Visai kitaip viskas pasibaigė. Vieną dieną, kokią pusę valandos prieš baigiant darbą, pasigirdo trenksmas, tai sprogo bomba. Kaip bematant, visa dirbtuvė užtvino atsišaukimais į brolius darbininkus. Policija gi tiktai žiurėjo, kad butų tvarka užlaikyta.

Ant rytojaus dirbtuvės vyresnybė pranešė mums, jog po Naujų metų darbo diena busianti tik 8 val., užmokesnis pasilieka tas pats.

Musų mieste lietuvių yra apie 300. Nė kunigo, nė gydytojo lietuvio nėra. Jokių lietuvių kalboje raštų čia nesimato.

Napoleonas Matulevskis.

(Iš "L. U.")

IŠ AMERIKOS.

TURBUT NETIKRAS MESSIJAS.

New York. Gyvenanti čia moteris, Grace Goodsall, gavusi tikėjimišką proto sumaišymą, sau įkalbėjo, kad jos šešių metų sunelis yra tai žydų laukiamas Messijas. Kad apie tai persitikrinti, ji įkaitino geležinę štangą ir pradėjo deginti vaiko galvą, kaklą ir veidelius. Ant deginamo vaiko riksmo subėgę policistai išgelbėjo jį nuo beprotės motinos ir motiną ir vaiką nugabeno į Bellevue ligonbutį.

INDIJONŲ SUKILIMAS.

Bisbee, Ariz. Atėjo čia žinia, jog Naujame Meksike sukilo apšviesčiausia indijonų Navajo giminė. Jų suvaldymui išsiuntė su revolverinėmis kanuolėms kariumenę. Bet laikraščiai negarsina, kodėl tie indijonai pasikėlė. Matyt juos turėjo kokiu nors budu nuskriausti.

KARŠČIAI.

Washington, D. C. Pereitos nedėlios diena buvo neišpasakytai karšta. Termometras meteorologiškosios observatorijos rodė 99° šilumos, o ant gatvių buvo net 104°. New Yorke ir kituose miestuose buvo teipgi labai karšta. New Yorke buvo 94°.

GAISRAI.

Sault St. Marie, Mich. Sudegė čia 12 d. liepos kelios krautuvės. Nuostolius gaisro padarytus skalto ant 150000 dol.

Boston, Mas. Uosto dalyj 8 d. liepos siautė čia gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant 1½ milijono doliarių. Ugnyje pražuvo ir dvi ypatos.

NELAIMES ANT GELŽKELIU.

Medicine Hat, Susk. Netoli nuo čia susimušė pasažierinis gelžkelio traukinys su lokomotyva. Prie to 7 ypatos likosi užmuštos, o 8 sunkiai sužeistos.

EXPLIOZIJOS.

Marion, Mas. Ant gazolininio laivo atsitiko čia expliozija, kurios keturi vyriškiai likosi užmušti.

Boston, Mas. Namuose pn. 295 Cambridge str. atsitiko smarki expliozija, kurios dvi ypatos likosi užmuštos, dvi mirtinai užgautos, o 11 tapo ne mirtinai sužeistų.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Sharon, Pa. Shenango Furnace Co. uždegė ugnį prie vieno augštojo pečiaus, pradės dirbti teipgi prie vieno pečiaus Sharpsvillej; prie darbo patilps su viršum 200 darbininkų.

¶ New Castle, Pa. Manoma, kad čianykščios blėtos dirbtuvės dirbs per visą vasarą, dirbtuvės turi mat pakaktinai reikalavimų.

¶ Rosena, Pa. Prie čianykščių augštųjų pečių prasidėjo darbai. 300 darbininkų patilps prie darbo.

¶ Johnstown, Pa. Dirtuvėse Cambria Steel Co. ketina pradėti geriau dirbti, o jose nuo spalių mėnesio pereitų metų dirbo mažai. Kalba, buk prie darbo priims 1000 naujų darbininkų.

¶ Greenville, Pa. Bessemer geležies dirbtuvės pagarsino, jog nuo dabar dirbs kas dieną dvi valandi daugiau.

¶ Birmingham, Ala. Streikuoja čia kalnakasiai; vien mažos kasyklos priėmė darbininkų reikalavimus. Todėl dabar tegul čia nieks nekeliauja darbo ieškodamas.

¶ Sacramento, Cal. Varstotuose South Pacific gelžkelio pradėjo dirbti. 72% pirma dirbusių darbininkų gaus darbą. Iš pradžių dirbs po šešias dienas sanvaitėj.

¶ Pittsburg, Pa. 5 dieną liepos čianykščios geležies dirbtuvės priėmė prie darbo tulą skaitlių naujų darbininkų. Išviso gavo darbą su viršum šimtas naujų darbininkų.

¶ Homestead ir Duquesne, Pa. Visos čianykščios geležies dirbtuvės dirba. McKeesporto dudų dirbtuvėj pradėjo geriau dirbti.

¶ Tarentum, Pa. Westera Steel & Forge Co. pradėjo darbą savo dirbtuvėse. Patilpo prie darbo 100 darbininkų. Pradėjo teipgi dirbti dirbtuvėse Inter State Steel Co. 150 darbininkų gavo darbą.

¶ Braddock, Pa. Dirbtuvėse Carnegie Steel Co. gelžkeliams vėžių dalyj pradėjo dirbti pilną laiką.

¶ Pittsburg, Pa. Dirbtuvėse Jones & Launghlin pietinėj miesto dalyj priima prie darbo daugiau darbininkų.

¶ Charleroi, Pa. Pradėjo dirbti McBeth Evans stiklo dirbtuvės. Prie darbo patilpo 100 darbininkų.

¶ West Newton, Pa. Darr kasyklose, kur pereitų metų gruodžio mėnesyj expliozija užmušė apie 300 darbininkų, pradės dirbti gal nuo pradžios ateinančios sanvaitės. Patilps prie darbo apie 150 darbininkų.

¶ Carnegie, Pa. Netoli nuo čia, prie stacijos Rock Wabash ir Wheeling & Lake Erie gelžkeliai parengs taisymo varstotus, kur ras darbą iš pradžių 700, o paskui 1500 darbininkų.

¶ Middletown, O. Čianykščios geležies dirbtuvės stovi. Kada jose prasidės darbai, dar nežinia

¶ New Kensington, Pa. Darbai dirbtuvėse American Steel & Tin Plate Co. eina gerai.

¶ Martins Ferry, O. Aetna Standard dirbtuvėse dirba pri[illegible] penkių pečių. Launghlino geležie[illegible] dirbtuvėse dirba visose dalyse.

¶ Anderson, Ind. Čianykščio[illegible] geležies dirbtuvės bus perkeltos [illegible] Gary, Ind.

¶ Canonsburg, Pa. Standard blėtos dirbtuvės dirba. Dirba teipgi Hazel kasyklose ir dirbtuvėse Forest Pitt Bridge Works.

¶ Plum Run, O. Kalnakasiai šitų aplinkinių kasyklų sustreikavo.

¶ Gallitzin, Pa. Čianyščiose kasyklose pradėjo dirbti nuo 1 d. liepos ir rodoso, kad darbas trauksis ilgesnį laiką.

¶ Bennington, Pa. Prasidėjo darbai aplinkinėse kasyklose ir apie 800 darbininkų gavo jose darbą.

¶ Kaylor, Pa. Great Lakes Coal Co. pradėjo dirbti savo kasyklose ir 1400 darbininkų gavo jose darbą. Neužilgio prie darbo priims dar daugiau darbininkų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ WESTVILLE, ILL.

Darbai pas mus eina nepergeriausiai: anglių kasyklose dirba po 3—4 dienas sanvaitėj.

Lietuvių yra čia diktas burelis. Nors yra diktai skaitančių lietuviškus laikraščius, bet tautiškam susipratime musų miesto lietuviai stovi neperaugščiausiai; musų miesto lietuviai tautiškiems reikalams mažai atjaučia.

Bet kas už tai kaltas — lietuviai, ar jų vadovas? Kur nėra gero vadovo, ten viskas miega.

Bet pradėk čia žmogus darbuotis, tai tuojaus dvasiškas vadovas apšauks bedieviu, šliuptarniu, arba panašiu vardu, o dvasiškam musų vadovui tautiški reikalai tiek rupi, kiek ožkai pipirai; jam rupi jo ypatiškas pelnas.

Neperseniai musų mieste atsibuvo blaivystės balsavimai apie karčiamų likimą. Kadangi čia buvo daugiausiai lietuviškų karčiamų, tai musų kunigėlis, norėdamas pasipelnyti, viešai pareikalavo nuo karčiamninkų, kad jam užmokėtų, tai juos parems, bet kada karčiamninkai nepaklausė, tai dvasiškas piemuo kenkė karčiamninkams, kiek tik galėdamas ir keliolikas lietuviškų karčiamninkų neteko sau duonos.

Vieną nedėldienį iš sakyklos jis pasakė: Neduokite niekam jokių aukų be mano leidimo, atneškite man, o aš žinosiu, kur jas padėt!

Męs parapijonai turime apsisaugoti, kad musų sunkiai uždirbti centai, paaukauti bažnyčiai, nepatektų į kokio svetimtaučio rankas.

Parapijonas.

IŠ ORANGE, MAS.

Darbai čia truputį pasigerino. New Home Seving Machine Co. dirbtuvėse dirbo iki šiol po 3 dienas sanvaitėj, nuo dabar gi pradeda dirbti po 5 dienas.

Lietuvių yra čia mažas burelis. Apšvietimas pas juos ne augščiausiai stovi. Laikraščius mažai kas skaito, nes ir laiko neturi: reikia mat bačkutes dalinti.

Vargo Sunus.

ATEIVIŲ KOVA UŽ SAVO TEISES.

Paureno byla, apie kurią skaitytojai jau žino, yra byla visų Rusijos išeivių Amerikos Jungtinėse Valstybėse. Tatai pamatysime tuojaus, kaip tik išsiaiškįsime, ką reiškia šitas caro valdžios nagų kišimas į laisvąją Ameriką.

Paurenas — Latvijos revoliucijonierius, buvęs liaudies milicijoj tarp "Girios Brolių" didžiamjame Pabaltmario krašto sukilime 1906 m. Rusijos valdžia reikalauja jį išduot kaipo paprastą piktadarį, nes kaipo politišką prasikaltėlį neturi teisės reikalaut, kad išduotų. Amerika ir Rusija, sulyg savo sutarties, gali išduoti viena kitai tik pabėgėlius kriminalistus, užmušėjus. Ta sutartis įvyko Clevelandui prezidentaujant. Caro valdžia jau 1887 m. pradėjo vesti tarybas su Jungtinių Valstybių valdžia; senatui abejojant, tas viskas tęsėsi iki 1893 m., kuomet su ypatinga jiega ėmė remti tą carizmo užsimanymą didžiusis Amerikos žibalo trustas — "Standard Oil

Company", — kurs tuomet svajojo gausiąs iš caro valdžios koncesiją vesti žibalo pramonę Kaukaze. Tais laikais buvęs prezidentas Harrison nesiskubino tatai užbaigti, ypač gal dėl to, kad jam syk atsilankius Chicagoj, Rusijos išeivių deputacija kreipėsi į jį su prašymu neišduot politiškųjų išeivių caro valdžiai; Harrison nieko nenusprendė ir paliko viską jo įpėdiniui Clevelandui, kurs, kaipo geras reakcijonierius-atgaleivis, pasiskubino pabaigt tarybas su caro valdžia.

Pagal tą sutartį: viena iš susitarusiųjų šalių gali išduoti, reikalaujant kitai šaliai, prasikaltėlį, kurs papildęs vieną iš šių dešimties nusidėjimų: 1) užmušėjystė, 2) prievarčiojimas, 3) padegimas, 4) įsilaužimas ir apiplėšimas, pavogimas viršaus 300 rublių, 5) parašų suklastavimas, 6) pinigų ir procentinių valstybės popierų padirbimas, valdiškų įstaigų antspaudų padirbimas, 7) valdininkų pasisavinimas valdžios pinigų, 8) pasisavinimas abelnai pinigų per 300 rub., 9) plėšimas arba sumišimas ant marių, kuomet jureiviai per prigavimą, ar prievartą, užims laivą, 10) išgriovimas gelžkelio.

Negali but išduotas toks prasikaltėlis, jeigu jo reikalaujanti šalis nori atiduoti jį teisman arba nubausti už politiškus prasikaltimus. Išduotasis negali but atiduotas teisman arba baudžiamas už jo padarytus pirm išdavimo prasižengimus, nepaminėtus išdavystės sutartije.

Caro valdžia iki revoliucijos laikų nelabai ką naudojo iš tos sutarties: 1903 metais buvo pabėgę iš Sachalino ar 8 kriminališki prasikaltėliai ir jie, sulyg tik ką padarytos sutarties, tapo išduoti; toks pat likimas patiko kriminališką pabėgėlį, kazoką Grin. Dabar kraujuos nusimaudžius ir atsigaivinus šiuo reakcijos laiku, caro valdžia jaučiasi galinga ir norėdama parodyt savo priešams - valdiniams, kad ta jos galybė neapsirubežiuoja tik vienoj Rusijoj, o siekia net tolimąją Ameriką, sumanė išgaut iš čia revoliucijonierių, primetus jam paprasto plėšiko-užmušėjo prasižengimus. Iš syk išsirinko tokį nežymų, negarsų revoliucijonierių, latį Paureną, už kurį — manė kruvinoji valdžia — nieks neužsistos ir Amerika jį išduos, o paskui jau bus galima ir didesnius išgauti, bile tik pirmas žingsnis gerai nusiseks.

Paureną kaltina už užmušimą, monopolių daužymą, pedegiojimą. Liudija nemažai valdininkų, kariumenės viršininkų. Ir Amerikos valdžia ir teisdarystė negali suprast, kaip tie Paureno prasižengimai gali but politiški. Mat dabartiniai amerikiečiai, kurie vadinasi "revoliucijos sunumis" ir "revoliucijos dukterimis", nesupranta revoliucijos darbų. Tai - nenori suprast, — teisingai sakant. Ištikrųjų sunku atskirt revoliucijos darbus nuo kriminališkų darbų, bet tas sunkumas gali but tik ne "revoliucijos sunams".... Paureno apginėjas, kongresmonas Herbert Parsons, berželio 24 d. New Yorko teisme teip aiškino:

"Paurenas buvo nariu revoliucijinės organizacijos, žinomos kaipo "Girių Broliai", pasikėsinusios išsiliuosuot nuo Rusijos caro tyronybės. Tą organizaciją negalima rokuot piktadariška ir lygint su paprastais užmušėjais, kadangi ji kovojo už išsiliuosavimą, kaip ir musų broliai amerikiečiai praeityje kovojo už išsiliuosavimą ir savystovybę nuo Anglijos karaliaus valdžios. Paurenas padarė visus, ant jo užmetamus nusidėjimus, kaipo revoliucijonierius tuo laiku, kada sukilę Rusijos žmonės kovojo su esančia priespauda, ir ėjo į pagalbą savo broliams teip, kaip galėjo — ėjo kovot su despotiška valdžia. Butų didelė klaida, jeigu musų kulturiška šalis teip pat kovojusi už laisvę, atkartotų tą pačią klaidą, kurią ji padarė neseniai linkui vieno Meksikos revoliucijonieriaus, kurį jį išdavė, pasiremdama vien ant melagingų Meksikos valdžios užtikrinimų."

"Aš tikiuosi — baigdamas savo kalbą, pasakė advokatas Parsonas — kad musų valdžia ir teismas nepadarys daugiau tokių klaidų, kadangi padarius priešingai, tai ir visi kovojusiejie už musų respubliką turėtų but priskaityti prie vienos rušies su Paurenu, kuomet jiejie yra palikę apie savę garsią ir neišnykstančią garbę."

Jeigu Paurenas daužė monopolius, tai dėlto, kad žmonės nutarė tai daryt, dėlto, kad tai jų priešo — valdžios įstaiga; jeigu ką mušė, tai dėlto, kad buvo valdžios tarnas-šnipas, provokatorius, žmonių priešas; padegimas ar kitoki užpuolimai buvo ne tik ant valdžios įstaigų, bet ir ant tų, kas tarnavo caro valdžiai ir ėjo priešais žmonių laisvę. Tai buvo žmonių karas su savo slogučiu — despotiška valdžia, ir Paurenas buvo vienas iš žmonių kareivių. Jo visi sunkiejie prasižengimai nebuvo priešais visuomenę, tik prieš visuomenės slogutį, ir dėlto jie yra politiški, o ne kriminališki; jis nebuvo kriminalistu arba paprastu plėšiku ar užmušėju, kuris plėšia savo ypatiškai naudai iš ko tik pasiseka ir yra žmonių parazitu, skriaudėju. Tarp revoliucijonierių, kaip žinoma, paskiaus pradėjo atsirasti tokių ištvirkėlių — jie buvo didesni žmonių priešai negu valdžios, bet Paurenas prie tų neprigulėjo.

Amerikos teismas dabar neva negali atskirt Paureno kaipo politiško kaltininko nuo kriminališko, ir reikalauja prirodyt, ar buvo žmonių, valstiečių nutarta daužyt monopolius ir tt. Toki nutarimai tikrai buvo, bet protokolai dingę ir nėr kaip parodyt teismui, o autoritetiškų žmonių, kurių žodžiui patikėtų Amerikos valdžia, nėra ikišiol, kad patvirtintų minėtus revoliucijonieriškus minių pasikilnojimus. Viskas, ką galima padaryt link išgelbėjimo Paureno ir sykiu su tuo daugelio pabėgėlių - revoliucijonierių, tai reikia patiems išeiviams stot ir apgint savo teises šioje šalyje. Šita kova nesunkiausia: užtenka pasirašyt po žinoma Concurrent Resolution" ir paaukaut kiek varymui Paureno bylos. Valdančioji kliasa, pamačius daugybę parašų, rimčiau žiurės ypač prieš rinkimus: nes tik žmonių spėka valdonus priverčia nusileist, arba teisingiau elgtis su persekiojamaisiais.

* * *

Po "Concurrent Resolution No. 28" gali pasirašyt pilietis ir ne pilietis, vyras ir moteris. Tų rezoliucijų galima pareikalaut per "Kovos" redakciją. Reikia greitai, surinkus kiek parašų, grąžinti atgal. Teip pat ir aukas siųsti į "Kovos" redakciją. Prie rezoliucijos galima prikergt kitą popierą ir pasirašyt; turi but parašyta vardas, pravardė ir adresas.

Kai bus matyt, kad nereiks daugiau parašų ir aukų — bus tuojaus apie tai pranešta.

Concurrent Resolution No. 28.

Introduced ir the Senate by Hon. A. J. Hopkins, of Illinois, and into the House by the Hon. William S. Bennet, of New York City.

Whereas the Congress of the United States recognizes with satisfaction the traditional friendly feeling existing between the Russian people and the people of the United States and the friendly relations past and present between the Russian Government and the Government of the United States, and gladly acknowledges the service rendered by His Imperial Highness the Czar of Russia in summoning The Hague Peace Konference, whose beneficient purpose has been not only to prevent wars between nations but to reduce the horrors of wars which may in future arise; and

Whereas the Congress has received a petition by wellknow American citizens in wich on the authority of official reports of Russian Government it is declared "women, children, and aged and decreipit men—patently non-combatants — are mainedand killed", "tortures are applied to prisoners within fortresses and prisons to elicit informaition", "massacres are planned and effected by the police and military authorities for the purpose of terrorizing the population;" and

Whereas widowed, orphaned, and improverished survivors of such massacres and cruelties have found their way in large numbers to this country, ofttimes bereft or their natural supporters and in great destitution; Therefore be it

Resolved by the House of Representatives (the Senate concurring), That the Congress of the United States deplores such acts of violence and inhumanity which shock the civilized world and retard universal progress.

KOVOJANČIŲ UŽ IDEAS ATIDAI.

Musų laikraščiai yra atspindžiu draugijos: kokios nuomonės telpa laikraščiuose, tokios yra ir draugijoj. Nuomonės laikraščiuose tankiai buva net juokingos, nayviškos, bet jas laikraščiai talpina, nes ir su joms reikia mums rokuotiesi, nes ir jos yra atspindžiu musų menkai išlavintos draugijos. Bent tautos vadovai privalo ir tas kartais vaikiškas nuomones pažinti ir su joms rokuotiesi. Tankiai pas mus pasitaiko toki sprendimai, iš kurių kiekvienas protaujantis žmogus mato, kad su pasitikėjimu sprendžiantis visai nesupranta to, apie ką sprendžia. Bet ką gi padaryti, kad mes išlavintų, turinčių platesnes pažvalgas sprendėjų neturime, todėl turime rokuotiesi ir su vaikiškais sprendimais, koki laikraščiuose kitų augčiau pasikėlusių tautų galėtų rasti vietą vien gurbe. O vienok pas mus daugiausiai atsitinka norinčių kitus mokyti apie tą, ko pats nesupranta ir savo pamokinimus laiko teip protingais, kaip protingesnių nėra. Bet bandyk tikiems pasakyti, kad jis klaidžioja, kad reikia daugelio pasimokyti, o jau išgirsi tokius asabiškus išniekinimus, kokių gal dar savo amžyj negirdėjai. Reikia vienok tuos išniekinimus nukęsti, kad ir dantis sukandus ir ištarti vien evangelišką sakinį: "Viešpatie, atleisk jiems, nes jie nežino, ką daro!"

Tautą auklėti reikia teip kaip vaikus mokykloj. Juk mes mažai turime išlavintų žmonių, o vienok žiurėk, kas pas mus darosi! Vienam ne patinka, kad kas nors kalba "apie dangaus kankalėlius", kitam—kad kalba apie senumą musų kalbos, apie jos gramatikos įstatus, o ne apie ekonomiją ir blogumą dabartinio draugijos surėdymo. Teisybė, svarbiu yra pažinti ekonomijos principus ir blogumą dabartinio surėdymo, bet kad ir tuose sprendimuose žmogus neįpultų į tokią jau siaurą vienpusystę kaip kunigų mokslo pasekėjai, reikia išlavinti žmonių protą, reikia jiems suteikti platesnes pažiuras; besilavinant vienoj šakoj, žmogus ne matys toliau galo savo nosies, ir tas nosies galas ne išlavintam protui sykį rodysis vienoj veido pusėj, kitą kartą kitoj. Taigi ir mokslas apie "dangaus kankalėlius", apie budą jų susitvėrimo, apskritai apie gamtos surėdymą nėra teip kvailu, kaip tas nepažystantiems rodosi. Gamtos mokslai yra geriausiu lavinimo proto įnagiu, jie yra pedagogišku įnagiu. Mokslai tie saugoja žmogų nuo siauro vienpusiavimo, ko vienos ekonomijos mokslas negali padaryti. Juo daugiau mokslų žmogus pažįsta, juo platesnius gyvenimo reikalus jo protas apima. Taigi ne tas yra svarbiausiu, kas su gyvenimo reikalais ankštai rišasi, bet tas, kas žmogaus protą laviną. nes išlavintas protas ir gyvenimo reikalus geriau supras.

Dar reikia pridurti, kad ne kiekvienas nupeikimas yra ženklu neprilankumo; tą ypač turėtų įsitėmyti musų moterys, kurios kiekvieną jų norams ne prilankų išsitarimą laiko sau neprilankumo ženklu. Gyvenimas moterų teip yvairus, o musų moterims jis teip mažai pažystamas, kad ir į moterų luomos reikalus reikia pažvelgti iš visų pusių. Vienos ekonomiškosios ir politiškosios pusės nepakaks. Nekiekvienas peikimas yra ženklu neprilankumo. Kas myli, tas greičiau pasakys apie patėmytą blogą pas tuos, kuriuos myli negu tas, kas juos išnaudoti norės. Juk lengviau išnaudoti tą, kuris nesupranta, ką daro. Tėvas greičiau nubars už blogą darbą numylėtą vaiką negu pašalinis, nes tam nerupės, ar vaikas gerai, ar blogai elgiasi; tėvams mylintiems savo vaikus jų likimas rupės daug labiau negu pašaliniems. Taigi nupeikimas nėra dar ženklu neprilankumo, bet tankiausiai buva visai atbulai. Todėl visus nupeikimus reikia šaltai, visopusiškai peržiurėti, apsvarstyti ir tik paskui apie juos spręsti.

Tą patį reikia pasakyti ir apie kritiką darbininkų ir jų vadovų pasielgimo. Kritika nėra ženklu neprilankumo; kritika reikalinga ne vienpusiška, bet visupusiška

Štai gavome nuo vieno skaitytojo laišką, kuriame jis išreiškia savo nuomones apie musų vadovus ir mokintojus. Rašantis sako: "jog musų agitatorių liežuviai labai švelnus, jie žodžiuose pasirodo labai prilankus darbininkams. Jie stengiasi darbininkus apšviest. Daug prižada, bet nieko gero nepadaro. Stengiasi primarginti laikraščius ilgais straipsniais. Veda ginčus kaip bobos: kuri ilgiau kalba, tos buva viršus. Tie tušti ginčai, nieko nepertikrinanti išvadžiojimai jau mums nusibodo klausyti, nes jau nežinome nė ko klausyti, kam tikėti. Jau mums nuo tuščių kalbų ir skaitymo tokių jau tuščių polemikų laikraščiuose ir galvos apsvaigo, o naudos iš to nė jokios neturime. Turime tiesą melsti musų žymesniųjų už ideas kovotojų ir jų priešų — pameskite tuos tuščius, nieko nereiškiančius ginčus ir polemikas ir pradėkite veikti ką nors geresnio už ginčus. Siekite ištikro ko nors augštesnio, o tuščius ginčus ir besikoliojimus palikite kaimų boboms."

Iš to atsiliepimo jau matyt, kad net terp mažai apšviestų atsiranda jau reakcija, yra reikalaujanti, kad liautumėsi tuščių, nieko negalinčių nė pamokyti, nė pertikrinti polemikų, kokios musų laikraščiuose tankiausiai telpa. Ne tuščių polemikų mums reikia, bet darbų, o tikrai svarbių darbų pas mus nematyt. Jeigu polemizuoti, tai polemizuokime bent svarbesniais negu iki šiol argumentais. Besikoliojimai ir asabiški besiniekinimai tai ne argumentai! Mėgstantiems tuščias, blogai motyvuotas polemikas galima tik atsakyti žodžiais lenkiško raštininko Krasickio: "vaikai! Liaukitės, nes blogai siaučiate! Jums tai tik siausmas ir užganėdinimas savo vien norų, bet tuščiais vaidais, kokius sukeliate, skriaudą darote draugijai." Juk mes suaugę, meskime todėl ir piemenims pritinkantį kovos vedimo budą!

PARODYMUI TEISYBĖS NE GINČAI, TIK FAKTAI REIKALINGI.

Nr. 27 "Lietuvos" J. Stasiulevičius, savo straipsnyje "Laukis visus išmokys", pasikėsino manę, kaipo nežinantį socijalizmo, pamokinti. Aš, mat, visus mokinu, o jis ir mane: užsimanė dar augščiau užsilipti. Bet vargas, kad jam tas nepavyko ir iš viso jo to pamokslo pasirodė tas, kad jis pats savo socijalizmą tik labai miglotai tepažysta; kaip jis jį arčiau pažins, tai tikrai teip nesikarščiuos dėl jo. Šneku čia apie Markso teoriją, kurią musų socijalistai vadina neklaidingu mokslu.

Jam norėjosi parodyti, kad mano tvirtinimai: 1) nieko neturint savo, negalima buti laimingu ir 2) valdžia diduomenės negali atnešti gerovės žmonijai — yra klaidingi. Bet prirodymui to, jis pasiganėdino tik žodžiais. Vienok parodymui teisingumo ar neteisingumo vienų žodžių neužtenka, reikia tam dar ir faktų. Ir kuomi gi mano oponentas prirodys, kad galima buti laimingu nieko savo neturint? Gyvenimas reikalauja turėti ką nors. Jis pats sako, kad darbininkui neturinčiam nieko daugiau, kaip savo dvi ranki darbui, nėra laimės. Teisybė, nėra. Jis, norėdamas gyventi, turi įsipirkti malonėn to, kas turi, o tas įsipirkimas jam brangiai atsieina, nes jis už kąsnį duonos, už kraštą drabužio, už kampą prieglaudai yra verčiamas išsižadėti savęs ir gyventi anam, turinčiam — padėjimas negeistinas nė vienam nors ir su menkiausia kibirkščia likusio jausmo laisvės.

Vienok tokį padėjimą marksininkai šiųlo žmonėms, begelbėdami juos iš nasrų kapitalizmo. Jie sako, kad tik tąsyk tvarka bus gera ir tik tąsyk žmonės bus laimingi, kaip valdžia bus rankose diduomenės, tosios diduomenės, kuri per savo nežinybę kenčia dabar didžiausią skurdą. Šitą tvirtindami, jie mano ką tokio naujo suradę; bet tas yra jau senas dalykas, išmėgintas dar graikų ir tevartojamas šiądien. Amerikoje ve, turime valdžią didumenės, bet toji didumenė kenčia skurdą teip lygiai čia, kaip ir kitur. Gerai tvarkai užvesti reikia ne didumenės, tik labai išmintingų žmonių, tokių kaip Budda, Maižis, Kristus, Lykurgas, Mahometas, Tamošius Paine ir kiti jiems lygųs. Socijalistai gi tvirtina atbulai, kad jiems užteksią daugumos, nežiurint į tai kokios, paėmimui viršaus ant kapitalistų Jei jie ištikro, tą sakydami, nesijuokia, tai aš patarčiau jiems suvaryti į savo tarpą visas avis, jaučius,mulus ir kitus ramius sutvėrimus ir visiems, kaip stovi, eiti balsuoti. Išlaimėjimas tikrai bus jų, nes jų pusėj bus didumenė. — Tai yra tik juokai; bet socijalistų tvirtinimas apie žavinančią galybę jų balioto yra teipgi juokai nemažesni už šituos ir jie, visas savo pastangas padėdami ant to, kad pritraukti žmonės prie savo balioto, tiesiog mulkina juos.

Norint žmonėms padėti pasiekti augštesnį padėjimą, reikia jiems duoti tą, kas jiems reikalinga. Popierėlė, vadinama baliotu, jokio gerumo jiems neduos, jei jie bus, kaip buvę, bailiais, nuolankiais vergais, be teisybės, neatskiriančiais gero nuo blogo. Įgyti laisvę galima tik su laisvu protu. Vergas ir laisvas bus vergu. Panaikinimas vergijos, kaip matome, nepanaikino vergų, tik sumažino jų vertę; pirmiau jie buvo perkami ir užlaikomi; dabar yra perkamas tik vergo darbas, už vergą patį niekas nė cento neduoda; likimas vergo, kada jis nedirba, šiądien niekam nerupi; jis gali mirti, jei nejstengia savęs išmaitinti. Tas viskas yra vien dėlto, kad žmonėms, kapitalizmo vergams, truksta susipratimo, energijos ir drąsos gyventi patiems. Ar socijalistai įkvepia tą žmonėms, ar parodo ,ko jiems reikia? Ne. Jie tik žadina jų godumą ir piudo lyg šunis ant anų. — Žiurėkite, sako, kapitalistai sprogsta nuo persivalgymo ir persigėrimo, o jųs dirbate ir mirštate badu. Sulyg jų žodžių, reiktų manyti, kad sprogimas nuo apsirijimo yra labai pageidaujamu daiktu ir todėl velija darbininkams, kad jie teipgi užsimanytų sprogti nuo apsiryjimo. Bet mirtis vis yra mirtis ir ji negali atstovėti gyvenimo, kad ir saldžiausia ji butų ir męs turime valgyti, kad gyventi, o ne gyventi, kad valgyti.

Kita jų didele klaida yra tvirtinimas, buk žmogus neturi jokios valios ant savęs ir yra tiesiok mašina valdoma pilvo, sotus pilvas, anot jų, padaro žmogų didvyriu, genijum ir viskuo, alkanas gi pilvas padaro jį vergu.

Jei laikytume pilvą savo dievu, tai ištikro teip butų. Socijalistai matyt į jį tiki, pertai nemato jiegesnių pajiegų veikiančių pas žmogų. Turbut šituo pasiremdamas Švirmickas pataria man, jei aš nenoriu, kad Bagočius veidmainiautų, duoti kas metas po $500.00 jo užlaikymui. Jis, žinoma, nekaltas, jei jis teip supranta.

Kad ekonomiški reikalai turi didelę įtekmę ant žmogaus gyvenimo, tai teisybė, bet jie nėra nepergalimi; jei jie ištikro butų nepergalimomis sunkenybėmis pasikėlimui žmogaus, tai jis niekuomet nebutų galėjęs pasikelti. Visokios katastrofos ir perversmai ant žemės seniai butų išnaikinę žmonės. Tuo tarpu matome, kad žmogus prasinešė gana toli pro kitus sutvėrimus, pasiekdamas vis didesnį skraitą savo laisvės ir vis su tuščiu pilvu, ir viskas,kas sviete didelio yra nuveikta, nuveikta alkanų pilvų; sotųs pilvai tik suvartoti įstengė, ką alkaniejie pagamino, bet patys padaryti nieko nepadarė.

Tokių besuomonių, platinamų po vardu Markso neklaidingo mokslo ekonomijos galėčiau surašyti geroką virtynę, bet čion pasikakinsiu tomis, kurios mus liečia labiausiai: kova su tėvyniškumu ir moterų klausimu. Sulyg išvedžiojimo socijalistų — priežasčia nesikentimo ir karių pas žmonės yra tėvyniškumas, todėl, kad įvyktų meilė ir brolybė pas žmonės, reikią tėvyniškumas panaikinti.

Nesikentimas terp tautų atsiranda visai dėl kitų priežasčių, o ne dėl tėvyniškumo, to pamylėjimo vienų vienos, kitų kitos šalies ardabos. Tautos gali nesikęsti dėl nelygaus laipsnio jų apšvietimo, dėl jų godumo, fanatizmo, ar kitų toms panašių priežasčių. Amerikiečiai, pav., nemyli gyventi šalia lietuvių ar lenkų dėlto, kad šitie myli triukšmą, o amerikiečiai ne. Pietinių valstijų gyventojai neužkenčia negrų dėlei tos pačios priežasties ir fanatizmo ir tt. Šitas nesikentimas gali buti netik terp tautų, bet ir terp pavienių ypatų. Vienam tas patinka, kitam kitas ir jiems susitaikyti ant vieno yra sunku, priegtam dar jie, nepasisaugodami, peržengia vienas kito teises ir reikia pyktis. Bet čia ne kaltas nė tėvyniškumas, nė kas kitas, tik pačios ydos ar butinumas gyventi drauge

Kitų tautų socijalistai nors jie ir skelbia išsižadėjimą tėvyniškumo, bet patys laikosi kaip druti savo tautos. Vieni tik mųs lietuviai neriasi iš savo lietuvystės kaip galėdami: ir laikraščius kitiems leidžia, savų neišgalėdami palaikyti ir taikosi su saviškiais nesusitikti, kad greičiau užmiršti savo kalbą. Tuomi pasielgimu jie vienok tėvyniškumo pas kitus neišnaikins. Žmonija galės buti viena, bet tautos bus kas sau ir garbė bus tiems, kurie savo tautą mokės išlaikyti.

Bet skaudžiausias dalykas, tai jų klaidinimas moters. Jie saldžiais žodžiais įkalba jai, kad ji bus laminga, kaip, palikus namus, eis ir dirbs drauge dirbtuvėje. Iš vienos pusės jie sako, kad vedant išdirbystės reikalus kolektyvišku budu ir gaminant viską su pagerintomis mašinomis, tik vidutinio amžiaus vyrams tereikės dirbti, daugiausiai po penkias valandas per dieną, kad padaryti viską, kas draugijai reikalinga, iš kitos pusės jie sako: tas valgys, kas dirbs ir siųlo moterei paimti ant savęs dalį darbo nuo vyro. Kadangi moteris turi gana darbo ir be vyriškojo, kaip vedimas namų ir auginimas vaikų, tai jie nuraminia ją tuo, kad namų žiurėti nereiks, nes nebus savo namų ir juos kiti apžiurės, o vaikus visuomenė išaugins. Prie to dar jie reikalauja, idant moterei nebutų laikoma už blogą skirtis su vyru prie kiekvienos progos. Už dabartinį moterų pavergimą moterys kaltina vyrus,kaipo turėjusius ir turinčius valdžią ir iš dalies jos tame turi teisybę, bet greičiaus kaltos jos pačios, kad vergijon pasidavė. Bet jei jos primtų šitą socijalistų propoziciją rinktis sau vyrą dienai ar mažiau, tai ištikro jos galėtų kaltinti už tai tik vyrus kaipo suvedžiotojus ir veidmainius, nes vyrai įkalba joms tą ir iš tokio padėjimo galėtų džiaugtis tik vyrai. Šiądien moterys visgi yra brangios; jos didžiuojasi savimi ir pasirenka sau visgi maž-daug patinkamą vyrą, o pasirinkusios reikalauja nuo jo vyriško žodžio, sumanybės ir narsos, ir bet moterų netruksta nė vienam, kas nori jas turėti, kiti gi turi jų net perdaug. Bet jeigu sugyvenimas vyro su motere tęstųsi tik dieną ar mažiau, tai tokių reikalavimų moterei visai neparsieitų statyti, kokius ji stato dabar ir jeigu moterys yra vergėmis vyrų dabar, tai jos, paliuosavę vyrus nuo ištikimybės joms bus dar didesnėmis jų vergėmis.

Idant moterys pasikeltų dvasiškai augščiau, nėra reikalo joms eiti į dirbtuves, vaikščioti pasikišus po juosta policisto buožę, smerkti galvažudžius mirtim, kapoti jiems galvas ar šluoti gatves — tai yra vis amatai, kurie neišaugština dvasios, bet žemina ją ir, jeigu jau jie butinai yra reikalingi, tai jie vis gi mažiau kenkia žmonijai demoralizuodami tik vienus vyrus be moterų. Ko reikia reikalauti, tai to, kad vyras uždirbtų gana sau, savo pačiai ir vaikams. Moterys ir vaikai dirbtuvėse nereikalingi, nors jie šiądien yra suvaryti ten ir socijalistai, pasiremdami skaitlinėmis dirbančių dirbtuvėse moterų ir vaikų, reikalauja sulyginti jų darbą su darbu vyrų. Moterų ir vaikų pagelba dirbtuvėse nėra butina ir jie turi ką veikti kitur. Kaip moterys apsišvies ir pradės daugiau dairytis apie savo namus, tai jos išvys, kad laukas jų veiklumo yra platus ir be politikos ar dirbtuvės ir kad jų laimei nėra reikalo kovoti su vyrais.

Bet socijalistai priešintis sveikiems argumentams nejstengia ir pergalėjimui savo priešininko kabinasi jo ypatos. Stasiulevičius klausia manęs, ką gero aš davęs žmonių apšvitimui, ar Orakulą su Moterim ir jos vieta žmonijoje leizdamas? — Situomi jis nori pasakyti, kad aš labai nusidėjau, parašydamas Orakulį ir "Moterį", bet jis tame labai klysta. Jeigu Orakulas nėra šaltiniu žinios, tai jis ir į suklydimą neveda; jis parengtas tam, kad susirinkime jauniems duoti užsiėmimą ir juokus. Be to dar prie jo yra pridėta Delnažinystė,kuri kiekvienam naudinga žinoti. Aš, vienok, garbės už jį nejieškau ir Stasiulevičius, ar kas kitas, nereikalauja man prikaišioti, kad tai yra menkos vertės darbas. Ant galo darbai, kad ir menki, jeigu jie veda prie gero, yra naudingi ir iš šitos pusės žiurint, mano Orakulas turi savo vertę.

Bet mano "Moteris" oi, kokiu kaulu gerklėje yra socijalistams; jie pyksta, širsta ant jos ir bet negali arčiau prie jos prieiti. Baltrušaitis tik "Dilgėlėse" gali savo tulžį ant jos išlieti, o "Kovoje" nieko kito nesuranda, kaip atkartoti, kad tai esąs pasijuokimas iš moters ir sveiko proto. Jau jeigu ir teip butų, tai visgi tokia kritika perdaug maskoliška cenzura atsiduoda. Kame yra mano pasijuokimas? Kur aš suklydau? Stebėtina, net ir redaktorius "Lietuvos", prisideda prie jų savo prieraše prie Stasiulevičiaus straipsnio, sakydamas, jog joje ne viskas vodinga moterims. Iš šitų tulų socijalistų žodžių reikia suprasti, kad aš tą knygutę rašiau su noru atkeršinti moterims. Ne, aš joje parašiau tą, ką per dešimtį metų akylo gvildenimo šito klausimo teoretiškai ir praktiškai gavau patirti ir tvirtai tikiu, kad viskas, kas joje yra parašyta, yra teisinga ir todėl moterims negali kenkti. Vienok neskaitau savęs neklaidingu ir labai maloněčiau, kad neteisingos pusės šitos knygutės butų nurodytos.

J. Laukis.

ATLAIDŲ YDOS.

(Pabaiga).

Nusiskubino į kluoną, kur tupėjo vištа, nubaidė nuo kiaušinių, paėmė į sterblę, atsinešė į kamarą ir, pagal moterų budą, žvilgterėjo prieš langą, vieną, antrą — neužperėti ir sudėjus prie anų, atnešė man. Aš nudžiugau, pamačius tokią daugybę ir deduosi į pintinę; bedėstant man išpalengvo, atnešė ir man už žygį, žinoma, nemažą bryzą lašinių; teip, viską susikrovus, padėkavojau žemai, ir parsiskubinau jau betemstant namon. Namieje linksmai manęs sulaukė, nes pusėtinai partempiau kalėdos. Tuojaus, man bežiurint, pradėjo " panaitė" su savo dar keliomis pagelbininkėmis suktis ant vienos kojos po virtuvę ir už valandos sugražino man jau tuščią pintinę, kur tuos kiaušinius dėjo. Ką iš jų darė, nieko nežinau ir negaliu Jumis pasakyt".

— "Tai teip Jųs, sigriebę gerą pelną, tur but ant rytojaus ir linksmai šventėt, norįs tie lašiniai tą dieną ir nebuvo reikalingi".

— "Linksmai! Meldžiu paklausyt, kas buvo toliaus.. Ant rytojaus prieš pietus, kada viską sudėjo ant stalo bevalgant, kunigėliai susikalbėjo, jog butų nebloga po piet suvalgyt po kokį kiaušinį, nes kiaušinis tai labai drutinantis ir sveikas valgis. Teip jiems bekalbant, pasisuko į valgomąją "panaitė" ir klebonas liepia visiems kunigėliams tuojaus išvirt po keletą kiaušinų. Visi ant to sutiko, tiktai kad ne drutai suviryt. Ant žodžio, tuojaus ir padaryta. Viena deda kiaušinius iš gurbo į tam tikrą indą, antra pila vandenį ir taip už keletos minutų paliepimas klebono išpildytas ir kiaušiniai puikioje, paauksuotais kraštais torielkoje stovėjo ant stalo.

Bet kas per juokas.... Pramuša vienas kunigelis ir mato, vietoj' užprašytų išvirt kiaušinių, viduje net su pukais vištukas, taip antrą, trečią ir visųs sudaužius, pasirodė vištukai..

Pasileido klegėsis valgomamjam kambaryj', vienas juokavo vienaip, antras kitaip, kaip štai ant balso ir mus "panaitė" čia. Ai, kad Jųs butumėt matę, kas tai pasidarė!.. aš tuom laiku buvau virtuvėje, įšoka per slenkstį į virtuvę "panaitė", toliaus nė žingsnio, akys iššokusios ant viršaus, veidas išblyškęs, rankomis plumpsi į priekištį it žąsis žiemos laike ant aketės, tiesiog baisus reginys, nė žodžio neištaria. Męs buvusios tuom tarpu virtuvėje, galvojom, kas galėjo atsitikti, pažiurim viena kitai į akis, į ją ir tylim. Toliaus klausiam, kasgi atsitiko, ar kokia baisi nelaimė, kad negali nė iškalbėt. Jau Katrė buvo paėmusi kibirą vandens ir ketino perliet, bet ta, pamačius, išpasakojo mums viską, kas atsitiko su Raulienės kalėda. Daug buvo juoko, daug gailestavimo, bet Jųs gal manot, jog nepasirodė ir Raulienė jieškodama sau garbės? Pasirodė

Dar nepabaigus kunigėliams juokų apie ką tik praėjusį atsitikimą, kurį, kaip žmonės šneka, gelėtum ir į "gazietas" paduot, įsiverčia į valgomąjį ir Raulienė, apsisveikina visus na ir pradeda kalbėt. Vienas iš kunigėlių ir pradeda jai pasakot apie vištukus. Nereikėjo nė daug aiškinti, kaip visi, nežinodami iš kur tie vištukai atsirado, pamatė, jog kalba su ta pačią tų visų juokų įsteigėja; visa paraudonavo kaip vėž[illegible] užsiėmė akis, many[illegible]s ir "panaitė" tikrai jau[illegible]lai, J. jo[illegible], 53[illegible]rbę kunigėl[illegible] St. arti[illegible]sland Av.

tad nepasakius nė "sudiev", atsidurė už klebonijos vartų.

Po tokio keistai išrodančio atsitikimo pašaukė kunigėliai "panaitę". Ir iš tiesų pasirodė, jog atėjusi pas kunigus jieškot garbės, gavo tokią gėdą, kad daugiaus net klebonijos lenkėsi ištolo, nekalbant jau apie susitikimą su kunigėliais, arba nors su "panaitė", o ir su ta špitolninke, kuri tą viską parnešė, taigi su manim.

Tai matot dabar: "traukė toliau" — jog tokia Raulienė "unárava", kaip ji savę vadino, atimdama iš po vištos užperėtus kiaušinius, nenorėjo apsileist prieš Kazienę, tad šiądien ne tiktai Kazienė, bet ir visos aplinkinės parapijos turės iš ko pasijuokt".

Pabaigė kalbą ir atsisveikinusi, pasuko į šalį, nes turėjo pirmiau nunešti namon savo kruvinai uždirbtą pelną, o aš, jai pedėkavojąs už gražią draugystę, nudulinau tiesiu keliu į miestelį, kuriame jau nebebuvau buvęs keturis suviršum metus.

Žingeidu buvo matyt, kaip čia viskas perdirbta: ties krautuvėmis, kurios pirma visos buvo žydų rankose (nors ir dabar mažai dar lietuvių), buvo parašai gudiškomis raidėmis, šiądien regiu daug lietuviškai.. viskas kitaip persimainė ir vis dar mainysis....

Bevaikščiojant iš vieno galo miestelio į kitą, išgirdau skambėjimą varpų. Tai buvo vakaras ir aš nudulinau į smuklę, nes mano genčių ir pažystamų kas žin kur persikelta ir negalėjau surast.

Ant rytojaus, pakilęs, atsiteisęs su nakvynės namų savininku — prielaukiu lenkeliu, nuėjau bažnyčion. Pasibaigus gi rytinėms pamaldoms, išėjau laukan, sutikau savo gentis ir nutraukėm visi jų namų link. Vaišino manę kuom galint, klausinėjo, tai vėl apsakinėjo nežinomas man naujienas. Pasidėjo ant stalo pundą literaturos, kuri labiau mus užinteresavo ne kaip visos kitos kalbos, skaitėm, skaitėm ir kada beveik visi žmonės iškeliavo namon, tik tuomkart išėjom pasivaikščiot ir užbaigt atlaidus. Bet ne mes vieni vaikščiojom: ties viena alude sustojąs pulkas vyrų, ties kita antras ir visi, kaip matyt, jau linksmi, raudoni, nekurių ir krutinės raudonuoja, nežinia ar iš didelio karščio, o gal kas nudraskė apikaklę su visais pasipuošimais, toliaus vėl, susikabinę keli į ratą, matyt nori užtraukt kokią dainelę, žioptelėja, bet balsai eina kaipo per stebulę ir nė jokiu budu negali suvaldyt, skirstosi iš sukibusių rato vienas į vieną šalį, antras ant vietos suklupęs, klupo, tai vis pasekmės degtinės, kurią Lietuvos jaunuomenė teip labai pamylėjo; negana to ką vyrai, eidami, žąsis varinėja, bet podraug moters ir jaunos merginos. Tas labai, labai nepritinka. Ale šiądien atladų dieną, tad kas čia butų, jeigu parvažiuotų, ar pareitų namon anksčiau; turi padaryt teip, kad netik jisai patsę, bet kad apie jį kalbėtų visa aplinkinė, jogei priderančiai praleido dieną.. Pasivaikščiojęs, prisižiurėjęs visokių atsitikimų, gryžom namų link. Štai iš užpakalio girdėt šauksmai: laikyk.. laikyk!.. Atsisukam, o čia koki tai raudonodžiai vyrukai lekia kaip tik gali vienas paskui kitą, rankose žvilga peiliai.

Tai žmonės, tai atlaidų ydos!...

Ant rytojaus iš ryto, jau saulei tekant, variausi iš lėto aplankęs atlaidus ir gentis, namon, o galva pilna buvo visokių minčių....

Rodos matau bėgančią pirma savęs Raulienę užkaitusią nuo gėdos, rodos girdžiu klegėsį kunigėlių ir matau vištukus ant stalo gyvus bėgiojančius, tad nenoroms veržiasi iš krutinės klausymas, kas yra kaltininkas tų atsitikimų?

Visų pirmu, pagal mano nuomonę, galima kaltint klebonus, kad duoda teip plačias tiesas savo virėjoms panaitėms, kurios mažai žiuri labo klebono, vien užsiaugina sau lašinius ant kulšių, susipila skarbo nemažai ir įgija dar platesnes tiesas, jogei valdo ne tiktai savo virtuvę, bet [illegible] kur net visą parapiją.

[illegible] jeigu neturėtų tokių [illegible]tės", nesiun[illegible]nėtų pas ukininkes savo špitolninkių prieš kiekvienus atlaidus, arba ir šiaip sventas dienas, nebutų nė juokų.

Ir ištikro teip ilgai buti negali, nes kaip matyt iš viršminėto atsitikimo, jeigu dėl savo "unaro", kaip varėsi Kazienė su Rauliene, ims varyt konkurenciją visos parapijos ukininkės, tai klebonui nieko apie tai nežinant, "panaitė" po kelių metų neskaitliuos savo turtus šimtais, bet tukstančiais, o kuniginės vietos per moterų apjakimą turės pražuti. Sulaukus šventadienį, šeimyna mato priešais savę ant stalo plikus barščius, o tokios Raulienės atima kiaušinius iš po vištos ir siunčia klebonijon....

Atlaidai jaunųjų ir labai pulkiai atliekami: vietoje, išklausius bažnytinių pamaldų, pasikalbėti apie svarbesnius reikalus su pažystamais ir keliauti namon, namieje gi susirinkus keletui į vieną vietą, lavintiesi, mokytiesi skaityt ir rašyt, tad liekasi miestelyj' iki tamsiai nakčiai, prisipila gerkles degtinės, apikaklę piaustosi, rėžosi terp savęs. Žinoma, ne visi teip elgiasi, bet nemažai yra tokių, kurie laukia sventadienio išsižioją, kad tik gautų kam surėžyt veidą. Mėgink perkalbint jį, parodyk laikraštį arba knygelę, tai spiaus tau stačiai į akįs ir gerai kad dar tik tiek, nekartą atsitinka daug blogiau.

Mikų Dėdė.

"RAISTO" KRITIKA.

"Vilniaus Žiniose" N. 91, ką ir "Tėvynė" N. 18 atkartojo, p. Verva, peržvelgdamas europiečių vertimą "The Jungle", kurs ten pavadinta "Pelkės", kiek galėdamas, stengiasi suniekinti amerikiečių vertimą "Raisto", kuris yra imtas tiesiog iš anglisko originalo. Kritikas stengiasi sulyginti ir randa nevienodumą vertime. Iš tikro teip ir yra: "Raisto" išsireiškimai bei sakiniai kitoki, negu "Pelkių". Reikia atminti, kad "Raistas" yra verstas, kaip sakiau, iš originalo, o "Pelkės" jau iš kito vertimo: taigi teisingai sulyginti su originalu p. Vervai tuodu vertimu bus sunku, nes "Pelkių" vertimas bus tiek į originalą panašus, kaip, anot žmonių patarlės, "devintas vanduo nuo kisieliaus".

Šale to, da p. Verva priveda kaip kuriuos žodžius, kurie teipgi netinką musų kalboje. Teip va esą su žodžiu "plaišytojas" — tai turi buti "plėšikas". Gaila, kad pačiam kritikui truksta žodžių, arba nežino, ką ženklina plaišytojas. Mat plėšikas, tai yra ne kitaip, kaip vagis. Ir to kritikui užtenka, plaišytojaus jis nebenori žinot. Tuotarpu plaišytojas gali buti ir vagis ir teisingas darbininkas. Amerikoje yra anglių plaišytojai kasyklose, teipgi yra ir plaišytojas, ką paprastas vagis - plėšikas negali padaryti. Tokių plaišytojų Lietuvoje gal ir nėra, už tai ir p. V. jų garsinamam romanistui Sinclairiui negali dovanoti. Lygiai tas pats ir su žodžiu "karianna", kurs p. Vervai nepatinka ir kurį jis bevelytų pakeisti žodžiu "minia". Ar tyčia nusiduoda nežinąs, ar ištikro kritikas nežino, kad minia tesivadina paprastas žmonių suplaukimas, o ne apginkluotų kareivių. Teip ir daugiau yra tokių prirodymų, vis augštyn kojoms išverstų. Kas link kalbos grynumo ir gerumo "Raisto" iš literatiškosios pusės, p. Verva klysta. Gal ne visi kritikai tokie sarkastiški ir beširdžiai, kaip jis.

Pažiurėkim, ką apie "Raistą" rašo kiti laikraščiai.

"Vienybė Lietuvninkų" N. 12, kovo 18 d. 1908 m., rašo:

"Štai guli priešais mane ant stalelio nauja knyga, gražiai lietuvių kalbon išversta. Tai garsaus beletristo Sinclairio "Raistas". Perskaičiau ją nuo pradžios iki galui ir suprantu. Yra daugelis knygų, kad negalima suprasti. Rašo apie svetimus skaitančiam klausimus, painioja mislis, primaišo vandens ir uksuso. Ne tas yra su "Raistu".

Didelė knyga savo vertybėje, baisi knyga savo teisingumu!

Ar nori vargdienį-amerikietį pažiurėti į veidrodį?

Tai skaityt "Raistą".

Lietuvis jaunikaitis, Rutkus, atvažiavo Amerikon su kruvele savo artimų draugų ir draugių. Pradeda naują gyveniną. Naujame sviete — "aukso šaly". Pilnas sveikatos, jaunystės, gražumo ir energijos. Papuola į Chicagos gyvulių pjovyklas. Čionai ir prasideda jo gyvenimo drama, jo mokykla. Patiria visas Amerikos biznio suktybes, skriaudas nuo pabrikantų, jų neteisybes linkui žmonių. Nėra to Lieuvoje, ką jis čia paregi: čionai teip surėdyta draugija, kad žmogus yra vienas kito priešu. Nėra tėviškumo, broliškumo — biznis užmuša žmogaus jausmus. Rutkus stengiasi nors vieną artimą ir mylinčią širdį turėti — jis apsiveda su Ona. Tai pilna žydėjimo pora. Bet Amerikos gyvenimo nuodai tos poros neapleidžia. Vargai prispiria eiti į darbą ir jaunutę, pagimdžiusią kudikį, Oną. Ji menksta. Jurgį sužeidžia ir jis netenka darbo; Ona stengiasi jį ir save su kudikiu maitinti ir vis dirba. Bet darbo netenka.... Perdėtinis.... suvilioja prie nedorų darbų. Ji nupuola, vėl gimdo ir miršta. Rutkus, keršydamas, užpuola ant perdėtinio; Rutkų už tai suima ir įdeda kalėjiman.

Uždengkim Rutkaus dramą. Ji yra padrebinanti. Ant tiek palengvės skaitytojui dažinojus, kad Rutkus tampa ant galo susipratusiu darbininku.

Kas mėgsta skaityti apysakas, atras čionai mistro ranka perpieštą čielą eilę gyvenimo apsireiškimų. Kas nori pažinti Amerikos darbininkų buvį, tegul skaito "Raistą". Neišmislytas romanistų sensacijas čionai rasi, bet galinga plunksna puikiai nupieštus, baisius vargdienių gyvenimo paveikslus.

Vertimas lengvas, spauda aiški. Viskas verčia ištarti išleidėjui tos knygos — ačiu. Kritikas".

"Lietuva" N. 14, balandžio 3 d. 1908m., rašos

"Angliškoj kalboj tas raštas padarė daug triukšmo. Autorius jame aprašo tulas paslaptis milijonierių savininkų Amerikos galvijų skerdyklų, kas, kaip sako, milijonieriams padarė milijonus nuostolių, nes Europoj nenorėjo pirkti Amerikoj sutaisytos mėsos. Gyviai aprašytas čia gyvenimas lietuvių darbininkų, jų vargai ir kaip jie Amerikoj demoralizuojami. Knyga parašyta užimančiai, verta skaitymo. Čia gyvenanti lietuviai ras aprašytus prietikius, kokius gal iš dalies ne vienam atsėjo pergyventi. Europoj gi gyvenanti ras aprašytą gyvenimą savo brolių "Doliarių ir Laisvės krašte".

Lietuviškas vertimas neblogas. Skaitosi lengvai, todėl nusipirkęs knygą, nesigailės išleistų pinigų.

Taigi mat tiedu laikraščiai skiriasi savo nuomonėse su "Kritiku".... Bet biskį toliau paaiškina, kodėl ant svieto ėsama aštrių kritikų, kada jis pradeda šnekėt apie teip vadinamą biznį. Esą "bereikalo "Raisto" leidėjas p. Naujokas pyksta, kad sykiu Europoje išleista "Pelkės"."

Jeigu jau lietuviai teip daug pinigų turi, nėra juos kur dėti, butų gerai. Bet kadangi lietuviška literatura teip dar maža, tai ar ne geriau, kad sykį vieno išleistos knygos neatkartoti, neužbėgineti kelią leidėjams, o velyk naujas išleidinėti? Jeigu jau Europos lietuviai teip pasišventę apdovanoti musų literaturą "grynos" kalbos kliasiškais vertimais, tai argi jie negali rasti ką kitą musų skaitančiai visuomenei suteikt? Argi jau neliko svieto literaturose kitų kiltavyrių, kaip tik Sinclairia ir jo "Raistas"? Galiaus, jeigu įsimylėjo į Sinclairą, tai galėjo paimti kitus jo, anaiptol neblogesnius veikalus, kurių nieks neveržia, ir tą parupinti musų skaitytojams. Bet čia yra kas kita. "Pelkių" leidėdėjai naudojosi plačiu ir ilgą laiką garsinemu apie "Raistą", išleido kitu vardu, primindami, kad tai tas pats "Raistas". Suprantama, tas "Pelkių" leidėjams sumažino garsinimo lėšas, jie padarė puikiau, negu europiečių tankiai nurodomi amerikiečiai. Tą biznį dabar p. Verva stengiasi apkloti lietuviškos kalbos grynumo marškėle. Bet tas vistiek neišteisina jų tikslo. "Pelkių" išleidimas ir pririšant dar, kad tas pats "Raistas" net bizniu negalima vadinti, — yra tai mandagiai pridengta vagystė. "Pelkių" išleistojai žinojo apie sumanymą išleisti Amerikoje "Raistą", nes nuo 1906 m. buvo veik visuose lietuviškuose laikraščiuose garsinama. Nė biznis, nė raštijos etika, nė prisidengimas lietuviškos kalbos "tyrumu" negali "Pelkių" leidėjų išteisinti nuo tyčia sumanyto gešefto ir noro pekenkti Amerikoje išleistam "Rastui".

New York City, Madison Sq. Box 189.

J. Naujokas.

Kadangi p. Vervos neva kritiką ir "Tėvynė" (N. 19) atkartojo, tai šį atsiliepimą pasiunčiau "Tėvynei", kad patalpintų, bet gavau atsakymą ir sugrąžino su pasarga, kad jau "T." dabar nėra vietos....

J. N.

IŠ VISUR.

|| Stolypin skaudžiai apsiriko ant rinkimų Finlandijoj. Mat jis suvaržė, teip kaip ir Maskolijoj, gyventojų teises renkant seimo atstovus ir tikėjo, kad seiman pateks jam prilankus senfinai. Išėjo vienok kitaip: išrinko 76 socijalistus, 53 senfinus, 30 švedų, 29 jaunfinus, 8 dvarponius ir 4 krikščionių demokratų partijos atstovus. Socijalistai rods nužudė keturias vietas, bet visgi jų pusėj yra persvara.

|| Vokietijoj, mieste Coeln, sugriuvo naujai statomas ant upės Reino tiltas, su juom į upę nupuolė 40 darbininkų. Prigėrė 14 darbininkų, 9 iš vandens ištraukė sunkiai sužeistus.

|| Peterburge sugriuvo stogas naujai statomų namų. Prie to 10 darbininkų likosi užmuštų, o 40 tapo sunkiai sužeistų.

|| Vidurinėj Amerikoj, respublikoj Honduras vėl užgimė revoliucija. Randas tos respublikos apkaltina Nicaruguą, buk ji remia revoliucijonierius ir rengiasi jiems padėti su ginklu rankoj.

|| Prancuzijos prezidentas Fallieres 28 d. liepos atsilankys Revelio portą. Čia jį ant laivo atlankys caras. Paskui prezidentas atsilankys Švedijoj, Norvegijoj ir Danijoj.

|| Galicijoj, Borislaviuj dega kerosino semyklos. Ugnies neįstengia suvaldyti. Manoma, kad gaisras užgimė nuo padegimo, bet dabar to ištirti negalima.

|| Azijatiškoj Turkijoj išsiliejo per krantus upė Jeshil-Irmak ir užliejo visą klonį. Tvanuose prigėrė su viršum 1000 žmonių. Miestas Tukal visai tapo užtvinusio vandens nuneštas.

|| Honduraso revoliucijonieriai paėmė miestą Choluteca ir apstojo miestą Santa Barbarą. Randai respublikų Guatemalės ir Salvadoro remia revoliucijonierius.

|| 10 d. liepos į Paryžių atėjo žinia, buk Serbijoj sukilo žmonės prieš karaliaus valdžią. Patvirtinimo tos žinios vienok nėra dar.

|| Jekaterinoslavo kalėjime sargai be jokios priežasties užmušė iš viso 40 kalinių, o 55 sunkiai pašovė.

|| Vokietijoj, mieste Bamberge sudegė Mebero dirbtutės. Truksta daugelio darbininkų; mano, kad jų bent dalis turėjo sudegti.

|| Vengrijos sostapilėj Peszte sudegė chemiškos skalbyklos. Ugnyje pražuvo šešios ypatos.

|| Panamos respublikoj atsibuvo prezidento rinkimai. Išrinko, kaip galima buvo tikėti, senorą Odalvią.

VIETINĖS ŽINIOS.

— Pereitos nedėlios dieną, Auditorium teatre buvo parengtas didelis susirinkimas atminčiai pasimirusio buvusio Amerikos prezidento, Grovero Clevelando. Buvo kalbos, kuriose kalbėtojai gyrė Clevelandą.

— Pereitos nedėlios dieną, ant kertės 24 str. ir Wabash ave. terp einančių su merginoms nuo kokio ten pasilinksminimo jaunų vaikinų už moteris užgimė smarkios muštynės. Laike muštynių, vienas iš vaikinų, 24 metų Fred Wellington durė su peiliu į šoną savo draugui Jonui Arenstedt. Sužeistąjį nugabeno į Wesley ligonbutį; sužeidimą daktarai laiko pavojingu. Wellington likosi suareštuotas.

L. TOLSTOI

Pragaro Atgijimas.

Vertė Z. A.

— Gi ką mokslas to, kurio vardo nenoriu minėti? — paklausė Belzebulas.

Velnias su pelerina išsišiepė teip, kad matyti buvo aštrus dantis ir visi velniai prasijuokė.

— Tas mokslas mums nekliuva. Jie netiki, — atsakė pelerinotasis velnias.

— Bet juk tas mokslas vaizdžiai gelbi juos nuo musų ir jis patvirtino jį savo mirtim? — sakė Belzebulas.

— Aš perkeičiau jį, — atsakė pelerinotasis velnias tankiai mušdamas savo uodegą į aslą.

— Perkeitei?

— Teip perkeičiau, kad žmonės tiki ne į jo mokslą, bet į manąjį, kurį jie vadina jo vardu.

— Kaip-gi tu tai padarei? — paklausė Belzebulas.

— Tai įvyko savaimi. Aš buvau tik padėjėjas.

— Papasakok trumpai, — tarė Belzebulas.

Pelerinotasis velnias nuleido galvą, kiek patylėjo, tartum galvodamas, ir ėmė pasakoti.

— Kada pragaras liko sugriautas ir tu musų tėvas pametei mus, — sakė jis, — aš nuvėjau į tą šalį, kur buvo skelbiamas tas mokslas, kuris musų tik nepražudė. Man rupėjo pamatyti, kaip gyvena žmonės, pildą šitą mokslą. Ir pamačiau, kad žmonės, pildą šitą mokslą, buvo laimingi ir mums neprieinami. Jie nesipykdavo tarp savęs, nepasiduodavo moterų vyliams, nevezdavo, arba apsivedę turėdavo tik vieną moterį, neturėdavo turtų, visą laikydavo už bendra, nesigindavo nuo užpuolikų ir už blogą geru atmokėdavo. Gyvenimas jų buvo toks šviesus, kad vis daugiaus žmonių linko prie jo. Aš jau tariausi visa pražuvus ir buvau beeinąs šalin. Bet štai atsitiko toks mažmožis, kurs man pasirodė labai svarbus, ir aš pasilikau. Mat vieni žmonės ėmė sakyti, kad reikia visiems apsipiaustyti ir nereikia valgyti stabams aukaujamojo valgio, kiti gi sakė, kad tai nereikalinga ir kad galima viską valgyti. Ir aš ėmiau kurstyti vienus ir kitus, kad neužsileistų, kad tat labai svarbus Dievo garbinimo klausimas. Jie įtikėjo man ir ėmė dar daugiaus ginčytis. Ir vieni, ir kiti pradėjo pykti vienas ant kito; tuokart aš įkalbėjau jiems, kad jie gali vieni ir kiti stebuklais patikrinti savo mokslo teisingumą. Rodos aišku, kad stebuklai negali mokslo teisingumo patikrinti, bet jie teip troško buti teisiaisiais, kad man įtikėjo ir aš padariau jiems stebuklus. Padaryti šitai buvo nesunku. Jie tikėjo visam, kas jų nuomone patvirtino jų teisybę.

— Vieni sakė, buk ant jų nusileido ugniniai liežuviai; kiti tvirtino, buk matę patį mirusįjį mokytoją ir tolygiai. Jie prasimanydavo nebutus daiktus ir melus neblogiau už mus, patįs to nenumanydami. Vieni kalbėjo ant kitų: jusų stebuklai nėra tikri, musų — tikri.

— Viskas klojos gerai, tik aš bijojau, kad jie nepasergėtų perdaug aiškios apgaulės ir pramaniau "bažnyčią". Jiems įtikėjus į bažnyčią aš nusiraminau; aš supratau, kad męs ėsame išgelbėti ir pragaras atstatytas.

IV.

— Kas tai yra bažnyčia? — rusčiai paklausė Belzebulas neįtikėdamas, kad jo tarnai butų už jį gudresni.

— Bažnyčia yra toks daiktas, jog žmonės meluodami ir numanydami, kad jiems netiki, visuomet prikiša Dievą, sakydami: "Dievaži, teisybę sakau". Tatai ir yra bažnyčia, tik tiek, kad žmonėms, prisipažinusiems save už bažnyčią, yra įkalbama, kad jie jau nebegali suklysti. Todėl vistiek kokius niekus jie pasakytų, jie jau nebegali tų niekų išsižadėti. Bažnyčia yra šiteip padaroma: žmonės įkalba sau ir kitiems, jog jų mokintojas, Dievas, bijodamas, kad Jo mokslas nebutų iškraipytas, parinko tam tikrus žmones, kurie vieni-patįs arba tie, kam jie perleis savo valdžią, tegali teisingai aiškinti Jo mokslą. Taigi žmonės, kurie vadina save bažnyčia, mano, kad jų tiesa ne dėlto, kad jų skelbiamiejie žodžiai yra teisingi, bet dėlto, kad jie tariasi esą vienintėli teisieji mokinių, mokinių, mokinių ir pagaliaus paties Dievo mokinių įpėdiniai. Tik vienas kėblumas, kaip ir su stebuklais, kad žmonės kiekvienas galėjo tvirtinti apie save, buk tik jie esą vienintėli tikrosios bažnyčios nariai (teip ir budavo visuomet). Užtat kaip tik žmonės pasisakė esą bažnyčia, ir ant šito pasakymo sustatė savo mokslą, tad jau nebegali išsižadėti savo žodžių, nors ir kaszinkokius niekus butų pasakęs ir nors kaszin-ką sakytų kiti žmonės.

— Bet kodėl bažnyčia perkeitė mokslą musų naudai? — paklausė Belzebulas.

— Padarė jie dėlto, — atsakė pelerinotasis velnias, — kad prisipažinę esą vienintėli Dievo įstatymų aiškintojai ir įkalbėję tai kitiems, jie paliko žmonių likimo valdovais. Įgiję tokią valdžią, jie ėmė didžiuotis ir ištvirko, ir sukėlė ant savęs žmonių apmaudą ir neapykantą. Bekovodami su savo priešais ir neturėdami kitokių ginklų kaip tik prievartą, jie ėmė plakti, žudyti ir deginti visus tuos, kas nepripažino jų valdžios. Savo padėjimo jie buvo prispirti perkeisti mokslą teip, kad jis išteisintų jų nedorą gyvenimą ir tas nežmoniškas priemones, kurių jie tvėrėsi prieš savo priešus. Jie teip ir padarė.

V.

— Bet mokslas jug buvo toks nepainus ir toks aiškus, — tarė Belzebulas vis dar nenorėdamas tikėti, kad jo tarnai butų padarę tai, kas jam nė galvon neatėjo. — "Daryk kitiems teip, kaip nori, kad tau kiti darytų." Kaipgi tokį mokslą beperkeisi?

— Šitam tikslui man patariant jie pasigavo įvairių priemonių, — atsakė pelerinotasis velnias. — Žmonės žino tokią pasaką, kaip geras burtininkas, gelbėdamas žmogų nuo nelabojo, pavertė jį kviečio grudu, ir kaip nelabasis burtininkas pasivertęs gaidžiu buvo besulesąs tą grudą, bet gerasis burtininkas pabėrė ant šito grudo sieką paprastų grudų. Ir nelabasis burtininkas neįstengė sulesti visų grudų ir negalėjo rasti reikiamojo grudo. Tąpat padarė ir jie, man patariant, su mokslu to, kuris mokė, kad vienintėlis įstatymas yra daryti kitam, kaip nori, kad tau kiti darytų: jie pripažino šventu Dievo įstatymų išreiškimu visas 49 knygas, ir tose knygose pripažino kiekvieną žodį paeinant nuo dvasios šventos. Jie išbėrė ant aiškios suprantamos tiesos tokią daugybę tariamų šventų tiesų, kad nebegalima nė pripažinti jų visų, nė rasti tarp jų žmonėms reikalingosios. Tai viena priemonė. Be to jie daugiaus kaip tukstatį metų žudydavo, degindavo visus tuos, kas stengėsi surasti tiesą.

— Dabar šita priemonė jau nebevartojama, užtat jie nors ir nebedegina žmonių tiesos jieškančių, bet teip apkalba juos, teip gadina jų gyvenimą, kad tik retas teišdrįsta jų nedorybes išrodyti. Tatai antroji priemonė. Dar yra trečia priemonė: pripažinę save už neklystamą bažnyčią, jie prireikus mokina griežtai priešingai, negu pasakyta šventamjame rašte, leizdami savo mokiniams kaip tinkami išsipainioti iš tų prieštaravimų. Štai pavyzdžiui, rašte yra pasakyta: vienas yra jusų mokintojas Kristus ir tėvu savo nieko nevadinkite ant žemės, vienas tėra jusų tėvas, kuris yra danguje. Ir nevadinkite mokintojais, nes vienas tėra jusų mokintojas — Kristus. Jie-gi sako: męs esame žmonių vieni tėvai, męs vieni jų mokintojai. Arba pasakyta: jei nori melstis, melskis pats vienas pasislėpęs, ir Dievas išklausys tave, — jie-gi moko, kad reikia melstis bažnyčioje visiems kartu, giedant ir muzikai griežiant. Arba vėl yra pasakyta rašte: neprisiekite nėmaž, jie-gi moko, kad reikia prisiekti butiną paklusnumą valdžiai, nors valdžia kaszin-ko reikalautų. Arba pasakyta: neužmušk, jie-gi moko, kad galima ir reikia užmušti ant karės ir sulig teismo.

Tai pasakęs pelerinotasis velnias užsimerkė ir išsiviepė iki pat ausų.

— Tai labai gerai — pasakė Belzebulas, ir prasijuokė. Ir visi velniai ėmė garsiai juoktis.

VI.

— Argi vėl posenovei yra paleistuviai, plėšikai, galvažudžiai? — linksmai paklausė Belzebulas.

Velniai per kits-kitą ėmė girtis Belzebului:

— Ne posenovei, bet dar daugiaus kaip pirma, — šaukė vienas.

— Paleistuviai nebetelpa senovės nuovaduose, — spiegė kitas.

— Plėšikai dabar biauresni negu pirma budavo, — šaukė trečias.

— Nebepritenkame kurevos galvažudžiams,— staugė ketvirtas.

— Nešaukite visi kartu, teatsako užklaustasis. Kurs iš jusų užveizdi paleistuvystę, — eik šian ir sakyk, kaip tu elgiesi dabar su mokymais to, kuris užgyrė mainyti pačias ir neliepė žiurėti į moterį su pageidimu. Kurs užveizdi paleistuvystę?

— Aš, — atsakė prišliaužęs prie Belzebulo panašus į moterį rudas velnias ištižusiu veidu, apsiseilėjęs, vis gromuliuodamas. Jis iššliaužė priešais kitų, atsitupė, perkreipė ant šono galvą ir iškišęs tarp kojų uodegą, vizgendamas pradėjo pasakoti pratęzdamas:

— Darom męs tat ir senovišku, tavo, musų tėve ir valdytojau, dar rojuje pramanytuoju pavyzdžiu ir naujuoju bažnyčios budu. Šis naujasis budas yra šitoks: męs įkalbame žmonėms, kad tikroji moterystė tai ne sujungimas moters su vyru, kaip tat ištikro yra, bet pasirėdžius išeiginiais drabužiais, nuvėjus į tam tikrus didelius rumus ir ten užsidėjus ant galvos tam tiksluį padarytas kepures, giesmes giedant apėjimas tris kartus aplink stalelį.*) Męs įkalbame žmonėms, jog tik šitai yra tikroji moterystė. Ir žmonės įtikėję manė, kad kiekvienas susijungimas moters su vyru be šitų aplinkybių yra paprasta pramoga arba sveikatai reikalingas darbas, ir todėl nieko nebijodami jieško tokių smagumų.

Velnias perkreipė savo ištižusią galvą į antrą pusę ir patylėjo, tartum norėdamas pamatyti savo žodžių įspudį.

Belzebulas linktelėjo galva pritardamas, ir velnias tęsė toliaus:

— Šitokiu budu, neužmiršdami ir užgintojo vaisiaus smalstiesiems, męs pasiekiame kuogeriausiųjų pasekmių. Manydami, kad nors su kaszinkiek moterų susijungus galima visiškai dorai apsivesti sulig bažnyčios apeigų, jie maino šimtus moterų ir teip papranta, kad ir bažnytiškai apsivedę nesiliauja paleistuvavę. Nepatikus jie sutrauko pirmąjį ryšį ir su kita vaikščioja apie stalelį.

Velnias nutilo ir nusišluostęs vuodegos galu seiles, perkreipė galvą į antrą šoną ir įspyrė akis į Belzebulą.

VII.

— Labai gerai, — tarė Belzebulas.

— Kas priveizdi plėšikus?

— Aš — atsakė stambus velnias, dideliais kreivais ragais, augštyn užsuktais ustais ir didelėmis kreivomis kojomis.

— Jis išsitieseęs ir ustus sukdamas laukė užklausimo.

*) Teip yra daromos jungtuvės pravoslavų bažnyčioje.

(Toliaus bus).

Gadynė šlėktos viešpatavimo Lietuvoje

(1569—1795m.)

Parašė Jonas Šliupas, M. D.

(Tąsa).

lobius, prieigos prie dvasiškų urėdų, urėdų svietiškų ir oficieriškų laipsnių, siuntimo reprezentantų į seimą, dalyvumo sutariant traktatus pirklybos ir tt. Delegacija apsiėjo gan demonstratyviškai, ir "juodoji processija" miesčionių neramino šlėktą, girdinčią apie tuomlaikinius atsitikimus Paryžiuje, triumphus trečios luomos ant karaliaus, šlėktos ir kunigų, apie suardymą Bastilijos ir tiesas žmogaus; pabijojo, kad miesčionija nepakeltų revoliucijos! Todėl seimas po 3 dienų diskusijos, 19 d. gruodžio 1789 m. paskyrė Deputaciją nagrinėjimui reikalavimų miesčionijos, po vada vyskuop Antano Okęckio, ir jai liepta susinešti su deputacija pataisymui formos valdžios.

Po kelių mėnesių triuso, vyskupas Krašinskis perstatė seimui apdirbtą Deputacijos, geriaus sakant, Igno Potockio "papėdę pataisymui valdžios". Proponavo: atmesti nuo apsvarstymų šlėktų neposesijonatų; taip vad. "surengtą seimą", susidedantį iš pasiuntinių pereitojo seimo, įvykus karei, naminėms pairtuvėms, badui ar bekaralmečiui; daugumą balsų sprendžiant apie menkesnius dalykus, o vienbalsumą sprendžiant apie kardinališkus įstatymus; panaikinimą konfederacijos ir tt. Tuos projektus seimas priėmė ir liepė Deputacijai parengti projektą "kardinališkų įstatymų" kas link apėmimo sosto, dalyvavimo karaliaus seime, tiesadarystoje ir administracijoje, politiškos stovenės šlėktos, miesčionių ir chlopų. Iki kas bus, seimas paskyrė civilškai kariškas tvarkos komisijas, kaipo organus administracijos provincijoje. Mislis tų komisijų išėjo iš lietuviškų pasiuntinių. Įvesdino jas visose vaivadystose, žemėse ir pavietuose. Į kiekvieną komisiją ukiškas seimelis renka dvejiems metams: Lietuvoje 15 sąnarių, Lenkijoje 16, visus iš šlėktų kaip svietiškos taip dvasiškos luomos. Lietuviškl kamisoriai komplete trijų, lenkiški skaitliuje keturių turi atlikti kasdien posėdžius ir veiklumus, įstatymais paskirtus. Atlieka funkcijas be užmokesties, rods įgydami pirmesnybę ant urėdų ir kitų paguodų. Į pareigas komisijų tyarkos prigulėjo dalykai civiliškai kariški ir ekonomiški. Joms rupėjo kvateravimas kariumenės ir steigimas magazinų, rekrutavimas ir užbėgimas dezercijoms, teisimas ginčų tarp kareivių ir ukėsų. Iš ekonomiškos pusės: turėjo vesti statistiką gyventojų, rinkti mokestis, rupintiesi apie pakėlimą žemdirbystos, amatų ir pirklybos, pranešti valdžiai apie naudingas nauges, fabrikus ir jų produkciją, kontroliuoti fundušus labdaringų įstaigų ir tt.

Nusprendimai seimo 1789 m. buvo chaotiški ir mažai vaisingi. Seimas nesiskubino įvykdinti savo svarbiausias užduotis — mat tikėjosi, kad Prusai uždengia Lenkiją nuo pavojaus iš pusės Maskolijos. Prikalbinta Prusų karalių, deputacija užrubežinių reikalų, liepiant seimui, įteikė Peterburgo dvarui notą, kaslink keliavimo maskolių armijos per Lenkijos territoriją; nevalia niekados daugiau kaip 500 kareivių traukti per Lenkiją, ir tai keliu kariškos komisijos paskirtu, po lenkiška eskorta. Taip-gi maskoliški magazinai respublikos žemėse sergėjimui gaus kamisorių ir reikalingą skaitlių lenkiškų kareivių. Tad carienė, patariant Kaunitzui, tuojau įštraukė iš lenkiškos Ukrainos visus magazinus ir liepė transportams aplankoti respubliką. Podraug kunigaikštis Potemkin, savininkas Smilanščiškės, kurs turėjo taip-gi lenkišką indegenatą, davė respublikai, kaipo jos ukėsas, 12 kanuolių ir 500 karabinų iš maskoliškų fabrikų. Nevisi norėjo tame matyti pasityčiojimą iš iktuometinio apsiginklavimo Lenkijos ir iš jos linkmės kariauti prieš Maskoliją. Kitas seimo nutarimas uždraudė išvežinėti lenkiškus produktus į Uždniestrį, per ką apsunkino maskolių armijai įgijimą maisto. Margrovas Lucchesini, pramintas Prusijos pasiuntiniu Varšavoje ažuot Buchholtzo, įkalbinėjo atvangumą respublikos iš pusės Maskolijos....

Pergalės maskolių ir austrų ant turkų laimėtos pas Fokšanus ir palei Rymniką, privertė Prusiją dalyvauti karėje; ji sądoravosi su Anglija ir Holandija. Fridrikis Vilimas dėl įgrobimo Austrijos buntavojo vengrus ir Galiciją.*) Su Turkija sutarė 1790 m. traktatą užpuoliman ir atkoriman; podraug Lenkijai per Lucchesinį pasiulė projektą traktatų: pirklybos ir atkorimo. Lenkams nepristojant atiduoti Prusams Gedaną ir Torunių, 29 d. kovo 1790 m. įvyko tik traktatas atkoriman prusiškai lenkiškas: galvojosi už čielybę abiejų viešpatysčių ir savitarpinę pagelbą, jeigu vieną iš susiderinusiųjų kas užpultų. Užkabinus vieną sądorininką, antras turi užbėgti nuskriaudimui jo diplomatišku keliu (per bona officia); jeigu tai nesisektų bėgyje 2 mėnesių, tad skubinsis gelbėti ginklu. Prusai duos respublikai 14000 pėstininkų ir 4000 kavalerijos su atsakančiu skaitliumi artilerijos. Respublika duos karaliui Prusijos 8000 kavalerijos ir 4000 pėstininkų su atsakančiu traukiniu kanuolių. Reikalui ėsant, pagelbinis kontingensas gali buti padaugintas: iš pusės Prusų karaliaus iki 30000 žmonių, iš pusės respublikos iki 20000. Užkabintam reikaluajant pagelbos žmonėms, gali atstovėti pinigai. Artikulas VI sako: jeigu kokia užrubežinė valstija norėtų ant papėdės senesnių aktų maišytiesi į vidujinius reikalus respublikos, karalius Prusų atkreipimui karės, panaudos iš pirmo dipliomatiškus įrankius; tiems be veikmės ėsant, parems Lenkiją ginkluota pagelba ant pamato, apšnekėto traktate.

Tokiu budu, puolus įtekmei carienės Lenkijoje, veikiai Stackelbergis tapo atšauktas ir apleido Varšavą. Jo vietą apėmė buvęsis pasiuntinis Konstantinopolyje — Jokubas Bulgakovas.

Dabar patrijotų partija pastojo galinga. Rods dar seimas dalinosi ant tolynžengių, norinčių radikališkų reformų, ir konservatistų, stojančių už senas įrėdnes, bet išliuosavo nuo įtekmės Maskolijos. Karalius St. Augustas, panaikinęs Kanioviškį programą, susitelkė su diduma, susibroliavusią su Prusais. Nuo to syk jis stojo už šauksmą: karalius su tauta! ant ko seimas atsakinėjo: tauta su karalium! Maskolijos šalininkai — Ščęsnas Potockis, supykęs ant seimo, išvažiavo į Italiją; hetmanas Rzevuskis apsigyveno Viennoje, Branickis-gi nudavė patrijotą. Poninskis, palei įnešimą pasiuntinio V. Suchodolskio, tapo suimtas ir paduotas seimo teisman už prisisavinimą iš 1773 m. urėdo maršalko konfederacijos, ėmimą užrubežinių pensijų ir tarnavimą svetimiems reikalams su skriauda respublikos. Pabėgo iš kalėjimo, bet tapo pas Torunių pagautas. Nesisekė jam įtraukti į bylą sądarbininkus seimo delegacijoje, tarpe kitų vyskupą Massalskį, maršalką Gurovskį ir hetmaną Branickį, nė-gi amnestijos negavo. Rudenį 1790 m. seimo teismas nutarė atimti urėdus, titulą kunigaikščio, šlėktystę, orderius, pavardę šeimynos, ir išguiti ant visados iš respublikos.

Tokiu budu augo viltis ant pervedimo vidujinių reformų, kurioms projektus apdirbinėjo Deputacijos: pataisymui formos valdžios ir miesčionijos reikalų. Darbams deputacijos gelbėjo publicistika, kurios įtekmė tuomet jau buvo pažimėtinai didelė. Rods perijodiškoji literatura nebuvo užtektina. "Zabawy przyjemne i pożyteczne" puolė 1777 m., "Monitor" paliovė išeidinėjęs 1784 m. Išeinanti nuo 1774 m. dusyk savaitėje "Gazeta Warszawska" buvo organu labai konservatyvišku. Redaktorius jos, kn. Stepas Luskinas nesitaikė su kasata zokono jezuitų ir kovojo prieš laisvamanybą, Voltaire ir Rousseau, ir nesirupino apie dalykus politiškai sociališkus, apšnekamus seime. Redaguojamas kn. Svitkovskio "Pamiętnik polityczny i historyczny", permainytas 1788 m. į "Pamiętnik historyczno-polityczny i ekonomiczny", buvo pirmeiviškas, bet kaipo mėnesinis laikraštis, nespėjo eiti su greitu bėgiu dalykų. Tik 1791 m. rupestingumu Inflantų pasiuntinių: Niemcevyčiaus ir Weysenhoffo, ir kašteliono Tado Mastavskio, ėmė išeidinėti 2 syk savaitėje "Gazeta narodowa i obca", kaipo organas patrijotų partijos. — Be to, visuomenė turėjo daug bėglių raštų, rods daugiaus polemiškų, visokiose formose — mokslo, apisakos, satyros, humoristikos, epigramatų, pamphletų, ir net pakšvilių. Iš Kollątajaus "kalvelės" ("kuznica") išėjo pilna eilė raštų tuomlaikinės progos. Jo pagelbininkai: kanaunikas Pranas Salezas Jezierskis ir pijaras Pranas Ksaveras Dmochovskis pagarsėjo aštrumu plunksnos ir išjuokimu konservatyvų. Visas reformas Kollątajus suformulavo projekte p. t. Prawo polityczne narodu polskiego (1790), Stašycas-gi Przestrogose dla Polski (1790), bevardis puikioje brošuroje: Myśli polityczne dla Polski (1789). Jie visi nesutiko kaslink ribų karališkos valdžios, bet tiko ant sukcessijos sosto, panaikinimo liberum veto, sulyginimo tiesose su šlėkta miesčionijos ir reformų valsčionims. Su jais kovėsi kaštelonas Vytebsko Adomas Raulas Rzevuskis, brolainis Severino, autorius brošuros: O formie rządu republikańskiego myśli (1790). Kiti išguldė net garsią brašurą Sieyes (Que c'est que c'est tiers etat), p. t. Duch nieboszczki Bastilii (1790). Reikalus Žydų pajudino Pinsko pasiuntinys Mat. Butrimavyčius brošuroje p. t. Sposób uformowania Żydów polskich w pożytecznych krajowi obywatelów (1789), ir priverstas publicistikos seimas, birželyje 1790 m. paskyrė Deputaciją sustatymui projekto reformos Žydų! Reikalas pagerinti likimą valsčionių atsigarsėjo abiejų abazų raštuose. Radikalai stovėjo ant papėdės nuomonių Vybickio, išreikštų jo patrijotiškuose Listuose: reikalavo chlopams ypatiškos laisvės, savasties žemės, apčįžinimo ir elementariškų mokyklų. Apart to viso, patrijotams gelbėjo teatras (komedija Niemcevyčiaus "Powrót posła" labai pykino konservatyvus); per Kollątajų susitvėrė Varšavoje politiškas kliubas, į kurį prigulėjo kiltesni pasiuntiniai patrijotų partijos.

Laike didžiausio gaivumo viešos opinijos baigėsi antras metas seimavimo. Palei tiesas reikėjo jį baigti ir šaukti naują seimą. Karaliui išpuolė, pagal tiesas, šešetą savaičių pirm seimo sukviesti seimelius aprinkimui pasiuntinių. Bet tokiu budu užsibaigtų konfederacija, ir kas gali galvotiesi, kad kitas seimas, teip-pat susirišęs į konfederaciją, tęs toliaus darbus pereitojo seimo? O įstatymai draudė atimti nuo žmonių tiesą rinkimo pasiuntinių paprastame seime! Po ilgų diskusijų, birželyje 1790 m., sutarta liko: prorogacija seimo su konfederacija ir sušaukimas seimelių ant 9 d. vasario 1791 m. aprinkimui naujo kompleto pasiuntinių. Tokiu budu partija patrijotų išgelbėjo konfederatišką seimą ir patikrino sau pervedimą valdžios reformų. O ta reforma buvo reikalinga dėl svarbių politiškų atsitikimų.

Sądorininkas Maskolijos, ciesorius Juozas II mirė (20 vasario 1790 m.); jo brolis ir įpėdinis Leopoldas II rįžosi prasišalinti nuo karės su Turkais ir apsisergėti nuo Prusų. Reichenbacho, prusiškoje Silėzijoje, liepos mėn. 1790 m. įgaliotiniai dvarų: Austrijos ir Prusijos, tarpininkaujant Anglijai, nutarė konvenciją, kur ciesorius Leopoldas ketino susiderinti su Turkija ir nebgelbėti Maskolijos; karalius-gi Prusų atsisakė nuo pretensijų įgyti naujas territorijas, taigi ir Gedaną su Torunium. Bet Reichenbacho sątaros apsilpnino traktatą prusiškai lenkišką iš 29 d. kovo 1790 m.! Ir jeigu dabar Prusai susitaikins su Maskolija, tai tas traktatas nebturės Lenkijai vertės, nes Lenkija nebteks pagelbos laike užpuolio maskolių! Taip-gi Lenkijai nesmagi buvo sądora karaliaus Švedų Gustavo III, sutarta su Maskolija rugpjutyj 1790 m. Varšavoje kilo nugąstis: patrijotai persitikrino, kad respubliką reikės ginti patiems, be pagelbos kitų! Ta aplinkybė liepė paskubinti valdžios reformas, kuri įstengtų patikrinti neprigulmybę ir čielybę viešpatystės.

5 d. rugpjuties 1790 m. vyskupas Kamienieco, pirmininkas Deputacijos pataisymui formos valdžios, įnešė seiman projektą kardinališkųjų įstatymų. Iš tų visų seimas ypatingai atkreipė atydą į čielybę ir nepriklusnumo respublikos. Seimas nutarė: "Netiks jokiam seimui, nė-gi kam nors pamainyti kokią nebuk dalį, o tuom labiaus atidalinti nuo respublikos". Taip-gi į kardinališkas tiesas įrašė nutarimą apie numetimą maskoliškosios gvarantijos iš 1768 ir 1775 m. Tokiu budu karalius Prusų neteko vilties išderinti nuo Lenkijos Gedaną ir Torunių, o Maskolija vėl tapo paerzinta atmetimu jos gvarantijos! Seimas taip-gi atmetė aprinkimą karalių, o įvesdino aprinkimą šeimynų, kurios turi apimti sostą pagal sukcessiją. Prieš tai protestavo Ščęsnas Potockis ir hetmanas Rzevuskis iš Viennos, taip-gi pasiuntiniai Volynijos ir tuli iš rusiškų vaivadijų. Tad patrijotai reikalavo, kad maršalkai seimo užklaustų tautos universalų, ar tauta nori liktis prie laisvos elekcijos, ar prie sukcessijos aprinktos karališkos šeimynos? Maršalkas lietuviškos konfederacijos, Sapieha, tad įnešė projektą paklausimo tautos, ar išvengimui bekaralmečio nesutiks ant aprinkimo įpėdinio sosto dar tebgyvuojant Stasiui Augustui? Tą įnešimą priėmus, perėjo antras, liepiantis maršalkams seimo, idant universalu paragintų tautą aprinkti įpėdinį sosto ypatoje saksiškojo elektoriaus.*)

(Toliaus bus)

*) Mat Juozapas II buvo antmetęs ant Galicijos tinklą urėdininkų, panerdamas valdymą provincijos ir pavietų rankose svetimtaučių — biurokratų, kurie nekentė vietinių žmonių valdžios, kliosi į attribucijas bažnyčios, į tiesas korporacijų ir šeimynos; pats gubernatorius jos, gr. Brigide rašinėjo Juozapui II, kad toji provincija neįstengia pakelti antdėtų ant jos sunkenybių. Tad Varšavoje susidarė slaptas komitetas Galicijos reikalams, į kurį įstoje maršalkas Malachovskis ir Ignotas Potockis, beje sukėlimui maišto Galicijoje, kurį respublika vėliaus paremtų sava kuriumene. Tačiaus parėjus Leopoldui ant sosto, Viennoje paputė draugingesnis vėjas Galicijai, ir "tautiškoji valdžia Galicijoje paėkakino surašydama aktą, kaip turėtų šalis valdoma buti, kurį aktą įteikė Leopoldui. Ciesorius pavedė komisijai peržiurėti Galicijes reikalavimus; komisija; nors matė, kad Galicijai prastai einasi, tačiaus manė, Austrijos monarchijai išpuola tą provinciją kaip ir kuomi galint įstautinti.

*) Rinkimai, mat karaliaus, per šlėktos tytveikas, po įtekme svetimų valdžių ar partijų, atnešė šalei nemažas pralobą. Įstatymdavėjai nesumanė geresnio įrakio, kaip elektišką sostą pamainyti tėvoniškui! O vienok jau tuomet ne be pirmu sykiu Suvienytos Valstijos Amerikos rinkos prezidentą, be ypatingu pralaimėjimu. Ten elekcijos gana ramiai įvykdavo. Tai-gi reikėję butų sekti bent tą paveizdą. Bet Lenkams ėjosi apie tai, kad pagalvoti susiedikoms vieišpatystėm, jog Lenkija stumia šalin principus revoliucijos Prancūzijoje ir jog jakobinizmo dvasė nėra užkrėsta!

Vietinės Zinios.

— Pereitą sanvaitę Chicagoj išviso pasimirė 510 ypatų: 291 vyriškis ir 219 moterų. Vaikų iki 5 metų amžiaus pasimirė 150, senelių virš 60m.—93. Daugiausiai mirčių buvo nuo džiovos, nes 57, nuo žarnų ligų 52, nuo plaučių uždegimo 36, nuo širdies ligų 40.

— Pereitos nedėlios dieną, nuo North Pier įpuolė į ežerą apie 35 metų nežinoma moteris ir prigėrė. Ji rodėsi girta, bet galėjo but serganti. Kuną jos nugabeno pas numirėlių laidotoją pn. 226 North Clark str.

— Ant kertės 47 st. ir Wenthworth ave. gatvinis karas pagriebė 58 metų moterį E. C. Reinolds ir sunkiai ją sužeidė. Nugabeno ją į Passavant ligonbutį. Daktarai neturi didelės vilties, kad ji galėtų išgyti. Apart ko kito, ji turi nulaužtą kairiąją ranką.

— Pereitos nedėlios dieną, žiopsant prie bolės mušimo ant kertės Michigan ir Washington str., nupuolė didelė bolė tiesiok ant galvos 28 metų Eugenijui Brinkui ir sunkiai jį sužeidė.

— Ant kertės Taylor str, ir Blue Island ave. greitai bėgantis automobilius pervažiavo 6 metų vaiką, H. Stampello ir sunkiai jį sužeidė. Vaiką nugabeno į ligonbutį, kur jis ir pasimirė

— Į paviečio ligonbutį pereitos nedėlios dieną atgabeno iš Woodstock, Ill. kokį ten Jamesą Tomą, sergantį žandų užvėrimu nuo kraujo užnuodinimo. Mat Toma 4 d. liepos likosi feuerwerko gana sunkiai sužeistas.

— Pereitą antradienį vakare 6 val. prigėrė ežere Michigan, arti Jackson daržo, vaikas 12 metų Franciškus Nateckis, vadinamas Needle, sunus Juozo Nateckio, gyvenančio po nr. 3001 Auburn Ave. Jis išėjo meškeriot drauge su kitais vaikais ir ant prieplaukos užsimanęs gerti, bandė prilipti prie vandens, bet benulipant vilnis pagavo ir nutraukė jį. Kunas nėra dar surastas.

NAUJI RAŠTAI.

R. Bracco, Pietro Caruso. Vieno veiksmo drama. Vertė K. Puida. Chicago, Ill. Spauda "Lietuvos". 1908 m. 32 pusl.

P. Lafargue, Labdarybė pirmiaus ir dabar. Vertė M. N-as. Chicago, Ill. Turtu ir spauda "Lietuvos", 36 pusl.

APGARSINIMAI.

AMERIKOS GĖRALAI.

Šita šalis atsižymi savo mėgimu šaltų gėralų, ypatingai vasaros metą. Veikmė jų yra ta pati, ką ir panardinimas įšilusio žmogaus į ledinio šalčio vandenį. Tai yra didelė nesuomonė daryti tą su silpnu skilviu. Sveikas protas pasakys mums, kad skilvys reikalauja pagelbos ir stiprumo. Kiekvienas per vasaros karščius turėtų vartoti Trinerio Amerikonišką Eliksyrą Karčiojo Vyno, puikų ir pilnai atsakantį stipralą gromuliojimo organų. Jis užlaikys tave pilnoje skeikatoje ir nedros tau pastoti auka pavojingų ligų pilvo ir vidurių. Jis duos tau sveikatą, norą valgyti gerą gromuliojimą, jis užlaikis tavo kuną stiprum, tavo išveizdą prigimta. Vartok jį visose negalėse pilvo ir vidurių. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Draugyščių reikalai.

ATIDAI "BIRUTĖS" DR-STĖS CHORO.

Kadangi musų garbus artistas ir mokytojas, p. M. Petrauskas išvažiuoja visai netikėtai umu laiku Europon, tai tokiu budu malonės visas choras susirinkti subatos vakare, 18 d. liepos 7:30 val., Fellowship House svetainėje, 869 — 33rd Place. Reikalinga aptart daug svarbių ir netikėtų reikalų.

J. Ilgaudas, pirm.

KELIONĖ PAS EŽERĄ ERIE.

Pittstono, Pa. 6 draugystės: Šv. Jurgio, Šv. Kazimiero, Šv. Juozapo, Šv. Antano, Sim. Daukanto ir Pagelbinis Kliubas sutarė išvažiuoti 4 d. rugpiučio š. m. pas ežerą Erie. Tikietai suaugusiems 75c., vaikams 40c. Traukiniai išeis iš Pittstono nuo Watter gat. stoties L. V. geležinkelio 7:15 ryto, stos ant Junction. Antras traukinys išeis nuo tos pačios stoties 9:15 ryto, stos ant Junction 9:25 val. Atgal gryš vakare pirmas traukinys 5:30, antras 6:30. Vieta puiki, muzika su pučiamais ir griežiamais instrumentais grieš gražiai šokius. Kviečia visus vietinius ir aplinkinius

Komitetas.

PIRMAS METINIS PIKNYKAS.

Waukegan, Ill. Laisvės Mylėtojų Draugystė parengė pikniką su prakalbomis nedėlioje, 19 d. šio mėnesio darže ant 8-tos gat. Prasidės 12 val. dieną, įėjimas dykai, šokiai 10c., muzika puiki, orkestra iš 14 ypatų. Teipgi bus vėdinanti gėrimai ir visokios žaismės. Kviečia lietuvius ir lietuves kuoskaitlingiausiai atsilankyti

Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau apsivedimui merginos ne jausnesnės kaip 20 metų ir ne senesnės kaip 25, augšto ugio, nes aš pats esiu augštas; turi buti dora, laisvų pažvalgų ir mylinti apšvietimą; maloneėčiau matyt fotografiją

Petras Lietuvys,
422 N. California, Indianapolis, Ind.

Pajieškau savo brolio Bronislovo Popreckio, ateinantį rudenį bus treji metai kaip Amerikoje, gyveno Bayonne City, N. J., ir Antano Paciaus ir Petro Stonio, visi Kauno gub., Raseinių pav., Kelmės vol., Liudvenų parap., du Petkiškių sod., vienas Pakuprio; esiu neseniai iš Lietuvos ir turiu į juos labai svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Vladislovas Savickis,
Box 172, Minersville, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Aleksandro Lauryno, Kauno gub. ir pavieto, iš Betigalos miestelio, šeši metai kaip Amerikoje. Gyveno Chicagoje, paskui Bisbel, Ore. Turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Pranas Petraitis,
883 Bank St., Waterbury, Conn.

Pajieškau Izidoriaus Jomanto, gyvenusio New Yorke, iš Kauno gub., Telšių pav., Tirkšlių parap., ir draugo Jono Taurinskio, gyvenusio Philadelphijoje, teipgi Kauno gub., Telšių pav., Tirkšlių parapijos ir draugo Pranciškaus Podiario, Kauno gub., Šiaulių pav., Vėkšnių parap., Miškelių kaimo. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Antanas Sudintas,
46 Huntington St., Somerville, Mass.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės be vaikų nuo 30 iki 35 metų amžiaus. Esiu našlys, vaikų neturiu. Artesnėms žinioms meldžiu atsišaukti adresu:

M. Gustaitis,
37 Berlin St., Chicago, Ill.

Pajieškau apsivedimui vyro nuo 33 iki 36 metų amžiaus; esiu dora, galiu pati parašyti ir vyrą norėčiau pamokintą gauti; turiu daiktus, kurių nenorėčiau už niekus atiduoti kam. Adresas mano: M. B., 1522 Pennsylvania Ave., Springfield, Ill.

Pajieškau savo brolio Petro Rupeikos, Kauno gub., Telšių pav., Plungės vol., 6 metai kaip Amerikoje, regis pirmiau gyveno apie Scrantoną, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Tadas Rupeika,
306 Ottis Ave., Joliet, Ill.

Pajieškau savo brolio Jono Vasiliaucko, daugiau kaip 10 metų kaip iš Lietuvos, pirmiau buvo Brazilijoje, o paskui girdėjau atvyko į Suv. Valstijas Amerikos; paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Varnių vol., Gelsodžio kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Mikas Vasiliauckas,
718 Market St., Waukegan, Ill.

Pajieškau savo giminaičio Petro Aiduko Kauno gub., Gavėnų vol., Kojališkių sod., 3 metai kaip Amerikoje, pirmiau gyveno Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Petras Prunskaitis,
304 Ottis Ave., Joliet, Ill.

Pajieškau savo draugų Juozapo Klingos ir Kazimiero Medžios abu Daržų sod., Alzbietos Trasikaičios Muimeliškių sod., ir Stanislovo Baltreno Renčiškių sod., visi Kauno gub., Panevėžio pav., Vabalnykų parap.; turiu į juos labai svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Frank Pinigis,
44 Whitney St., Orange, Mass.

Pajieškau savo dedės Stanislovo Kairio, keturis metus gyveno Afrikoje, o paskui šešis metus gyveno Amerikoje, rodosi Bostone, Mass. ir dabar girdėjau, kad išvažiavo į pietinę Ameriką; turiu į jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

John P. K.,
Box 171, Westernport, Md

Pajieškau savo parapijono Antano Jeso iš Labarčių sod., Rietavo parap., Antano Lileikos, Kukorių sod., Andriejavo parap. ir Antano Michalinskio Vatušių sodžiaus, Rietavo parap., visi Kauno gub., Raseinių pav. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Milevičia,
93 Henry St., New York, N. Y.

Pajieškau savo pusbrollo Juozapo Šlamo ir savo draugo Vilimo Žydonio, Kauno gub., Panevėžio pav., Rozalino vol., abudu Tarvidų kaimo. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Jonaitis,
Box 238 South St., St. Paul, Minn.

Pajieškau savo pažystamo Kazio Januševičiaus, Suvalkų gub., Senapilės pav., Gudelių gm., Skriaudžių parap., Bubautiškių kaimo, pirmiau gyveno Scrantone, Pa., 4 metai kaip Amerikoje; turiu į jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Laurynas Serbenta,
331-154 P., W. Hammond, Ind.

Pajieškau savo giminaičio Pranciškaus Širvinsko Kauno gub., Šaulių pav., Šaukėnų vol., girdėjau, kad atvažiavo į Ameriką; turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

M. Jurevičė,
650 — 1 Ave., Troy, N. Y.

Pajieškau Stanislovo Kendorvičio, Kauno gub., Raseinių pav.; turiu į jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

C. Martinkus,
2561 E. 27 St., Cleveland, O.

Pajieškau savo draugo Kazimiero Škindario, 4 metai kaip Amerikoje, prieš išvažiavimą gyveno Platonių sod., Joniškio parapijoj, Kauno gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Pranas Narvydas,
453 W. 57 St., New York.

PINIGAI.

Motiejui Vogoniui yra ant rankų jo brolio Vincento Vogonio. Jis pats ar kas kitas teiksis atsišaukti tuojaus paduotu adresu:

Vincentas Vogonis,
1227 S. 2nd St. Philadelphia, Pa.

Ant Pardavimo.

DU PUIKUS FLATAI ANT RANDOS "LIETUVOS" REDAKCIJOS NAMUOSE.

Du puikus, po 7 ruimus, flatai ant išrandavojimo "Lietuvos" redakcijos namuose. Situose flatuose daktarai nori turėti 3 ruimus savo ofisui ir mokėti už juos pusę viso flato randos. Todėl, kur nedidelė šeimyna, gali drasiai nusisamdyti visą flatą, pasilikti sau 4 ruimus, o 3 ruimus parsamdyti daktarui ant ofiso, kuris užmokės pusę flato randos. Flatai puikus, štymu apšildomi, elektrika ir gazu apšviečiami, visada yra šiltas ir šaltas vanduo ir tt.

Ant rėndos didelė krautuvė ir trys kambariai, kampas 16tos ir Nutt gat., tinkama valgyklai, J. F. Stepina, 532 W. 18th St. arti Blue Island Ave.

Tiktai $200.00 įmokant nupirksi puikią keturiais kambariais grįčią ant pietvakarinio kampo Sacramento Ave. ir 37 Pl., augštas ponamis, gerame stovyje. Plotis 41 per 125 pėdas.. Kaina, jei pirkti šią savaitę, tik $1050.00. Verta $1800.00. Atsižinok ant vietos. John P. Fooster & Co., 151 La Salle St.

Parsiduoda pigia kaina naminiai rakandai, mažai tevartoti. Artesnėms žinioms reikia kreiptis adresu: K. Skodis, 154 Canalport Ave., Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo dviem augštais murinis namas, kuriame yra viešnamis, saliunas ir salė. Puiki vieta ir puikus įtaisymas. Vieta vidurije miesto; yra lietuviškose rankose nuo 25 metų. Kaina $25.000, pinigais reikia apie $15.00, nes lykis gali pasilikti ant hypotekos. Atsišaukti pas Paul J. Schmidt, Attorney, Wilkes Barre, Pa., Laning Building.

LOTAS LABAI PIGIAI.

Parsiduoda lotas už $500 lengvomis, mėnesinėmis išmokestimis, po $10 per mėnesį, geroje vietoje terp 34 ir 35 gat. prie Emerald ave., 25 pėdų per 125. Gatvė asfaltuota. Savininkė našlė, gyvena kitame mieste ir dėlto nori parduoti. Pasinaudokite iš tokios puikios progos. Artesnėms žinioms reikia kreiptis pas A. Olszewskį, 3252 S. Halsted St.

Reikalavimai.

Reikalauja 300 lietuvių darbams pietuose; geros algos, stovus darbas. Turi apsiimti apsigyventi ant visados; atsišaukimai priimami iš visų kraštų šalies; atsišaukti reikia tik per laišką į The Texas Co., 45 La Salle st., Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS.

Knygų ir popierų pirkėjains ir perkupčiams, duodame žinot, kad męs viską išparduodame už mažesnę pusę kainos: knygas iš musų Kataliogo imant kiek vienas gaus už pusę kainos, 100 popierų gromatoms 28 ryšių už 65c. Perkupčiams knygas atiduosime kone už 4-tą dalį, popierų 1000 už $5.00. Teipgi parduodame 1 Drukuojamą presą "Gordon" 9x13 ir su litaromis, jeigu reikalausite, pigia kaina. Kataliogą ir artesnes žines sulyg pigumo kainų prisiųsime kiekvienam prisiuntusiam 4c. krasos lėšoms. Abrozeliai ir atidaromi altoreliai labai pigiai. Adresas: M. Zukaitis, 227 E. Main St., New Britain, Conn.

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS PIRKTI FARMOS.

Dabar yra geriausias laikas pirkti farmos, kuomet visoki javai lauukose auga. Tiktai dabar gali pažinti kur yra gerą, o kur prasta žemė, kolai javai nenukirsti. Todėl, norinti žemę pirkti, važiuokite dabar apžiurėti, tai matysite ką perkate, nepirksite katę maiše.

"Žinyčios" žemė Wisconsine jau pabrango ant $3.00 akras, todėl, kad tai yra geriausia žemė Amerikoje ir žmonės ją gerai perka. "Žinyčios" laukai buvo po $12.00 akras, o dabar jau parsiduoda po $15.00.

Apart "Žinyčios" laukų męs turime ant pardavimo šias išdirbtas farmas:

Juenau Co. Wisconsin išdirbta farma 40 akrų, 30 akrų išdirbtos žemės, 10 gi akrų dykos tinkamos ganyklai, gera nauja stuba, mažas tvartelis ir šulinys. Kaina $600.00

Lake Co. Michigan, 40 akrų, visa išdirbta, su trobomis, šuliniu ir sodu. Kaina $700.00

Tai yra kaina šių dviejų farmų. Kas jas pirks šį mėnesį, gaus jas pigiai.

80 akrų Clark Co., Wis., Woodville Township, 3 mylios nuo miestelio Colombia, 8 mylios nuo miestelio Neillsville. 20 akrų dirbamos, o likusi kelmynė. Rųšis žemės smiltis su moliu, kalnuota. Ant tos farmos stovi troba, staldas ir vištinykas. Kaina už grynus pinigus $800. Ant išmokesčio $1200.00

80 akrų Waushara Co., Wis., 2 ir 1—2 mylios nuo miestelio Wild Rose, 60 akrų ariamos, 20 akrų ganykla. Visos reikalingos trobos, mašinos, gyvuliai, ir kiti farmos padarai. Žemė gera, geri aplinkui keliai. Wild Rose yra lenkų bažnyčia, į kurią priguli ne 1000 šeimynų. Kaina su visais farmų padarais ir gyvuliais $4000. Kaina tiktai už žemę ir trobas, be gyvulių ir mašinų ..... $3000.

160 akrų Adams Co., Wis., 4 mylios nuo miestelio Killbourn City. 2 mylios nuo Wisconsin River. Žemė neišdirbta. Kaina po $20 už akrą, arba 160 akrų kaštuos ..... $3.200.

136 akrai Juneau Co., Wis., arti lenkiškos bažnyčios. 7 ir 1—2 mylios nuo miestelio Mouston, Wis. 80 akrų ariamos, likusi ganyklos. Gera žemė ir visoki javai yra sėjami ir gražiai auga. Geri keliai ir visur aplink gyvenamos farmos. Visos reikalingos farmai trobos ir mašinos, teipogi ir gyvuliai yra parduodama drauge su farma. Arti trobos bėgantis upelis. Kaina tos farmos su gyvuliais ir visais padarais $5.000. Išlygos: $3.000 iš kalno, lykis ant išmokėjimo su 5 nuošimčiu.

100 akrų Juneau Co., Wis., arti miestelio Mouston, Wis. 28 akrai dirbamos, likusiejie 78 akrai po giria. Trobos ir gyvuliai. Kaina su gyvuliais ..... $3.600, be gyvulių ..... $3.00.

320 akrų Jasper Co., Ind. ½ mylios nuo miestelio Kniman, visa išdirbta. Puikios trobos, visos reikalingos mašinos, didelis sodas. Kaina ..... $20.000.

Taigi kaip matote męs turime gana išgyventų farmų ir ne išgyventų ant pardavimo, ir tiktai dabar yra laikas jas pamatyti kol javai nenukirsti, kad pažinti žemės gerumą. Todėl reikalaujanti atsišaukite pas mus adresu:

A. Olszewski,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

FARMOS!

Jei nori geros žemės farmai, geroje vietoje, terp savo žmonių, arti miesto, arti bažnyčios, arti gerų geležinkelių ir kelių, tai važiuok pažiurėti "Žinyčios" žemės, Clark Co. Wis., o rasi tą ko jau seniai ieškai. Daugybė žmonių apvažinėjo daugybę vietų, ir niekur žemės nenupirko, bet kada čia atvažiavo, tuojaus nupirko, nes čia rado tą viską, ko kitur rasti negalėjo. Dabar yra geriausias laikas žemę pirkti, nes yra vasara, gali matyti ir žemę ir užsėtus javus ir žolę.

Rašyk mums kada nori važiuoti, o męs paskirsime Tamistai dieną, kurioje musų agentas gali su Tamista važiuoti. Adresuokie:

"Žinyčia" A. Olszewski Mgr.
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

FARMOS!

New Yorko valstijoje Lietuvių kolionijoje randasi dar daugybė farmų pardavimui. Daug musų brolių jau čia apsigyvenusių ir gerai besilaikančių. Norėtume daugiau savo tautiečių turėti šale savęs, taigi atsišaukite, kurie turite kiek kapitalo. Artesnes žinias gausite pas George Kleek, Poolville, N. Y. Įdėkite už 2c. krasos ženkleį atsakymui.

Naujos Knygos gauėamos "Lietuvos" Redakcijoje.

Alluma ir kitos pasakos, Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Šitoj knygelėje telpa šios pasakos: Alluma, Netikri brangiejie akmenys, Balmė, Du maži kareiviai, Dienynas padukėlio, Mėnesienoje, Vaidulys, Užšalusioj padangėj, Atsikirtimas, Vienatvė, Tėvas ir sunus ir Rože, viso 12 labai gerų pasakų. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų rašyme iš žmonių gyvenimo, pusl. 136. Kaina .... 35c.

Angliškos Kalbos Vadovelis. Tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis. Seniai pageidaujama tokia knygelė, dabar yra jau gaunama, ir kiekvienas turi progą pasinaudoti, ypatingai kas nemoka angliską kalbą, tai dabar bus tam aukso obuolys. Puslapių 90. Kaina ..... 25c.

Apsakymėliai. Telpa čia šios apysakos: 1.) Raštininkas, 2.) Tėvo slaugytojas, 3.) Kaimo našlaičiai, 4.) Kaimo tiesa, 5.) Paskutinė Judos naktis ir 6.) Pats kaltas. Yra gražios ir pamokinančios iš gyvenimo apysakos verta kiekvienam perskaityti. Pusl. 85. Kaina ..... 15c.

Ar bus geriaus, kad socijalistai gaus viršų? Parašė D. Dumbrė. Antrasis išleidimas, pertaisytas ir žymiai padidintas. Jei nori žinoti, perskaityk šitą knygelę. Pusl. 83. .... 10c.

Aritmetikos uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai; antroji dalis.

Šita knygutė — antroji ir paskutinė dalis uždavinyno, paskirto aritmetikos [illegible]sui; čionai, kaip papra[illegible]tai yra daroma, surinkta uždavinių su skaičiais visokio didumo. Para[illegible]yta Pr. Mašioto. Pusl. 68. Kaina ..... 20c.

Astronomija, parašė pagal K. Flamarijoną ir Lockyerą, A. Agaras. Telpa: Dangaus apžvalga, žvaigždynai, žvaigžžių kelionė per visatą, Saulė, Planėtos, Komėtos, krintančios žvaigždės, žėmės padėjimas pasaulėje, Mėnulis, Pasaulės įstatymai. Su daugeliu paveikslėlių. Pusl. 62. Kaina ..... 40c.

Auka, apysaka parašyta M. Lestauskienės, iš žmonių gyvenimo; naudinga perskaityti kiekvienam. Pusl. 72. Kaina ..... 20c.

Ar geras katalikas gali buti socijalistu? Knygelė aiškina kaip Lietuvos kunigai užsipuldinėja ant soc. bažnyčiose per pamokslus, laikraščius ir tt. Pusl 15. Kaina ..... 5c.

Bolesiovas arba tolesnis Genovaitės gyvenimas. Morališkas pasakojimas žmonėms. Pusl. 86. Kaina ..... 20c.

Cholera ir Kova su ja. Vertė D-ras A. V. Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

Čenstachavos Apgynimas. Apysaka iš laikų švedų karės iš Henriko Sinkievičiaus apysakos "Tvanas" perdirbo S. J. Vertė Adolfas Vėgėlė, Pusl. 139. Kaina ..... 30c.

Dėl Tėvynės. Parašė Šatrijos Ragana. Vaizdelis paimtas iš Lietuvos žmonių gyvenimo. Puslapių 35. Kaina ..... 20c.

Dievo žvaigždė, Istoriška apysaka iš Kristaus laikų pagal Wallace'o veikalą "Ben-Hur", iš lenkų kalbos vertė Karolis Vairas. Pusl. 210. Kaina ..... 40c.

Difteritas, Parašė D-ras A. V. Difteritas tai yra labai sena liga, pirmiausia pasirodo gerklėje pas vaikus. Pusl. 7. Kaina ..... 5c.

Edgaras arba nuo ateizmo prie pilnos teisybės. Pagal L. Hammersteiną parašė Kun. Dr. Yuodyšius.

Visas raštas perstatytas formoje ginčų arba disputų terp protestoniškos ir katalikiškos šalies, kaipo jos viena kitai yra priešingos ir tt. Pusl. 214, Kaina ..... 75c.

Gabija. Rinktinė knyga, Paaukota Lietuvos dainiaus vyskupo Antano Baranaucko atminimui. Knygą sutaisė Juozapas Garbačauskis. Pusl. 77 Kaina $1.35

Gerai atlikta išpažintis. Iš italų kalbos vertė J. Baltrušaitis, Pusl. 55, Kaina ..... 15c.

Išsivystymas valsiaus gyvunų. Parašė Dr. J. Kulis, Su daugeliu paveikslėlių iš embriologijos. Pusl. 12 Kaina ..... 10c.

Istorijos-Pasakos, Aprašyme telpa Iš Lietuvos Istorijos: 1) Lietuvės didvyris, 2) žemaičiai-drąsuoliai, 3) Pilėnų apgyvenimas, 4) Lietuvių krikštas, 5) Vytautas mųsų didvyris, 6) Mušis ties žaliagiriu, 7) Lenkų gudrybė, 8) Aldonė, gailiaširdė kunigaikštytė, 9) Biruta, gražioji valdilaitė, 10) Keistutis, žemaičių apgynėjas. Puslapių 54. Kaina..15c.

Janita, drąsusis Japoniškasis Kareivis. Tikras atsitikimas iš karės japonų su chinais. Iš vokiečių kalbos vertė K. S. Pusl. 23 Kaina ..5c.

Japonų Pasakos. Pagal rusiską vertimą sutaisė S. Vaitiekupiunas, telpa čia 7 trumpos pasakos. Pusl. 21, Kaina ..... 5c.

Jonukas Muzikantas. Parašyta Henriko Sinkievič'io, vertė Adl. V. ir Juros Švyturio sargas, vertė J. Margevičius. Pusl. 39. Kaina.....10c.

Karė. Ar ji žmonijai reikalinga? Parašė Kemėža. Ši knygelė aprašo kiek nuostolio iš karės žmonėms ir kas į ją žmoniją stumia. Puslapių 47. Kaina ..... 15c.

Koks privalo buti vaikų auginimas ir auklėjimas? Rankius raštų, parašytų Dr. Šliupo. Kožnam žingeidi ir naudinga knygelė, ypatingai Tėvams auginantiems vaikus, susipažinti su šia knygele. Pusl. 91. Kaina ..... 25c.

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Išpanijoj XV, amžiuje, Anglijoj XVI amžiuje. Parašė A. J-tis. Pusl. 34. Kaina.....10c.

Kiškeliai. Apysaka vaikams. Pagal Kukliną, parašė A. Agaras. Gražiai aprašo apie kiškius (zuikius), su daugeliu paveikslėlių, kaip kiškiai gyvena ir kaip su jais vaikai maloni džiaugtis. Pusl. 32 .... 10c

Klebono Karčiama. Atsitikimas iš nesenos šiaulių praeities. Parašė B. Ramonas. Pusl. 16. Kaina..5c.

Kišeninis Rusiškai-Lietuviškas žodynas. Parašė Ad. Vėgėlė. Pusl. 185 Kaina ..... 40c.

Kaip kunigas virto socijaldemokratu. Parašė Gerė. Teipgi prie tos pačios yra: Revoliucija ir Kunigai, parašė Šermukšnė. Puslapiu 31, Kaina 10c.

Koks mums reikalingas "Vaiskas" Vertė M. Pusl. 15, Kaina ..... 5c.

Komunistų Manifestas. Prakalbos K. Markso ir F. Engelso prie vokiško spaudimo 1872 m. ir tt. Kas nori susipažinti su socijalistų tėvų Markso ir Engelso teorija link Soc. partijos, lai perskaito šitą knygelę. Pusl. 52, Kaina ..... 20c.

Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrianą, sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. Pusl. 44. Kaina....15c.

Laisva Vaiandėlė, Broliams dovanėlė (Eilės). Parašyta K. Stiklielio. Telpa šios eilės: Dainius. — Pieva. — Upelis. — Giria. — Vėjas. — Rasa. — Žalbas. — Audra. — Perkunas. — Žemė. — Saulelė. — Žmogus. — Reginys Lietuvoje ant gražaus augšto Šešupės kranto. Pusl. 32. Kaina ..... 10c.

Lietuva ir jos reikalai. Tautiškas Lietuvos Katekizmas. Kas mes esame? Ko mums reikia? Ką privalo ne daryti, kad visoms mums butų gerai, kaipo vaikams vienos, bendros nųsų motinos - Tėvynės? Pusl. 20. Kaina ..... 10c.

Lietuvaitė. Dramatiškas veikalėlis iš senobiško lietuvių gyvenimo. Penkiuose veiksmuose. (Turinis pagal Lermontovo poėmą "Lietuvaitė"). Parašė Jonas Ralis. Pusl. 24. Kaina ..... 20c.

Lietuviai ar gerais keliais žengiame priekyn? Nuoširdus atsilieplimas į lietuviškąją visuomenę D-ro Jono Šliupo. Arba sutrauka kalbų, laikytų Waterbury, Conn., 25 gruodžio 1906, Union City, Conn., 26 gruodžio 1906, Edwardsville, Pa., 31 gruodžio 1906 ir Scranton, Pa. vasaryje 1907 m. Pusl. 47. Kaina 15c.

Lietuvos Virėja. Aiškųs pamokinimai ir parodymai, kaip virti, kepti ir taisyti visokius puikius valgius su mėsa, sviestu ar pienu arba su pasninku; kaip dėryti skanius ir nebrangius naminius gėrimus ir tt. Sudėjo Aldonė V. Pusl. 256, Kaina ..... 80c.

Lietuvos virėja. Parašė V. A. L. Zavadzkienė. Seniai geidavo musų šeimininkės tokios knygos, dabar gali pasinaudoti, telpa čia šimtai įvairių nurodymų pataisymui valgių. Pusl. 555. Kaina $1.25

Lietuvos Istorija. Su kunigaikščių paveikslais ir žemlapių. Lietuvos Rašliavos apžvalgai. Parašė Maironis (S. M-lis). Trečią kartą atspausta ir pertaisyta. Pusl. 259. Kaina ..... 75c.

Lietuvių tauta senovėje ir šiądien. Parašė J. Šliupas M. D. Antras tomas. Šitas 2-ras tomas apglėbia Lietuvių tautos veikalus nuo XIII-jo iki pabaigai XVI šimtmečio. Pusl. 563. Kaina $1.50

Litvomanai. Drama keturiuose veiksmuose. Parašė Dvi Moterį. Atspauzdinta iš "Varpo". Pusl. 58. Kaina ..... 20c.

Ligonių Draugas, Homeopatiškasis, pagal Dr. med. G. Pulmano. Vertė iš latviško S. ž. Pusl. 22. Kaina ....10c.

Litwini w Litwie. Otton Zawisza. Laida trečia žymiai padidinta. Pusl. 53. Kaina ..... 25c.

Liudna Pasaka. Parašė J. B-nas. Tu manęs nelaimėje neapleidi, nuliudusį palinksksmini, nuvargusiam ranką paduodi.... Dėkingas už atsidėjimą ir širdį gerą, aš Tau nors apsakymėlius rašysiu. Skaityk!.... Jeigu patiks Tau ir gyvas busiu, — ir daugiau papasakosiu.... Teip pradeda raštininkas, kurs iš bado be laiko atsiskyrė iš šios pasaulės Pusl. 31. Kaina ..... 10c.

Moteris ir jos vieta žmonjjoje. Parašė J. Laukis. Šita knygelė yra labai akyva perskaityti moterims ir vyrams. Anot autoriaus: "Teisybė yra tokia prasta, kad męs tankiai nematome jos tik dėl jos prastumo". Kalbėtojai daug atras sau medžiagos joje. Pusl. 47. Kaina ..... 15c.

Mokykla ir Jos uždavininys. Parašė Alfa. Aprašo apie mokyklas Prancuzijos, Vokietijos ir kitų viešpatyščių, potam kokia mokykla mums reikalinga, ko męs turime tiesą nuo mokyklos tikėtis, ir koks, apskritai imant, mokyklos uždavinys. Puslapių 69. Kaina ..... 25c.

Męs ir Lietuvos socijaldemokratai. I, Musų artimiausias tikslas ir kelias. II, Lietuvos socijaldemokratai ir kultura. III, Lietuvos socijaldemokratai ir tauta. Parašė Juras. Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

Moninink as arba Magikas. Pagal Panovą, parašė A. Aitvaras. Telpa visoki magiški paveikslėliai ir kaip padaryti visokias štukas. Puslapių 32. Kaina ..... 15c.

Malunas. Apysaka; iš rusų kalbos vertė Pranas S-lis. Puslapių 23. Kaina ..... 10c.

Marija musų Viltis arba Švenč. Marijos stebuklai, iš šv. Alfonso de' Ligori raštų surankiojo J. Baltrušaitis. Pusl. 63, Kaina ..... 15c.

Nutruko. Vieno veiksmo komedija. Parašė Smalstys-Smolskis. Kamajų Vaidintojų Burelinė paskiria Autorius. Pusl. 20. Kaina ..... 10c.

Nuolatinė karlumnė ir milicija. Pusl. 17, Kaina .....5c.

Oras, Vanduo, šviesa ir šiluma. Lekcijos Prof. Blochman'o. Sutaisė Šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proceso, aiškesniam parodymui yra daugelis tam tikrų paveikslėlių Pusl. 138. Kaina ..... 40c.

Pasakos, Prityrimai ir Veselijos su dainomis. Suderinimais parašyta kun. K. Aleknos. Yra tai nekurios pasakos, nuotikiai, žaislai, giesmės, veselijos, najviškai išpasakotos, viskas eilėmis sutaisyta. Pusl. 142. Kaina ..... 35c.

Pietro Caruso, Vieno veiksmo Drama parašė R. Bracco, vertė K. Puida Veikimo vieta — Neapolis, šių laikų atsitikimas. Pusl. 32 Kaina .... 10c.

Pilėnų kunigaikštis. Tragedija V veiksmuose, sutaisyta pagal Kraševskio apysaka "Kunigas". Parašė M. Šiaulėniškis. Pusl. 91. Kaina..35c.

Ponaitis. Apysaka iš anglų vaikų gyvenimo. Parašė Uida. Graži apysakaitė kiekvienam, ypatingai tėvams. Pusl. 27. Kaina ..... 10c.

Populiariškas Rankvedis Fizikos. Parašė P. Neris. Knygelė susideda iš 5 skyrių: I, skyrius: Svarybė, Pajiega, Svarumas, svarstyklės ir tt. II skyrius: Šiluma, Gazų išsiskėtimas, Tirštumo atsimainymas, Termometrai, Šilumos jausmas, Šaltis ir tt. III skyrius: Balsas, Balso greitumas, Balso atsimušimas, Balso ypatybės. IV skyrius: Šviesa, Šviesos šaltiniai, Šviesos greitumas, Šviesos atsimušimas ir tt. V skyrius: Elektra, Pritraukimas ir atstumimas Prigimtinė Elektra, Budas elektros išsiplatinimo ant daiktų, elektros kibirkštis ir tt. Yra labai naudinga knygelė kiekvienam žmogui ypatingai visokiems amatininkams. Pusl. 100. Kaina ..... 40c.

Papasakojimai iš Prancuzų revoliucijoc. "Ateities" išleidimas Nr. 2, Pusl. 73, Kaina ..... 15c.

Parmazonas arba Dievo Rustybės Baisumas, Parašė Šventmikis II leidimas. Labai akyva ir kožnam naudinga perskaityti šita knygelė. Pusl. 40, Kaina ..... 10c.

Pasninkai Lietuvoje. Aprašymėliai apie lietuvių žmonių pasninkus, yra ištraukos kelių rašytų straipsnių Lietuvos laikraščiuose, ir pagal tuos sutaisė K. Stkls. Pusl. 16. Kaina 5c.

Polacy i Litwini. Od R. 1228 do 1420, Kritiškasis atsižvelgimas sulyg lenkiškų istorikų. Parašė Gab. Landsbergis. Pusl. 75. Kaina ..... 30c.

Revoliucijos Dainos. Surankiotos iš visur ir atspaustos knygelėje, 30 puslapių; telpa 24 dainos naujos gadynės, visiems iki šiol pageidaujamos, dabar galima pas mus gauti 15c

Rankų šašeliai ir Parinktiejie žaislai. Surinko A. Agaras. Praleidimui vakarais liuoso laiko; šitoje knygelėje telpa paveikslėliai, kokius su rankų šašeliu galima parodyti ir tam tinkami apskaitymai. Puslapių 32. Kaina ..... 10c.

Ratelių spėjimai. Yra linksmiausis žaislas (zabova) šeimyniškuose susirinkimuose. Parašė D. Spėjikas. Puslapių 16. Kaina ..... 10c.

Raistas — The Jungle. Parašė Upton Sinclair. Lietuvių kalbon versta iš angliškos. Išleido Jonas Naujokas. Apysaka paimta iš lietuvių gyvenimo, pasiremiant tikrais faktais iš Chicagos skerdyklų; naudinga ir įdomi knyga perskaityti kiekvienam. Puslapių 355. Kaina $1.00

Revoliucijos žmonės, parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia devynios gražios apysakaitės iš gyvenimo lenkų, ypatingai iš atsitikimų Varšavoje laikouse rusų karės su japonais ir įvykusios po jai pairtuvės rusų viešpatystėje. Knygelė įdomi kiekvienam. Puslapių 76. Kaina ..... 20c.

Rugštasai Pienas, Įrankis liaudies sveikatos užlaikymui, vertė D-ras A. V. Autorius nurodo kaip plačiai yra vartojamas rugštasai pienas kaipo vaistas nuo įvairių ligų. Pusl. 22, Kaina ..... 5c.

Sceniškiejie vaizdeliai. Parašė Vaišgantas. Telpa šitoj knygelėj sekanti veikalai: 1) Nepadejus — nėr ko kasti, dviejų veiksmų komedija, 2) Negryna sanžinė, Monologas, 3) Paskutinį Kartą, Monologas, 4) Tiktai niekam nesakyk! Scena iš 3 ypatų, 5) Namai pragarai, sceniškas vaizdelis, 6) Lietuvių pavasaris — Eilės. Pusl. 98 Kaina .. 35c.

Šiaurės Karžygiai, keturių veiksmų tragedija H. Ibsen'o. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Veikimas atsibuva Norvegijos Šiaurėje, Karaliaus Enriko Kruvinojo Kirvio laikuose. Pusl. 77 Kaina .. 25c.

Sparnai, Drama III-juose aktuose. Parašė V. Šiaulėniškis; yra geras su naujomis idėjomis perstatymas. Pusl. 44 Kaina ..... 30c.

Svarbi priežastis, vieno veiksmo komedija. Parašė P. Bayard su kaikuriomis permainomis iš lenkų kalbos vertė K. žegota. Pusl. 62 Kaina ..... 15c.

Sulaukė, Iš tautiško serbų atgijimo pasakojimas. Parašė Terezija Jadvyga, iš lenkų kalbos vertė Baltrus Virpa. Pusl. 132 Kaina .... 25c.

Šventas Petras Ryme, Apysaka iš krikščionių persekiojimo Nerono laikuose. Perdirbo iš Henriko Sinkevičiaus apysakos "Quo Vadis" H. Sl., vertė Adolfas Vėgėlė. Pusl. 230 Kaina ..... 40c.

Svarbus Klausimas, Ar yra Dievas? Ar reikia tikėti? Kuri tikyba yra tikra? Parašė Jurgis Baltrušaitis. Pusl. 71 Kaina ..... 20c.

Šventoji Istorija žemesniamjam liaudies mokyklų skyriui, trumpai apsakė kun. J. Suster T. D. Vertė Ad. Vėgėlė. Pusl. 88, Kaina ..... 15c.

Šv. Pranciškaus iš Assyžiaus gyvenimas pagal kun. A. Beltrami'o. Sutaisė J. Baltrušaitis, Pusl. 41 Kaina ..... 15c.

Trumputė Lietuvos Istorija. Antras pataisytas išleidimas. Knygelė gera pradinėms lietuvių mokykloms Pusl. 79, Kaina ..... 20c.

Trįs Mylimos. Komedija trijuose aktuose. Parašė žemaitė. Pusl. 44 Kaina ..... 25c.

Tautiškos Politikos knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas? Pusl. 47, Kaina ..... 10c.

Teismas, Parašė V. Reymont, iš lenkų kalbos vertė Adl V. Apysaka iš sodžiaus žmonių gyvenimo. Pusl. 22 Kaina ..... 10c.

Teismas ir jo nepriklausomybė, A. Leontjev'o. Iš rusų kalbos vertė Alfa. Pusl. 32, Kaina ..... 10c.

Tiesų lygybė, A. Leontjev'o, vertė Pl. Veikalėlis aiškina žmonijos Tiesų lygybę, kurių linkui eina žmonija šaukdama "laisvės ir lygybės". Pusl. 19, Kaina ..... 5c.

Tikri ir netikri šventiejie. Paveikslėliai iš gyvenimo kankintinių ir kankintojų. Išleista Susiv. Lietuvių Laisvamanių. Pusl. 61, Kaina 15c.

Vaikai. Parašė Oktavas Mirbo, vertė J. V: Telpa čia šios apysakos: 1) Vaikai, 2) Virvelė, 3) Klodas Ge, Akyvos ir vertos perskaitymo kiekvienam. Pusl. 48, Kaina .....15c.

Vikrus Vaikinas. Apysaka iš norvegų gyvenimo, sekant Bjersoną. Apysaka užimanti kiekvieną, su gražiais privedimais. Pusl. 30 Kaina 10c.

Vincas Stonis. Apysaka iš žmonių gyvenimo, Parašyta Šatrijos Raganos. Pusl. 143, Kaina ..... 35c.

Volungė ir vieversėlis. Eilės Margalio, yra daug įvairių eilių. Tėvyniškų, meiliškų, muzikai, sakmėms, ir deklamacijoms. Pusl. 170, Kaina ..... 60c.

Užkapotas žvirblys. Apysaka V. J. Nemirovič — Dančenko. Pusl. 24, Kaina ..... 10c.

Žibutė arba pirmiejie pavasario žiedai, eilės Jovaro. Telpa 17 įvairių eilių parašytų vieno iš gabiausių eilių rašėjo Jovaro; laikraščiuose kritika šią knygelę augščiaus iškėlė, negu kokias kitas eilės, Pusl. 15, Kaina ..... 5c.

Žmonių Savivalda Naujoje Želandijoje. N. Čumakov'o. Iš rusų kalbos vertė A. žuvis. Pusl. 35, Kaina 10c.

Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos. Sutaisė Antanas Lalis. Pusl. 382, iki šiol turėjome tik su apdarais po $2.00, dabar kas nori pigiaus nusipirkti, tai popieros viršais, kaina $1.00

Žodynas Lenkiškai - Lietuviškai - Rusiškas. Sutaisytas kun. Juozapo Ambraziejaus Laikraščio redaktoriaus "Šviesa". Pusl. 552 Kaina $2.80

Ze stosunków litewsko-polskich, Głosy Litwinów. Audiatur et altera pars. Išleista rupesčia J. K. rybotame skaitliuje egzempliorių. Sutaisė Girų Liudas. Pusl. 231. Kaina $1.50

Užsiprašydami virš minėtų knygelių, adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

"LIETUVOS UKININKAS".

Laikraštis skiriamas darbo žmonėms, eina kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoje.

"Lietuvos Ukininke" rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valsčius, mokyklas ir žmonių laisvę apie vyriausybės darbus ir politiką ir tt.

Lietuvoje metams $1.75
Amerikoje metams $2.50

Užsimokantiems už metus iš kalno, duodu Vilniaus Kalendorių 1908 m. dovanų.

Ant pamatymo vienas num. 5c.

Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. Damijonaitis,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pasirsta į naturališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimi matytumei. Teleskopas paverčia į naturališką šybę, padidina jį atskirsto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Męs turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus, kaip matote žemiau surašytus.

SERIJA I.

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:

1 Stebėtini grioviai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellowstone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Puikiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Puikiausias Žurandelis Salone de Jenets, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pliacius Ryme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:

1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York.
5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčiška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilės, ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje.
12 Palmų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Puikiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.
15 Rustoenval vandens puolimas, Norvegijoj.
16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje Francuzijoj.
17 Moterų duelės su kardais.
18 Moterys prie arbatos.
19 Motina kudikį prausia.
20 Kai: labai dideli tie mažiukai.
21 Vakaro diskusijos.
Ir keturi kitoki paveikslėliai.

SERIJA III.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė $1.00 už bakselį su 22 paveikslėliu.

Štai ką juose gali pamatyti:

1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stainėlėje.
2 Trys Karaliai atlanko gimusį Kristų ir dovanas jam kloja.
3 Kristus, dar kudikiu budamas, mokina daktarus Jeruzoliaus bažnyčioje.
4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galilejaus. Permaino vandenį į vyną.
5 Kristus ant kalno kalba priešais
6 Judošius savo pabučiavimu išduoda Kristų žydams.
7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti.
8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui.
9 Jėzus ramina moteris, kad jo neverkių.
10 Jėzus prie kalno Golgotos, nukryžiavojimo vietos.
11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos.
12 Kristus paveda savo motiną Jonui.
13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos.
14 Žydai ruošiasi kalti Kristų prie kryžiaus.
16 Kristaus kuną ima nuo kryžiaus.
17 Kristus keliasi iš grabo.
18 Kristus žengia į dangų.
19 Regykia šiądieninio Betlejaus.
20 Kaip šiądien išrodo Stainelė, kukurioje Kristus gimė.
21 Bažnyčia apreiškimo Šv. P. Marijos.
22 Bažnyčia pudavota ant grabo Šv. P. Marijos.
23 Kaip šiądien išrodo Kristaus grabas.
24 Kaip šiąden išrodo Kalvarija, kur Kristus mirė.
25 Uitytė po vardu Jėzaus "Štai Žmogus"

SERIJA IV.

Susideda iš 100 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė $2.00 už bakselį.

Šit

142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Neseniai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas, Milane, Italijoj.
145 Kelias Šv. Juozapo, Venecijoj, Italijoj.
146 Šėrimas karvelių ant pleciaus San Marco, Venecijoj.
147 Kelias Šv. Andriejaus, Venecijoj, Italijoj.
148 Mahometonų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parodantis kelio užuolanką, Algieré.
150 Gėrymo fontanas ir gatvė Senamo Kaire, Egipte.
151 Besimeldžianti dervišai kieme mahometonų bažnyčios Camoa El Ain.
152 Mahometonų bažnyčia Sultano Hasan, žiurint, nuo Citadelio sienų, Kaire, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, žiurint nuo Ghizeh kelio, Kaire, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdžiuvusiame upės take.
155 Įėjimas į palocių, Singapore, Indijoj.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoj.
157 Tautiškasis greitasis trukis, Singapore, Indijoj.
158 Policijos stacija Hong Konge, Chinijoj.
159 Žibinčius Hong Konge, Chinijoj.
160 Chiniečių vienbuoriniai laivai į plaukoj Hong Konge, Chinijoj.
161 Gražusis Keilas Shanghai, Chinijoj.
162 Žvilgis ant viesos turgavietės, Shanghai, Chinijoj.
163 Tautiškas priešpiečių namas ant salos Java.
164 Tokyo, Japonijoj. Iriso gražybės laukai
165 Yokohama, Japonijoj. Prudas egiptiškų lotus kvietkų pilname žydėjime.
166 Junitų žinyčia Honmoku, Yokohama, Japonijoj.
167 Yokohama, Japonijoj. Šiaučius dirbantis lytines kurpes.
168 Yokohama, Japonijoj. Kriauklinių žuvių pardavinėtojaus stotis.
169 Paroda ugnagesinių atletų, Yokohama, Japonijoj.
170 Yokohama, Japonijoj. Kvietkų darželis.
171 Yokohama, Japonijoj. Altorius, nešamas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoj.
172 Japoniški vaikai, nešanti pokylinį Matsuri altorių, Yokohamoj.
173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir šokėjai, Yokohama, Japonijoj.
174 Yokohama, Japonijoj. Daržovių pardavinėtojas, rodantis savo turtą.
175 Japoniški kudikiai ledinės smetonos šėtroj, Yokohama.
176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama.
177 Japoniečių budas eiti pailsin.
178 Trepai į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonijoj.
179 Kyoto, Japonijoj. Kigomizų žinyčia.
180 Auksinis pavilionas ant ežero Kinkakuji, arti Kyoto, Japonijoj.
181 Senoviška žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoj.
182 Teatro gatvė, ilgio vieną milią, Osaka, Japonijoj.
183 Nara, Japonijoj. Tukstantis žibinčių prie Ka-suga-No-Myia žinyčios.
84 Nikko, Japonijoj. Sekovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktojo.
185 Hawaiiški mokyklos kudikiai.
186 Palmų daržas ant kranto Monoloa upės, Honolulu, Hawai.
187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawai.
188 Hawaiiška moteris, gaudanti Peeheai, mažiukę kriauklinę žiuvaitę.
189 Chiniečiai renkanti ryžius, Hawai.
190 Gyvenimas Pretorijoj, Pietinėj Afrikoj.
191 Įplauka ir plaukianti laivų taisymo dirbuvė Valparaiso, Chile.
192 Jamaicos Brookline gatvė, Port Antonio.
193 San Francisco gatvė, Mexico City.
194 Didysis pliacius, Mexico City.
195 "Jojimas šėnimis".
196 Mano apginėjas.
197 Kalėdų rytas.
198 "Tėve musų, kuris esi danguose".
199 Pagalvėlių karė.
200 Šėrimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja $3.00
100 tų pačių paveikslų bakselyje be teleskopo $2.00
25 paveikslai iš Jezaus gyvenimo $1.00
Pats vienas teleskopas be paveikslų kaštuoja $1.00.

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 35c. už pundelį.

Šitoje serijoje, kiekviename pundelyje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų triobesių paveikslai, telpgi ir komiški paveikslėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigus užsidėjyti, nes ji kaštuoja tiktai 35 c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 teip pat maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 75c. už pundelį.

Šitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškus, yra dirbti gabiausių artistų, brangaus darbo. Į juos žiurint matai viską teip aiškiai kaip kad prieš akis nebutų jokio paveikslėlio, bet tikrai gyva regykla.

Atminkite, kad virš parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopo. Pats Teleskopas kaštuoja $1. Vieno Teleskopo užtenka ant visų ir visokių paveikslėlių turėti, tai vienas Teleskopas užtenka jiems visiems.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveikslam. Kada turi teleskopą, tai gali imti paveikslus kokius tik nori ir visi tiks į tą patį teleskopą.

Siųsdami pinigus ant teleskopų ar ant kitokių reikalų visada adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St. Chicago

VYRAMS TIKTAI

Kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.
arti Harrison gatvės
INEJIMAS DYKAI!

Žingeidumai Pathologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organų

Tyrinėk pradžią ir išsivystymą žmogiškos rasos nuo lopšio iki grabo, pamatyk keistumus gamtos, žingeidumus ir milžiniškumus.

Tyrinėk įtekmę ligos ir paleistuvystės, perstatytas gyv didum figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus išrodinėtojas atsakinėja visckius klausimus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI!
Atidaryta kasdien nuo 8 valandos ryto iki vidurnakčiui.

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 S. State St. Chicago, Ill.

Vienatinė Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasišką knygų, rožančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.

Petras M. Kaitis
221 Wabensia Ave., Chicago, Ill.
(Šale Lietuviškos Bažnyčios).

Dr. Marija Dowiatt-sass
749 W. 18th Street
Tarpe Paulina ir Wood gatvių

Ofiso valandos: nuo 8:30 iki 10:30 ryto; nuo 2 iki 3:30 po pietų; nuo 7 iki 8:30 vak. **Nedėliomis** nuo 8:30 iki 11 tiktai. **Telefonas Canal 1479.**

CENTRAL BUSINESS COLLEGE

Mokina: stenografijos, spaudinamos mašinėlės spaudinimo, knygų vedimo, aritmetikos, skaitymo, rašymo, spelinimo, istorijos, geografijos ir tt.

Specijališkos instrukcijos angliškos kalbos tiems, kurie pradeda mokytis tą kalbą ir kurie nori joje išsilavinti.

Mes išlaviname vyrus ir moteris įgyti geras vietas. Klijasos atdaros dienomis ir vakarais.

Atsišauk ar rašyk klausdamas platesnių informacijų. Kataliogas dykai.

W. H. Harmon ir W. I. Tinus, Principalai.
Shiller Bldg., 109 Randolph Street, CHICAGO, ILL.

Iš Vilniaus eina Naujas Laikraštis

'EŽYS'

Pašaipos, pajuokos ir pakalbos mėnesinis su juokingais paveikslėliais laikraštėlis, skiriamas visiems Lietuvos žmonėms. Kaina metams: Amerikoje $1.00. Lietuvoje 1 rublis. Adresas:

Russia, Vilno, Antokol, V. Gospit. No. 1, 3 "Ežys".

Šitas Puikus Laikrodėlis tik $3.75.

Pirma kol pirksi laikrodėlį, prisiųsk savo vardą ir adresą, o mes prisiųsime tau šitą puikų laikrodėlį ir grandinėlį ekspresu pažiurėti. Jei matysi jį lygum auksuotam laikrodėliui pardavinėjamam po $15.00, užmokėk Expreso agentui musų nevaprastą kainą $3.75 ir laikrodėlis su grandinėliu bus tavo.

Jis yra dvigubais medžioklikiais lukštais gražiai graviruotais, bambute užsukami ir nustatomi, su rubinais išsodintais viduriais, išleidžiama lygsvara, buominiu judintoju, užtikrinamai laiką rodo gerai; su ilgu, auksuotu grandinėliu moterims ar bruslotiniu grandinėliu vyrams. Musų užtikrinimas 20 metų prie žėdno laikrodėlio. Paminėk vyrišką ar moterišką nori. Adresas:

M. C. FARBER, 223, 225 Dearborn St., CHICAGO, ILL

Marė Laukienė
Atsakanti Akušerka
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telephonas Yards 2268

Duoda visokia rodą ir geriausia pagelba moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir dažiuri atsakančiai po gimdymo. Ofisas ir gyvenimas Olszewskio name 3252 S. Halsted st.

Naujas Išradimas
Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų.

Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. **Visokia informacija dykai.** Artesnėms žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 50. STH ST., BROOKLYN-NEW YORK.

Nauji Zaislai
Atvežti iš Lietuvos.

Gaunami "Lietuvos" Redakcijoj.

Dangus, šeimyniškas žaislas, parupintas doram ir patogiam pasilinksminimui. Yra tai toblyčia 22x24 colių su nupieštais keliais ir tinkamais išreiškimais su num. pradedant nuo 1 iki 121.

Šiame žaisle kiekvienas dalyvaująs turi mėtyti kauleį; dalyvauti gali 2 ir daugiaus ypatų, kiekviena ypata apsirenka sau vieną kupstelį (yra 5 yvairių spalvų) kuriuom uždengia tam tikrą numerį kauleį metus. Toblyčia susilenkia į 4 dalis, su skrynute prisiunčiame į namus per pačtą. Prekė $1.50

Flirtas, žaislas ir lošimas, suaugusiems pavėstas. Yra skrynutė su 55 kortelėmis 3x4 colių, su yvairiais klausymais; ant kiekvienos kortelės yra po 6 atsakymus.

Jaunuomenė flirtuoja kortelėmis, parduodami vienas kitam kortelę ir klausdami, kuris numeris jo atsakymo? Prie Dangaus ir prie Flirtos yra paaiškinimas kaip žaisti. Flirtos prekė $1.25

Sveikata Vyrams už $5

Teisingas gydymas

Spėri veikmė

Eik pas Zinovus Specialistus
Męs užtikriname, kad išgydysime
Ligotus - Silpnus Nerviškus Vyrus.
Išgydoma greitai, gerai ir tikrai
Lytišką gyslaplerą, Strikturą,
Užnuodijimą kraujo, Užkrečiamas ligas,
Lytiškąsias ligas, Nuopludį sėklos.

Męs neskaitome nieko už pasiklausimą ar patarimą. Teipogi gali pamatyti savo padėjimą ant vaško musų didelėje Galerijoje Anatomijos, kuri yra atvira visiems vyrams dykai. Męs išgydome be atkritimo. Išgydome daugiau vyrų negu koks nors specialistas Chicagoje. Musų kainos yra per pusę to, ką kiti žinovai skaito. Nelauk. Ateik tuojaus.

Ofiso valandos: - Nuo 8 ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis, nuo 10 iki 3 val.

Dr. Grant ir Ko., 329 State ul., Chicago, Ill.
(Arti Congress gatvės.)

IŠGYDAU IN 5 DIENAS

VARICOCELĘ
HYDROCELĘ
t.y. pagadintas gyslas be perkulų ir skaudėjimo

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocele, Striktura, užsikrėtusius kraujo užnuodyjimu, nusilpnėjimą nervų, Hydrocelę arba vyrų ytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teiklame visiems tiems kurie buvo gydomi nuo keliolikos visokių daktarų be pasekmės ir išdavė savo pinigus dykai, kad parodyti, jog aš turiu vienintelį budą, su kurio pagelba ant visados Jus išgydysiu.

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.

Skaudėjimas skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI.
Sergantiejie dusuliu, bronchitu arba džiova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

Privatiškas vyrų ligas.
Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj paslaptyj.

Visokios patarmės dovanai!

Išgydau galutinai

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

Moteriškas ligas.
Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę, pagal mano metodos sutalsytus vaistus išgydau pasekmingiausiai.

Kraujo užnuodyjimus
ir odos ligas, pažeidan: išbėrimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir tt.
aš išgydau ant visados.
Kalbu lietuviškai.

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tarpe Lake ir Randolph st. **CHICAGO, ILL.**
Priėmimo valandos: nuo 8 val. ryte iki 8 val vakare. Nedėliomis: nuo 9 val. ryte iki 4 val. po pietų.

DRUKUOJAMA MASINA
UŽ NUMAŽINTA KAINA ANT NEPASKIRTO LAIKO!
The Odell No. 4

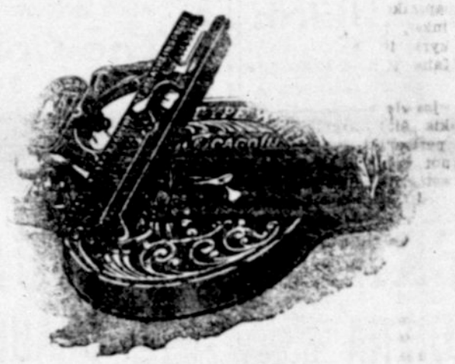

Aplaikėme naują orderį iš fabriko 500 naujų mašinų, bet kad yra dabar sunkesni laikai, todėl per neaprybuotą laiką parduosime jas už sumažintą kainą kaip niekados. Su prisiuntimu tik už **$5.75**. Išpardavus atsakantį skaitlių, kainą pakelsime. **Naudokitės iš šios progos!**

ODELL TYPEWRITER yra viena iš geriausių pigiųjų drukuojamų mašinų. Ji drukuoja teip gražiai, kaip mašina už $100.00. Visa mašina plieninė, o raidės varinės, išlietos ant plieninio volo. Visos didesnės ir mažesnės, su visokiais raštiškais ženklais ir numeriais. Ji niekad negenda, nes nėra kam joje pagesti. Ji gali laikyti 100 metų, arba ilgiau. Drukuoti su jaja gali kiekvienas žmogus, net ir mažas vaikas, jokio mokslo prie jos nereikia. Jos sistema teip paprasta, kad kiekvienas pačmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supras kaip su jaje drukuoti. Jeigu nori turėti drutą, pigę ir gerą mašiną, tai pirk ODELL TYPEWRITER, o niekada nesigailėsi. Šitų mašinų kainos buvo $20.00, vėliau buvo $15.00, o dar vėliau $10.00, o kad męs jų išpardavėme didelę daugybę, tai gaunam nuo fabriko pigesnę kainą, ir dabar jas parduodame su prisiuntimu po **$5.75**
Su gražia audimo apvilkta skrynele **$7.75**
Su gražia skuros apvilkta skrynele **$8.75**

Pinigus siunčiant adresuokite:

A. Olszewskis
3252 S. Halsted st. Chicago, Ill.

Dovanos su kiekvienu Pirkiniu

Kiekvienas, kurs pas mus Drapanas perka, visada gauna puikias Dovanas.

Šiose dienose prie kiekvieno $15.00 ar didesnio pirkinio bus duota dovanų didelis puikus Šv. Tėvo Pijaus X paveikslas, gražiame auksuotame rėme, po stiklu, vertas $4.00. Todėl pasiskubinkite pirkti šiose dienose, o gausite dykai puikų paveikslą, kuris bus gražiausiu papuošalu jusų namuose.

Męs laikome tiktai pirmos kliasos Drapanas ir todėl nesigėdime jas rekomenduoti ir augščiausios kliasos žmoniems.

Męs savo drapanas patys dirbame, todėl ir galime jas parduoti pigiau už visus kitus.

Už kurias Drapanas kituose storuose moki $20., pas mus jas pirksi už $15.00.

Jeigu netiki, tai ateik ir persitikrinsi.

Jųs gyvenanti kituose miestuose ir farmose, nemokėkite už savo Drapanas brangiai. Rašykite mums, o męs jums prisiųsime musų drapanų prabas, mieras ir prekes, iš kurių sau pasiskirsite daug geresnes Drapanas ir už daug pigesnę prekę kaip jusų storuose.

Rašykite mums adresu:

The Bridgeport Clothing Co.
A. OLSZEWSKI, Prezidentas
3246-48 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Musų storas atdaras iki 9 valandai vakare: Panedėliais, Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 10 valandai.

FARMOS! FARMOS!

Lietuviszkoje "Žinyczios" Kolionijoje
Prie pat miesto Thorp, valstijoje Wisconsin.

Žemė yra derlinga, guli terp dviejų geležinkelių, šale bėga upė "Black River", oras sveikas, vanduo tyras ir sveikas, aplinkui gyvena farmeriai lietuviai ir lenkai, lenkų katalikų bažnyčia ir miestas su turgviete ir geležinkeliais arti, vieškeliai geri. Žemės kaina $15 už akrą ir daugiau. Įmokėk ketvirtą dalį, likusius gi išmokėsi per 5 metus. Norintiems "Žinyčios" Dr-tė pastatys ir trobas išmokesčiui, iškas šulinį ir tt. už pigiau negu pats farmerys galėtų tą padaryti.

"Žinyčia" daro ekskursijas į savo žemę kas pėtnyčios naktį. Traukiniai išeina iš Chicagos 10 val. nakties ir pribuva į Thorp 8 val. ryto. Subatoj galima apžiurėti laukus ir vakare gryžti namon.

Tikietai iš Chicagos į Thorp prekiuoja $6.25, į abi pusi $12.50. Kas nuo mųs perka žemę, tam kelionės lėšas sugražiname. — Lietuviai atvažiuoja iš visų Amerikos šalių ir kada šitą vietą pamato, kožnas žemę perka. Čia žemės kaina yra $15.00 akras, ir aukščiau. Todėl, kurie norite gauti žemę tikrai lietuviškoje kolionijoje, tai pasiskubinkite, nes žmonės kasdien čia farmas perka ir todėl kaina žemės umu laiku gali pakilti.

Norinti pamatyti "Žinyčios" žemę, rašykite arba asabiškai atsišaukite pas

A. OLSZEWSKI, "Žinyčios" Mgr.
3252 South Halsted Street, Chicago, Ill.

P. S. Męs turime pardavimui ir pigesnių laukų Wisconsine ir kitose valstijose. Parašykite mums kur jums yra maloniau, o męs pranešime jums plačiau. Žinoma, kur kaina mažesnė, ten ir žemė ir vieta prastesnė.

Telefonas "Yards 7399"
Dr. Med. A. L. Graiczunas
3202 S. Halsted St. Chicago, Ill.
(Kampas 32-ros gatvės.)

Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų, speciališkai gi atsidavęs yra slepiamoms ir odos ligoms.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras
A. J. Zimontas (lietuvys)
3252 So. Halsted st., Olszewskio name.

Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbuta, Neuralgija, sudeda naujus vieton išpuolusių, pripildo iskirmijusius ir auksu, sidabro, amalgamu. **Valandos:** Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliomis: nuo 9 r. iki 5 vak.
Telephonas Yards 2268

Temykite Lietuviai.

Reikalaujanti yvairių daiktų kaip tai: Laikrodėlių, Žiedų, Britvų, Armonikų, Koncertinų, Smuikų, Kiernetų, Drukuojamų ir šnekamų mašinų, Liet. knygų ir kitokių visokių daiktų. Tai visados kreipkitės pas DAMIJONAITĮ Chicago, o iš-čia gausite per pačtą lietuviškoje kalboje KATALIOGĄ No. 7 dykai, katrame yra šimtai visokių daiktų paveikslėlai ir jų kainos. (Į Chicago's m. nesiunčiu)

Telpgi čia gaunamas *Šim. Daukanto L. I.* **paveikslas. miera 22 x 28 collų kaina....25c**
Perkupčiai gauna nuošimtin. Adressas:
M. J. DAMIJONAITIS
3256 Union Ave. Chicago, Ill.

Kožna liga išgydoma

Atsišaukite į musų ofisą **Red Cross Pharmacy** 4552 So. Ashland Ave., o busite sveiki.

Dr. Kazimieras Butkeviczia
priėmanas nuo 3 valan. po pietų iki 8 val. vakaro. Specialistas moterų ir vaikų ligų; abejotinuose atsitikimuose išsiauklame institutų profesorius ant rodos. Vaistai importuoti iš senos tėvynės; teipgi užlaikome tėvynės Trejas-Devynerias iš Palangos. Vaistai atsauginimui plaukų gvarantuoti. Receptai sutaisomi po speciališkų musų užžiurėjimu. Prekės priėnamos. Apteka atdara diena ir naktį.

Red Cross Pharmacy
Maliszewski ir Jasulaitis, Savininkai
4552 S. Ashland Ave., Chicago
Telephone Yards 1106

Telefon Yards 471.
Notary Public
(Lietuviškas Notaras)

Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.

J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St.
Chicago, Ill.

'RAISTAS' ('The Jungle')

Garsioji knyga perguldyta iš angliško originalo į lietuvišką kalbą. Prekė tiktai

1 Doleris

Labai žingeidi knyga!

Reikalaujant ir siunčiant pinigus ant išleistojaus vardo, adresuok:

J. NAUJOKAS
Madison Sq. Box 189, NEW YORK, N. Y.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Męs skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosnial.

Apsižiurek ką darai?

Tu moki po $10.00 randos ant mėnesio už savo flatą. Tai per metą tu išmoki $120.00, o per 10 metų $1200.00, ir tie tavo už radas išmokėti pinigai jau niekada tau atgal nesugryž.

Už $1200.00, kuriuos tu per 10 metų randa išmokėsi, gali nusipirkti mažą namelį, kuriame galėtumei gyventi ne 10, bet 50 metų. Toks namelis tau kaštuos $1200.00, o laikys ant 50 metų arba ir ilgiau; o mokėdamas kitiems randą po $10.00 ant mėnesio tu per 50 metų išmoki $6000.00, ir kodėl tada neperki savo namo?

Męs turime daugybę namų ant pardavimo pigių ir brangių. Pirk vieną namą ir nustok mokėjęs kitiems randas. Męs tau galime parduoti gerą namą už $4000.00, į kurį tu gali įleisti 4 šeimynas po $10.00. Taigi 10 metų randa tau pilnai užmoka už tavo namą. Pasirink sau bile namą, įmokėk mums pusę pinigų iš viršaus, o likusią pusę išmokėsi mums per 5 metus iš to paties namo randos.

Męs šią savaitę pardavėme šiuos namus:
3210 Auburn ave.
3027 Quinn St.
3516 Wallace St.
4601 Union ave.

Turime ant pardamo žemiau surašytus namus, iš kurių gali pirkti kurį nori. Įmokėsi pusę pinigų pirkdamas, o rešta išmokėsi 5 per metus.

A. Olszewskis
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

ŠITIE NAMAI ANT PARDAVIMO:

Emerald ave.
Terp 32-ros ir 33-čios ul. ....Prekė
2 lubų, 4 flatų medinis namas $3500.00
3 lubų, 3 flatų medinis namas $3500.00
2 lubų, 4 flatų medinis namas $3500.00
2 lubų, 2 flatų medinis namas $1800.00
2 lubų, 2 flatų medinis namas $3500.00

Emerald ave. terp 36-tos ir 37-tos ul.
2 lubų, 2 flatų medinis namas $1600.00

Wallace St., terp 28 ir 29 ul.
3 lubų, 3 flatų murinis namas $5300.00

Wallace St., terp 29 ir 30 ul.
4 lubų, 4 flatų murinis namas $8000.00

Wallace St., terp 30 ir 31 ul.
3 lubų, 6 flatų murinis namas $5500.00

Wallace St., prie 37 ul.
2 lubų, 3 flatai ir 1 štoras murinis namas $7500.00

31st St. terp Emerald ir Union aves
3 lubų, 6 flatai murinis namas $10000.00
2 lubų, 3 flatai ir štoras, murinis namas $4000.00

31st Place terp Auburn ave. ir Morgan St.
1 lubų, 2 flatų murinis namas $2200.00
2 lubų, 4 flatų murinis namas $4500.00

31st Place, terp Morgan ir Musprat ul.
2 lubų, 4 flatų murinis namas $3000.00

33rd Place, terp Halsted St. ir Auburn ave.
2 lubų, 2 flatų murinis namas ..... $3100.00.

35th Place, terp Auburn ave. ir Gage St.
2 lubų, 4 flatų ir užpakalyje 1 lubų 1 flato abu murinial namai $5300.00
2 lubų, 5 flatų murinis namas 100.00

35th Place, terp Halsted ir Gage ul.
2 lubų, 6 flatų murinis namas $4000.00

Poplar ave., arti 31mos ul.
6 ruimų murinis namas ir 9 pėdų augštas basementas $2200.00
8 ruimų medinis namas $2500.00

Union ave., terp 31 ir 32 ul.
3 lubų, 2 flatų murinis namas $9000.00
2 lubų, 2 flatų murinis namas $5700.00

Auburn ave., trep 33 ir 34 ul.
1 lubų, 1 flato murinis namas ir 2 lotai $4000.00
1 lubų, 2 flotų medinis namas $2500.00

Morgan St., terp 32 ir 33 ul.
4 lubų, 6 flatų ir štoras, murinis namas.....$18.000.00

Morgan St., terp 63 ir 64 ul.
2 lubų, 2 flatų murinis namas, akmenio pryšakis ir trepai..$6200.00

Illinois Court, terp 32 ir 33 ul.
4 ruimų murinis namas $1200.00

Fisk St., terp 33 ir 34 ul.
2 lubų, apačia medžio, viršus muro, štoras ir vienas flatas 2000.00

Canalport ave. arti Union ul.
3 lubų, ir ant 3 lotų murinis namas, apačioje 3 štorai viršuje 12 flatų $30.000.00

Leavitt St., terp 23 ir 24 ul.
2 lubų, 3 flatai ir štoras, murinis namas $7000.00

29th St., terp Quinn ir Throop ul.
5 ruimų murinis namas $1200.00

18th St., arti Union ave.
3 lubų, 4 flatai ir štoras murinis namas $10.500.00

Halsted St., terp 31 ir 32 ul.
2 lubų, 2 flatai ir štoras, murinis namas $6800.00

Burlington ave., terp 154 ir 155 ul.
2 lubų, 2 flatų murinis namas $3300.00

Christiana ave., arti Milwaukee ir Campbell aves
2 lubų, 1 flatas ir 1 štoras, medinis namas $3500.00

5th ave., terp 42 ir 43 ul.
3 lubų medinis namas $4500.00

Grant Works ant 14 ul.
2 lubų, ant 2 lotų, 6 flatai, 2 štorai, medinis namas, parsiduoda su štoro fixtures....$8500.00

Grant Works 49 ave.
2 lubų, 3 flatai ir 1 štoras, medinis namas $5200.00

Teipgi turime daugybę visokių kitoniškų namų ir lotų ant pardavimo visose pusėse miesto Chicagos.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje

Ir Didžiausias Ofisas

Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo

3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvys gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių. Teipgi kiekvienas lietuvys gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po $3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svietą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikonai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šitoje bankoje talpinasi agenturos visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į krajų; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau dasižinok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalausi, čia viską gausi.

Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.

Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip-pat čia gausi.

Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigus nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už $3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.

Nori važiuoti į krajų ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.

Nori pasiųsti pinigus į krajų, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.

Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per sąsirašymą, kaipo tai: šifkortes, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutaupoti (užčėdyti), prisiųsk šiton bankon pačto money orderiu, o gausi nuo musų bankinę knygelę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Baltimore, Md.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Diemedis, 521 Columbia Av.
Wm. J. Moran, S. E. cor. Sharp and Camden Str.
J. Luis, 521 Lombard St.
L. Gawlis, 1834 N. Castle st.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand St.
A. Dirzulaitis, 97 Grand St.
Stan. Rinkevičius, 73 Grand St.

Cleveland, Ohio.
Povil. Šukis, 6524 Forman av.S.E.

Elizabeth, N. J.
Wm. Bočkus, 211 First St.

E. St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 452 Collinsville, Av.

Gilberton, Pa.
J. Ambrazevičius, Box 4.

C. Kavalius, 19 Harrison St. Cambridgeport, Mass.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 775 Montello st.

Millinocket, Me.
Jurgis Tumosa Box 621

Minersville, Pa.
Juozas Ramanauskas.

Mt. Carmel, Pa.
Jonas Banis, Box 17.
F. Baubonis, 136 So. Locust St.

New Britain, Conn.
M. J. Cheponis, 21 Pleasant St.
And. Jasinskas, 217 Ferry St. New Haven, Conn.

New York, N. Y.
A. Lesniewskis, 347 Rodney St.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry St.
A. Staniulis, 82 Jackson st., Newark, N. J.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2nd St.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas 46 So. 22nd St.

Scranton, Pa.
Jos. Petrikis, 1514 Ross Ave.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens st.

Shenandoah, Pa.
Andrius Mačis, 138 S. Main St.

Turner Falls, Mass.
K. P. Simkonis, Box 617

Waterbury, Conn.
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

Westville, Ill.
V. S. Kreivenas.
Juozas Šlikas,

Worcester, Mass.
Antanas Bernotas, 13 Harlem St.

ADRESAI VIRŠININKU "ŽINYČIOS" DR-STES

Prezidentas—A. J. Hertmanavičia, 3252 South Halsted Street

Vice-Prez.—Justinas Jakavičia, 1512 W. 19th Street

1-mas Raštininkas—M. M. Juška, 581 W. 22nd Street

2-ras Raštininkas—Aleksandra Olszewskis, 1418 W. 21st Place

Kasierius—Niceforas Žilevičia,

General-Užveizėtojas—A. Olszewskis, 3252 South Halsted Street

Visi CHICAGO, ILL.

Su visokiais reikalais prie "Žinyčios", kaip tai apžiurėjimui žemės farmai, ar prisirašyme prie Dr-stės "Žinyčios" ir nusipirkime nuo jos akcijų, kreipkitės visada ar tai raštu ar asabiškai prie jos generališko užveizėtojo adresu:

"Žinyčia", A. Olszewski, Mgr.
3252 So. Halsted Street, CHICAGO, ILL.

REIKALINGAS

yra tau musų No 3 **KATALIOGAS** didžiausias lietuviškoje kalboje ir bus nusiųstas dykai kožnam kuris prisiųs savo tikrą vardą, pravardę, adresą ir porą markių. Baigiasi 25tas tukstantis, pasiskubink su pareikalavimu. 64 dideli puslapei. **JAME TELPA** teisingi aprašymai apie suvirš 200 visokių kuniškų nesveikumų, vyrų, moterų ir vaikų. Išaiškina pradžią, priežastį ir pasekmes ligų ir pasako kokias gyduoles naudoti. Telpa paveikslai ir prekės visokių naujausių electro-gydančių aparatų, Roberinių daiktų, Magiškų Aparatų, Drukuojamų ir Rašomų Mašinų, Stereoskopų ir jiem Paveikslų, Armonikų, Koncertinų, Britvų ir daugel kitokių kožnam reikalingų daiktų.—John I. Bagdžiunas, Prp.

ADRESUOK TEIP

JOHN'S SUPPLY HOUSE
PILSEN STATION, CHICAGO, ILL.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

SVEIKATA IR LAIME

Reikalauk ir skaityk naujai išleista knyga ‚Vadovas in Sveikata'

Su daug svarbių, naujausių aprašymų, apimanti reikalingiausius dalykus, kurie suteikia sveikatą ir laimę!

SZITA KNYGA PARASZYTA DAKTARO E. C. COLLINS, naujausia jos dababartine laida, su daug pridejimu ir išaiškinimu apie visokias ligas, kaip buti sveiku, nuo ligu apsisergeti, išsigydyti ir akyvu paslaptybiu žmogaus gyvenime, kaip ir pastoti laimingu; pripildyta padidinant su viršum 200 lapu kitu DAKTARU SPECIALISTU, COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTO ir išleista.

Šitoj knygoj raslte visokių ligų vardus, kaip jos prasideda ir kaip jas greičiausia galima pergalėti, aprašyta vyrų ir moterų visokios ir lytiškos užsikrečiamos paslaptingos ligos.

Vadovas in Sveikata plačiai aprašo smagumą, ir paslaptis, atidengiant ženybinio lytiško gyvenimo susituokimą ir kaip mokėt apsivesti, kad buti laimingu. Lygiai daug pamokinimų jaunimui, kad per lytišką išdykumą nepasigadytų, nenupultų protiškai, lytiškai ir ant sveikatos.

Kiekvienas skyrius šitos knygos yra žingeidus. Sergantiems mes rodijame skaityti apie **Dispepsiją, Reumatizmą, Plaučių ligas, Širdies ir Inkstų, Kepenų, visokias Vyrų ir Moterų ligas.** Kuriam rupi sveikata ir laimingas gyvemas, tegul pasiskubina tą knygą. „VADOVAS Į SVEIKATĄ" parsitraukti, nes netrukus ir ši paskutinė spauda tarp 3 milijonų lietuvių tuojaus išsisklaidys. Tą knygą reikalinga turėt kiekvienoj šeimynoj ir pavienioms ypatoms.

NORS PASKUTINĖS LAIDOS DAUG TUKSTANČIU EGZEMPLIORIU ATSPAUSTA IR TA KNYGA KAŠTUOJA 45 CENTUS,

bet kad ji išduota visuomenei, tai kiekvienas apturės ją dovanai, kuris tik atsiųs 10 centų markėms už prisiuntimą ir savo aiškiai parašytą adresą „VADOVAS Į SVEIKATĄ" gaus (tą knygą), kuri jau daug gyvasčių išgelbėjo ir gero padarė; už tai ji ir naudinga visiems.

VISADA ADRESUOT: **Rašyk tuojaus, kadangi ir šita paskutine laida netrukus išisbaigs.**

The Collins New York Medical Institute,
140 W. 34 st., New York, N. Y.

GERA NAUJIENA Kenčiantiems

MUSU DRAUGAM Lietuviam!

Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumais, užsimokės tau atsišaukti į **Chicago Medical Clinic, 344 So. State St.** prieš ėjimą gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuoseklų ir laikantį išgydymą kožnos ligos, kurią prisiima gydyti. Ar esi nerviškas ir nusiminęs, silpnas ir nuilsęs, pavargęs rytmečiais, truksta noro, be gyvybės, lengvai nuvargstantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gėdysi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys įdubusios ir nečystos, pajuodavę paakiai, spaugai, plėtmai ar kitoki išbėrimai ant odos, nemorališki ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszka Silpnybe

nesuaugusios ir šaltos dalys, nusistojimas šlapume paliktame per naktį, pienėtas šlapumas, skausmai strėnose, turi nesveikumą puslės ar inkstų? Išsiputimą Gyslų Maišelyj; Užsendintą Puletekį; Užkimą Varpskylės; Syfilitišką Užnuodyjimą Kraujo, ar kokią kitokią gėdingą nervų, odos, kraujo ar užsendintą ligą? Ar skruostai įdubę, žymus rupesčio išreiškimas ant veido, neramus naktyje, mainančio upo, silpnas vyriškumas, turi užkurduses dalis, priešlaikinį nykimą, skausmus kauluose, puolimą plaukų, skaudamą gerklę ir tt.?

Jeigu turi, tai Chicago Medical Clinic

užtikrins tau pilną ir laikantį ant visados išgijimą, jeigu jie nuspręs, kad tavo liga yra išgydoma. Jausi pagerėjimą iš pirmos dienos, ir neužilgio atrasi save karalium tarp vyrų ant kuno, proto ir širdies. Niekas taip nesunaikina jaunus ir pusamžinius vyrus kaip išbėgimai sėklos nakties laike, arba slaptingas nubėgimas sėklos su šlapumu. Tas padaro žmogų netinkančiu prie darbo, ženatvės ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystės blogų darbų, naturališko silpnumo ar nuo pertankaus užganėdinimo lytiškų geidimų.

Męs tikrai tave išgydysime.

Męs gydom ir išgydom sėklos nubėgimus, nervų nuslipnėjimą, užsenėjusį puletekį, syfilį, nenaturališkus bėgimus, patžagystą, inkstų ir puslės ligas, telsybę sakant, **visas Vyrų Ligas.** Visos kliutys laimingam ženybiniam gyvenime bus prašalintos. Tukstančius jaunų ir pusamžinių vyrų kasmet prieš laiką mušluoja į grabą jaunystės išdykumai, per tankus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors vieną iš virš paminėtų ženklų, pasirodavyk su mumis pakol da nėra per vėlu.

Roda tau nieko nekaštuoja, o gali užčėdyti daug kentėjimų.

Valandos priėmimo ligonių: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliomis ir šitomis šventoms dienoms: nuo 10 ryto iki 12 val. pietų tiktai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC
344 SO. STATE STREET CHICAGO, ILL.

Serganti Vyrai!

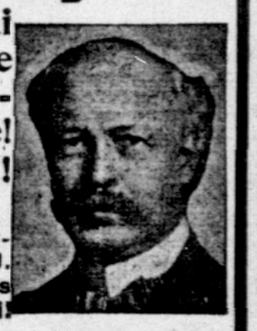

Jauni ir pusamžiniai Vyrai, kurie kenčiate nuo Ligų—Nenusiminkite! Prasidrasinkite! GELBĖKITE SAVE!

Atsišaukit pas mane!

Eik ten kur busi sąžiniškai gydomas ir tapsi greitai SVEIKU. Čėdysi laiką ir pinigus eidamas pas Dr. Tillitson. Roda Dykai!

Sutinimai ir kitoki nesveikumai yra išgydomi trumpam laike — bėgyje kelių dienų, su mano originališku gydymu. Atsakančiai pritaikintas, yra tai greičiausias budas ant svieto įsteigimui nuodugnio išgydymo. Netrotyk laiko ir nerizikuok savo sveikatos klausdamas rodos aptiekorius arba savo draugo. Jeigu tamista nėsi po atsakančiu gydymu, tai gali buti tikras, kad turėsi tą ligą per savo visą amžių ir visados atgabens tamistai nėlaimę ir susikrimtimą. Aš išgydžiau tukstančius tokių ligų dėlto, kad turiu ypatišką joms gydymą.

Užsikimėimas arba užkimas varpos skylutės. Nedaro skirtumo kaip ilgai tamista kenti nuo užakimo varpaskylės, ir nežiurint kiek daktarų tamistą prigavo ir suvedžiojo, mano gydymas tamistą tikrai išgydys. Prie mano gydymo nereikia jokio plaustymo. Mano gydymas yra geriausias ant visos pasaulės, be jokio skausmo ir prašalina nesveikumą ant visados.

Kraujo Užnuodyjimas (Syfilis arba Francai). Jeigu vartojei nuodingus vaistus ir tebeturi skausmus, skaudulius (ronas) burnoje ir gerklėje, ronas arba pratrukimus ant bile kokios dalies kuno, tai tas yra kraujo užnuodyjimas, kurį gali išgydyti Dr. Tillotson. Aš įleikau sunkiausiai išgydomų ligų prasčiausiame padėjime. Aš iščystysiu grynai tavo kraujų ir prašalinsiu iš viso kuno yvairius nečystumus ir nuodus į trumpesnį laiką negu kas kitas kitoj kokioj daly pasaulės.

Guzuotos ir susisukę gyslos. Aš išgydau tokį padėjimą gyslų be nuotrotos laiko, be jokio skausmo ir ant ayk. Mano gydymas prašalina visokius ligotus padėjimus, pagamina pilną bėgimą kraujo, sugrąžius tamistai greitaį normališką sveikatą ir tvirtumą. Skausmai visai pranyksta.

AŠ IŠGYDAU KADA KITIEMS NENUSISEKA.

Aš taipgi išgydau trumpam laike visas ligas, kurios apsireiškia tarp jaunų, senų ir pusamžinių vyrų.

Pasirodavimas ir egzaminas dykai. Viską užlaikau slaptybėje. Jeigu busi po mano gydymu, niekas nežinos kodėl. Aš turiu tam tikrą gydymą kožnai ligai.

$10.00 VERTES X-RAY EGZAMINAS DYKAI.

Vyrai, mananti apsivesti, privalo atsišaukti pas mane ir pasidaryti egzaminui, idant ištirti ar yra tinkami apsivedimui ar ne. Kitąsyk gali but kune koki liga, kuri kliudytų laimingam gyvenimui apsivedusiems.

Jeigu tamista turi kokį nesveiką padėjimą kune, paeinantį nuo peršengimo gamtos tiesų, kaipo tai, žagimosi savęs, tai nemėgink užslėpti ženatve, nes ženatvė tiktai gelbsti ligai įleisti šaknis giliau ir giliau į kuną, o tada tavo sveikata galutinai sunyks.

Atsišauk dėl egzamino į Dr. Tillotsono ofisą ir užsitikrink sau, kad esi tikras apsivedimui.

EGZAMINAS IR PASIRODAVIMAS DYKAI!

Nereikalauju pinigų dėl pradėjimo gydymo. Jeigu negali ateiti pas mane, tai rašyk.

DR. TILLOTSON, 91-93 E. Washington St., CHICAGO, ILL.

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 4 po pietų, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedėliomis ir Šventadienom nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

Kataliogas Dykai!

American Drukuojama Mašina turi 73 raides, dideles ir mažas, galima drukuoti visokiose kalbose greitai ir gerai, kaip su geriausia mašina. Visur parsiduoda po $10.00, bet mano kaina tik $7.00, su metaline skrynele $9.00. Laikau teipgi visokių sidabrinių ir auksinių prekių, muzikališkų instrumentų, skustuvų, revolverių, albumų, guminių spaudyklų, kišeninių žibyklų, popierų gromatoms, visokių knygų, ir tt. Kas prisiųs už 5c. krasos ženklelį, apturės dykai didelį Nr. 3 naujų katalogą. Užtikrinu, kad mano prekės yra pirmos rųšies, o kainos pigesnės kaip kitur. Užsisakymus išsiunčiu greitai į visus kraštus Suvienytų Valstijų, Kanados ir Anglijos Mano adressas: **K. Vilkevich, 112 Grand Street, Brooklyn, N.Y.**

Tel. 1532 Yards.

Dr. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

F. P. Bradchulis

ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

50,000 KNYGELIŲ DYKAI PER PAČTĄ

PASLAPTINES VYRŲ LYGOS

„Šitoje knygoje talpa dangelis paveikslų ir tapati yra tiesiu mokslo šaltiniu senų ir jaunų vyrų, kurie kenčia lytiškus nusilpnėjimus, patrotymą vyriškumo, nerviškas lygas, kraujo užnuodijimą, lytiškų sanarių pulsavimą ar triperį, skilvio, inkstų, kepenų ir puslės lygas. Šita knyga jums išaiškins, kaip nuo jų galima išsigydyti namieje greitai ir pasekmingai. Rašome pacientams jų pačių kalboje." Rašyk mums Lietuviškai.

RODA DYKAI. Urėdiškos valandos nuo 9 iki 5; nedėliomis nuo 9 iki 12.

DR. JOS. LISTER C.
40 Dearborn Street. La. 8 CHICAGO, ILL., U. S. A